

Тил

Материалдар топтому,
содруктары Бакировдор

Токийге 1963

Ак-Таш, Ас-Баш 1973

— Псков-Киев.

— Ташкент 1964

1965

— Ташкент 1965

ОБЩАЯ ТЕТРАДЬ №1.

Мск-Кол
Грунт

1964-год.

Рассказы

Магмы

Кыштактын аты	району	Кайсы бөлүм	Бери	интер- саны
Сары-Кашык 50	Бесак-Көл 10. Ташкент обл 1/2	Фонетика	23	7
Түрү-Айгыр 51	Түрү-Айгыр с/к	—	2540	8
Зырыктык	Ташкент обл с/к	—	41-62	7
Тоң-Сары-Ой	Тоң-Сары-Ой с/к	—	6879	2

село Сары-Каманы .

23/10
1964.

Сары-Каманында адегенде бир-эки үй болгон. 1924-жылы эл келип көбөйө баштаган. 1925-ж. Жаңы совхозу курулган. Азыр Сары-Каманы кентигинде 120 үйү бар: Сарыбагыш - 15 үйү, саяк - 80, бузу - 17 үйү (кайында 1963 ж. келген деди бар), казак - 10 үйү. арастар - 6 үйү.

Камытаткан 8 ж. мектеп, почта, телефон, радио, телевизор мүнөтөй, клуб бар. мектеп саалаган, китепкана бар. электиригеси бар. шаарат үйү жок, аялганга жок, деген жок. Кичи болуп турушат.

Сары-Каманы селосу Жаңы совхозтун 2 дегенасы.

Губарев - 18 шама, Ҷр. савк. Ҷеод. сол.
Каб. Ҷукушман. Пушқа осон
Алеж Ҷеод. сол. Сағн-камаши
Селотушан, 17 шамадан беш 17 шағ.
Бенем Ҷ-клас, Табан беш 17 шағ.

✓ Карбозов Махмуд - 75 шама, Ҷр. савк. Ҷеод. сол.
Пушқа. Сағн-камаши 1938-иштан
беш 17 шағ. Сағн-сав.

Ахмедов Касим - 86 шама, Ҷр. савк. Ҷеод.
сол. Пушқа осон. Сағн-камаши 1957-
иштан беш 17 шағ. Сағн-сав.

✓ Раискулов Суҳраб - 74 шама, Ҷр. савк.
Пушқа-беш 17 шағ. Пушқа.
Сағн-камаши 1949-иштан беш
17 шағ. Абра обид, мата
беш.

✓ Термечикова Ботин - 63 шама, Ҷр. савк.
Ҷеод. сол. Пушқа, Сағн-камаши
1991-и. беш 17 шағ. Сағн-сав.

✓ Термечиков - 78 шама, Ҷр. савк. Пушқа
осон Алеж. Тош 17 шағ.
Сағн-камаши 1941-иштан
беш 17 шағ. Таба сағн.

Документы

- 1) ^{маз}
дундай, герез
амурдун ?
маз, те маз, маз озу
ди, аидай (неи маз).
ала (неи маз). ^{мелек} ^{мазат (мазат - 122)}
- 2) ^{мелек}
ожауайт, куриске айт
айт.
дамы, иине (неи мурду).
дамы
маинио
мсай
мам
маини
маини || маини
баары, чиге бар, кибели бар.
хай, мсай,
булан || булан.
мсай бар,
мсай кибиз.
мао (неи маук.)

м.ок. Ком/Тов тов.

5) сок. моо.

6) Бугра (бугенберги)

аппа (бугенберги)

иури (урадак са, бугенберги)

Кайма (иуригэ толо

теет. 2-3 псапта)

Бугрун (асанга дейи-
си, ~~Бугра~~ бою-
тези, 3 псапта
дейи-
кесе).

таилан: таи таилан,
туран таилан.

Комунду псууну (мб псу-
ба. пса псууну / псаз псууну
сук.

Котор пуха до псапай.
мой пуха

пшау псап.

пшау псап

пшау псап Кербелдубе псап
созу.

табагага

комок // ?

Зейман (исаи-гараи зейман)

иве-мт // звонук

мерек

74 км высоты. 74 мерее
оли-гараи угаи болсук.

хондор

суну (мер суну)
суга, ~~ака~~ ^{акан} (суну-гараи акан дее, азбу акане деа бан-гараи)
акун (мер акан).

акаур, баргун.

мыкты.

басыраага

чинткыр

Геман

балт

манна полундай болун

Карман калан.

Зынтке чинкиса аоназ // наоназ.

маавенна тсенткисе музо.

6. Кебес (Кевез) / Бактия (азырдан)
укайгане агаидар Кебес
деген, Бактия дегенди оо
аз колдонушат.

1. ресур. Кейс айткандагы көх-
мөм дүйн (көп бас).

2. Звезда.

багато, не рече багато.

Carroll.

ацтоу, бобур (говорѣ и званіи)
по мѣстѣ, Физайганда
бобур дѣлѣ, ацтоу дѣлѣ
и сѣмѣ.

ушуну өтөөч ишиз
Талаадуулуку 22

Сағаттан бер айып атар, ары ит-
теңіз.

Кремниевые, карбиды.

24/12/2011

а самое интересное
оно во всем мире.

буи (от-ездеме).

арха. ~~Гуны~~ архаические и древние
иногда от полноты.

1) оайма: оайма тахыга догдог

зе алам.

дун (могоч)

дун дун - 16 килограмм.

байгак. монго (байгак

машин

Кете, байгактун ханы.

"Ний карагчи байгу" - кетке мах
ний байгу деген сөз.

Хуну, ний, хуну, байгак, асн.

Он хантун асн байгак сөз хантун

дун. Кайгу дун хантун байгак
хантун, хантун байгак

? саян машин ай || хан ай.

3. уура

* махан - тессала тугангын байгак
* махан Табактун - тава, тун - те дун асн дунтун дунтун

14. байгу, байгак (махантун байгак
байгак).

байгактун (хон байгактун байгактун
байгактун (хон байгактун байгактун).

Ан и хантун тугангын дун хантун дунтун.

байгак, сунтун (сунтун хантун байгактун
дунтун).

баймыган.

бурма угулун камыттар.

воу толмуз, кескерт толмуз.

ореме (кескерт)

берме (укайган адам).

от аяныш тусу бердере ко-
нокту, кайгыгер менен дүйт.
берма.

бурайы,

буралы (кыймыл, бозо кескерт)

каесе буралы кескерт дүйт.

б. майман. муна || уркез (196208)

менмен.

мене.

макка

маон

муна

белманган

сыйкайык болсо итизке

жарна.

уймонтуу, бозо кескерт, балана

уй аяныш берме дүйт || уймондуу.

майна || кар хисахем мангу нэр
даархе.

мийнз. (хсангсуде - гондз).

1) какаган ит.

мевзэмебан.

сундсанг уи.

хеквара.

• ах (хел гур).

оодол оодол огу

кер.

Армукон. Кетирин хсидерде.

интн Уламал хаатамант.

сег илгер огуругузун, кийде туругуз.
ган сег тилс. дунтерхерен

бильу мс экен.

дани сав айсапесийте.

арсат-тачелар.

таибонбонс.

мундуну мунра.

вогу, поз.

могуздан могуз бонду.

могуз.

гилем.

ар газархтан.

Бур буури нэгдэл.

хүүхдэд өдөр нөхөн гоморх гэр арга.

г. нэгдэл

гүн

б) Бурхун.

Булсанга, б

буури

буури

буури

буури.

Булсанга, Булсанга.

б.

Сингиде нэгдэл өмнөдүгээр хойд
нөхөн. Нэгдэл нэгдэлдүгээр?

Булсанга нэгдэл, сингиде.

Нэгдэлдүгээр нэгдэлдүгээр
нэгдэлдүгээр.

Ор ах-насан ор ах-насан
нэгдэл. Нэгдэл.

4/20/44

и каменными.
своей деятельности.
создатель.
своим.

KLm.

Калы: ^{Оло нерсе}
Кочингузев Каскет жарымтай.

Kazare, Kazaminak (Kazanige
Kozu Kabin Kozu Kazare
chertuy Eynoye osveta.
Hilve uldara Kozutiy
osaa Kozu.

Результ. сис. сработай пайска.
Зачаси
антиаби.

галагтың (не? дауыра).
мет гала).

плати .

ауктор.

дартану, гатадгатайнуу.
наарл ханга.

Охочие для соз.

Handley green.

аджа. ~~маша~~ ар исарта ~~маша~~ ~~маша~~.
маша
маша
маша

20. сур. гылыган сур. гылган.

21. кылыг.

22. кылыг, кылыг, кылыг.
Кылыг, кылыг, кылыг,
Кылыг кылыг.
Кылыг.

Кылыг - кылыг кылыг
Кылыг (Кылыг кылыг)
Кылыг кылыг кылыг
Кылыг кылыг. Кылыг,
Кылыг кылыг).

23. кылыг, кылыг.

Кылыг кылыг кылыг кылыг.
Кылыг кылыг кылыг кылыг.

24. кылыг

Кылыг

Кылыг кылыг кылыг кылыг.
Кылыг кылыг.

сызылган
сызыл, мактаган күйүн көң
сөз.
сөз.

сүтө (мөз шорго).
сүт (мөз маманган).
шак, шактайт, шактар (сөз).
сүт мөзөккө - ашкыркы, бүгүнкү
зээрлерден тасалатканга кайтуу
// шактуу зүйт.

ага
дуратан.
дуйар (мөз тайар)
беск кайтат мамка такта,
башкага куте айып келбейт.
шактар // эки тинчтин.
алдаг таанса
мөз ушаа ишередин.

сөз
Келде (Башкаарматтан ушукка
Кесипт көлөккө кутуш).
Зам (таово)
Беште // мөзүм // келе.

... (не знаю) ...
... (не знаю) ...
... (не знаю) ...
... (не знаю) ...

19. амаз

ике, ике гыиант.
ике.

акма

акмаз (из псалма 37-й).

амаз.

акма гыиант.

акма гыиант.

акма, кенте акмаганда,
акмаганда гыиант
кенте.

акма (в. кенте).

акма (в. кенте).

акма.

акма (в. кенте).

акма, акмаганда,
акмаганда.

абои аху.
абузгаи агаи.
абох, абакои нугиш.
окои: мондро окои каледу (визитка)
огой (редко ногой).
абуолаи каледу.

30. иинек

иине

ииник

31. гомалдуроу
азур

32. зиек, зие.

зюок

33. бубайт.

балаи маа кати барин
кисебантир.

зие дие балахтиса барин муракиз.
кисери барин барин муракуз
(кети барин муракуз).

Ошунор деме билесингизе.
тукунсеримей.

тукунсеругуз сапакыга.
Качогузгете баарык сурап
аюогааракт аюоке урунуну-
тукунсеругуз деме.

ууну, осо ууну, тесо,
Кезу, осо кезу, тесо
Караганга катке тесо
Кайыкереге белем деме, осо?
деме, тесо, тесо, тесо.
тесо.

Айсе тесо ууну, тесо.

Бирок. Караганга тесо.
Бирок, тесо.

Бир ууну, тесо, тесо.
Бир, ошуну, тесо, тесо.
Караганга, тесо, тесо.
Ошуну, тесо, тесо.
Бирок. Бир ошуну, тесо.
аюоке ошуну, тесо.
аюоке тесо, тесо.

да одртук. гид.

журе оцондой.

е конетт уи салды.

омтешеник. Кам торо.

исалдыт ан.

тоону илдерк белл.

инечке аласыт.

онг тегер.

андыр музган калык аркы чыгар.

Катерина (урашикан - 19267.
идаке (сакто). Идугизак неси
району, село Акаси, х/з Акаси. 4
Азиро райбатагда туруай.

чи
си
с (болонин)
истом
скеи
сам
ре
с (гуев)
идам, аз, мени менек кас.
йса
йса
сс (девоотка)
ым баласа
там (эмоха)
амам (солонка)
але өтөт
естар аузуду.

найда

гана / / сыйан тантам.

Нэгдс гие асу., асу эмес хасу.

айлаанаг төрөөсөө мөхөх.

хасуер (зүүнхэн хасуу)

айлаанаг (орхон хасуу). ?

хасуугуу, хара туу

28. хире

ирге

орто

хайса

мусо, хунараан

ионас

амас

хатар

наадаг

наам, нэгдсэн наамыг хөдөлгөөн.

наагуу - агуу хөдөлгөөн болон наагуу
дейт.

асийа, асийагуу

наагаса болон наагас.

на (мөг)

агаа (эм. нагай)

авак // ий урне

нагангук

наганга // наган

накта аирак

накта же асу, нагвис асу.

херней

нанас.

нам

аписи бусулуз кетитир.

ары аур

ахыл-насаат // насаат айтм.

асмай

насаат

насаат бака

насаат

ойом // куре адам. Ой, саатом чакка

ойомдор.

намур.

Кашаа (не знаеши му).

всава жок, анжы бусук.

самаскай // сурат айтпайт, изилетт.

Наран.

23. ~~мисел~~ (кыска сүзү)

панидоо

даргаз

кесимчике, даргаздык кесимчике.
(даргаздык уруу)

даамы панидоо

таала, кек таала

таау

тесесе

тогу

тоо (уруу).

дошто маи кесимчике кесимчике.

24. тагаз

кото

кыркысуу

калма

25. тама

26. суро

Кун шадак шадак.

15. чакы

көчөк

макы

мууа, муураак

нынас

Каракалз ит

төкөмөгө ит

Кокбөр Тарта//улак парийте.

8. суну

7. Кокбөр

Омурзук усук болук, бактимуу бол.

6. 72 Ким тосок.

72 жинтөкө алган тосок муу.

7 маке?

9. акбине

акбур

сунгээ

маккити

Калк

Терезээ.

Командурук

Байгазиев Абдулсегит - 24
 Кок-мойнок совхозу
 2-й бригады 30 таб.
 дан бери табак. Биласи
 дан, иккеси дан табак.
Байгамитов Хокмурад
 дан отардан туурайт.
 Биласи

Поруч-мисау хамсас

ордуныз н/з, ысык-кан, орд

Обонбасе докум - 1894

уро. сакк. сабаттуу.

Тугуун-оскон тсери орд

Низау тымпазы; ке

вентини позитивон

11254-тсидан ордан.

Тук-Шаб мисери ордан - конура.

1. Котору т/суу котору

тсезен

тсегдан

тсатдан

тсатдан (мисери ордан тсезен
мисери ордан тсезен
тсезен тсезен).

тсатдан (мисери ордан тсезен)

тсатдан (мисери ордан тсезен)

тсатдан (мисери ордан тсезен).

тсатдан (мисери ордан тсезен).

тсатдан (мисери ордан тсезен).

Кайыч // Рыгак кайычтан кайыч
(не знаят кайыч).

каминте (ако гугукаат козунце
тежиса).

Загадки (маленькие интересные рассказы)

Чулок (машинерские классы Гурзу
Чулу): 3 3 3

хайнек // ах хайнек // там хай-
нек (неприятный запах).

Кажа кумгане// кумгане,
ајто! (сажа кумгане// ајто-
моу.

Канюлок (канюлок).

Копарок (используется, Работы
Купцова — те же, что и в
таке и т.д.)

наименований, и даже
такие иерархи-
ческие названия,
как «железные
кули». (См. также
в Божьей книге).

Венерок - ~~Рот~~ (077 сааи³ тээрх²)

түндүктөгү жаш (түндүктөгү) жашан
ган идиш).

тездик (кызыккандай болот. кайрадан
ду келет, кайрадан билинет.
ал башка эмес, башкадайып).

бахы (нег. манса).

мискей (нег. кайрадан, кайра).

тамат (нег. мен).

даке (хлеб).

канжак (нег. манса).

канжак (нег. түтүк).

канжак (манжик сыяктуу кан-
жактуу идиш. Аны канжак-
тан манжик).

{ Канжак салган башка бар
{ Канжак эмес дара канжак бар =
ден канжак эмес - унуту.
(ур. сарайман).

күзүшкө (нег. таман).

күзүшкө // кезе.

7. Кесме күзүшкө (эти майга
күзүшкө, байазди, калып-
тырди күзүшкө, калып-
күзүшкө, бу калыпты, бу-
га, калыпты, калыпты).

арога (укойун да, укойтай да башуар, турун курун жасаган).

калам (мей дагге).

маттама (ви. камтама. май сунун турун, майин катонго башуаран кан).

жеси галды.

не жасат кичине.

мей кубана, кубана.

мей майкан

болжолесте

гаамдуу

кани желин кезиниз.

курайт (мей майна, майана).

сала (курайтон, тараудан, ка мортон жасаган дага) (мей саксай).

тегелекчи // тегелекчи сунун
вон озо (сун конуебай
макта сунузон озо).

сунурак (мей тобука)

ак-селе (мей кагазо).

калан (мей кайден)

Харак (не дай тебе).

Бой, аман (не дай тебе) - кыра
кыра - монгулгу.
не дай тебе, аман харак.

Буну - аны саалуу кыра кыра
Келетке ^{карама} ~~кыра~~ кыра, аман кыра
мен аман кыра кыра
саман, кыра кыра
кыра кыра кыра
кара кыра кыра, кыра
мен кыра кыра кыра.
Ору кыра.

и Келетке карама кыра кыра

Кыра - кыра кыра кыра кыра
кыра. Кыра кыра кыра
кыра кыра кыра кыра.

Кыра - кыра кыра, кыра
кыра кыра кыра кыра.
(кыра кыра кыра).

Кыра кыра (не дай тебе).

Кыра кыра, кыра кыра.

пирогун (пирогун) - пирок, пирок
пирокан пирокан

шаг матта (Кашгардан келет,
машармидет калыт, эдур
уотого дин бар, андан
Коймак - аштан пирокан
ган. Эту мавзундасанан
шаг хоттене дег, тег кел
пирокану.

асмей.

гору (не кута): кутонкандан гору
эрдик кутонкан ~~пирокан~~
Кутонку иленинчирисет
~~пирокан~~ ~~хоттене~~ ~~пирокан~~
кутонкандан кутонган
пирокан табанан пирокан
кутуну.

пирокан - пирокан
пирокан - иленинчирисет. пирокан
пирокан ~~пирокан~~ ~~пирокан~~ ~~пирокан~~
сайын, пирокан калыт, тегин
кутуну Карман Котонган.
Нелигарга, пирокан кутуну
ган.

таволю (антатке тану аураске тарта)
беренде // узгу уи // тататка уи
эми даиса дест редже антатки.
акитам.

Дуктатма (неф ачак - мауан, донсо).
Азгау шароко дест кетимкен.

Сотаме (неф бейсан).
Шураган-шургандан саиса шар-

ган дегит, татрайдан саиса
услу таттай дегит.

Бывас койну // Датасак (уидур
ижи татасуи тугитуг ка-
лат шайан койну).

Камта (неф дамбурсана).

Кетма (кухну).

Талдан кюра нззги (неф сауан).

Тукрок (неф сик).

Уж (вм. нур. у молодетс нур).

Тисидыке узгу, нсердыке узгу.

Тарот кум (тарот тарот нсер).

Басак нсан (уидур ^{нззги} татасу).

Тнзи нсан (таттар ^{нззги} нсан).

Тр нсан (нзз уидур сон нсан).

алмаз - самант, тасмант, утрат конуш
тураш буура бинган берин-
манга (көбүрөөк уйга)
берилетке мен.

Болорук Һай // сун Болор (бир калмак
тейинотисин).

тамант (бир калмакка айткан)
Бууракуш (эркек буура асан бол-
гону - у калмактагы, биде-
берекен, ал кийин кыргыз
буура болот).

талма уруш кармашы (кей кал-
мак) // болук: уруу-
мекен болук садык деген
(кызыл)

талма садыкка тукалган
тамант калмак талма
аркандык уруш кызыл туруш
калмак болган аман
(көбүрөөк), калмакты кийин-
ка садык, аман уруу-
сун садык.

Болук - уруу мекен
садык.

Ваймак ишдик, тиве мо.

коч аровик (кей маказ).

суу толгуз (кей твозом).

сөзгөк (кей мардөк): кыргыз-
кыт сөзгөзү.

маша: арзанбыл машасы,

кыргызкыт сөзгөзү.

төмөнкү кабак (кей андаван).

төмө - керексизге гөзү, тизгөзү-
күйт, таш каппадам (кыж-
илуу тартып эли.

буу сөзгөзү). Төмө менен
бий ак тазан, тизгөн толук,

текекеде, тизгөн-тен, жазар-

ток казан, тизгөн менен

сөзгөзү. Ошундук казан.

базмидо - тизгөн 2-3 кышта

тисы: базмидо тизгөн аты

тиса тизгөн дейт.

тиса тизгөн тизгөн (кей кысак).

жыгза (аркандын таласы).

жыга, бай аарысы, таш аарысы

34

акыра — алабадагы жаныуулар,
башкача айтканда
~~узун~~ сызат. Ичкери цыгар
кызы, алабадагы бир
туура, бурак алабада узун
кызын болсо, акыра
огуу да, огуу кыска,
ичке келген кырауу).

айлануу, аргытуу Кичи, аргытуу
Кичи.

Алабадагы бир — бирине адабай бир
жана (ичке келген, дункан-
дыгы деген сөз).

Баарынан олтуро (сыздагы деген).
(кей бирдеги кел).

Богус // Богустан келти (тегер менден
ташынан утасундагы тешиги-
не коюлган шилеи боюнча
кыра келсе, буудай суура ту-
шун келет, сергилдей кала-
мону Богустан келти дейт).

Акунман

Кызылжелем.

Эке сукун кайсаукара.

Акунман бул же келектер
турбайды.

Кызыл же келем.

Келектер

Кызыл

Келек-Келек.

Келектер, Келектер Келектер.

Келектер Келектер Келектер Келектер

Келектер.

Келектер Келектер.

Келектер Келектер.

Келектер Келектер.

Келектер - Келектер Келектер Келектер.

Келектер, Келектер Келектер Келектер.

Келектер. Келектер Келектер Келектер (Келектер)

Омоз адам (вм. Келектер) - Келектер Келектер (Келектер)

Келектер, Келектер Келектер Келектер (Келектер)

мертвү келсе, мертвү келсе, асман
асман
гһаммет

Олуңгузган ахсыраба.
түркү // түркү уштан салып
тсизатты (теге кара түр-
ган керекте сөзүм).
канан - ош, тобу аштыраган, аш
көй дегенди канан көй дөгө,
бүдөк сирек айткан.
шүрүзү тең (мөй шүрөк) - түз
бүдөкөн тең.

Маскане, кизги теңдеги.
Бүдөк - токуе көндүз күрү.
Каскун. (казак шүрүм дүйт,
биз теңде дүйт).

с. Поруб-Китер, к-то им. Пруде.

1. Пыкашев Беймеш - 69 шамага. Ур.
сак. Кочур-Омон, да
Пучаи. 1933. Амстан Бези
Пру-Китерта Пугас. сабагос.

2. Ормушов Сурабеган - 85 шамага. Ур.
сак. Пру-Китерта Пучаи
и Бези. сабагос.

3. Нургалиев Кыркул - 77 шамага. Ур.
сак. Пру-Китерта
Пучаи Омон. каз сабагос.

4. Аликулов
Аликул - 54 шамага. Ур. сак.
Пру-Китерта Пучаи Омон.
З. КБС. 1918. Амстан Бези.
Орду Кичи Аликул, уезд. ас
Бези Аликул.

37⁵

Г. Кангавис
Кангул 2

68 шагов. Саву чичу
сичан. Пору-Ангула
гичеи олон. Саву-
сичу.

6/ Койгулеамова Нина -
27 м. ур. сарх - мурзак.
1/ Койгулеамова Нина -
мурзак, сарх - мурзак, сарх - мурзак,
мурзак - мурзак, сарх - мурзак.

7/ Койгулеамова Нина -
ур. сарх - мурзак. мурзак - мурзак,
мурзак - мурзак. 30-40 мурзак,
мурзак - мурзак, мурзак - мурзак,
мурзак - мурзак.

8/ Койгулеамова Нина -
ур. сарх. Койгулеамова Нина -
мурзак, сарх - мурзак, сарх - мурзак,
мурзак - мурзак, мурзак - мурзак,
мурзак - мурзак.

15. мууе
меане

шоркуе//мууи
байас//байаз//пайаз//мийаз
кабанак
птеренек
кокбазу
кемолдурук
айка миде..

18. миканайды заманы
миканайды устай//зана-
кее
азуе кеттебиз.
сас//саз, саздуу (сас-уе)
свей а
квее, эки кызын
контузунга квее.
квезун
канане.
музасе.

29. айза

нукел//укел

у & кел

окито

оокасы//оокае

магачо, ооруккан

маамы тоодайгад.

маамы

маагаане

макмао

бекман//макан сая.

маагаззы

мааголуу адам.

атекдик //магелдик.

нонуру

тамты оюотуру

агуу оюотуру

аввелек сунукан адам.

мазгы.

созукуну эв дайны жок.

кезиз жок.

намаз

асмай.

49

Записки Кыргызов

1. Абдыгаева Зина — в Шамга.
 ур. сарк. Зырыкты
 селосунда 30 шөгөдөн
 2 бери Шамга. Билемиз.

2. Урмамбетов
Бакыл.

3. Берикбаев
Орозбаев — 77 Шамга, ур. сарк.
 Зырыкты селосунда
 гүлүкчү осмон. сабагы.

4. Берикбаева
Коргошан — 76 Шамга, ур. сарк.
 Зырыкты до гүлүкчү
 осмон. Коргошагы.

5. Шорукбаев
Калычча — 60 Шамга, ур. сарк.
 Зырыктыда осмон.
 Билемиз.

6. Лавроградская
Колонна —

Бумага, сатиновая,
кан. Углубленная
глубина основ. как
беленая.

7. Амурская
Амурская —

64 шт. в ящике, 4р. сати
Углубленная глубина
основ. Сатиновая.

43
Ғарнаханы камары

Киров К/з. Баск-Кол р-ны
Ғарнаханы дот аймалыкым севен.
Ойдо ардактыо масагайы Ғарнах,
иал асат. Ошон угуу Ғарнахты
аймалык. Кымтат 1920 - нсунда
Берн уюштуруу. Азыр Киров Колхозу
мурагы 75 К/з дот уюштуруу, 501 оведуу
Ко масарактуу, 300 бууу. Киров К/зунда
Клуд, 11 нсундак мектеп, 10 уюштуруу
70 койкалуу сезоннай дотуу, библиотека,
медпункт, мектеп, Ғошмо бар. Бахтаны
дот 38 км. алас. Колхоздо масаракты
лык, азыраак дот Ғарнахымыз ба.
Бахтанымыз да бар. Кымтатта
нса еану Квучуулар 1990-ж.

кагда - калды хонь сагдайтай,
кагдайтай минеи бугаа
жи мекен кагдайга, хор
кагдай! кумынны багта-
рвен кайот).

Кеде
огул кайсердик сагасай. Мени
сайаха сагаймиген да.

Архмунун. Огул уи. Керекен
огу. шайгар (не шайга), багир
(не угура).

5. татанга

6. Коккок, мейман (кабукка коккок)
Зиек

7. Ким коккок Зиек 78 78 78.

7. Кесе

7. Ошурлуу бол, бак сагаймигуу ба.

8. суу.

кемелат арта - калкатын кок
арта, аты азыр кпейт.

9. брета, агул.

44

аккаро, айткеле аккаро.
мекте.
свембайду, келбету
талево

10. аккаро
кадыр
(мектебдо). Курмушу (тамак
тестирген кичик, дундуу бодо
ободо жасайт).

Кебек

бакта (тамактарында кат)

12. байдоу келтирет, свембайду
ак.

мектебдо байдоу.

бакта.

аккаро (тамактары кызыл гелем)
"букародо булу байдоу келет"
тор.

акка, байоу (кызыл гелем аккама
мектебдо айттайт).

Кендеме // бул келетир.

тамак окуйуту уруксаи // урух-
сат. // амаз.

Багмас, Багмас²⁶, Бунт, Багмас, Бунт.
14. Бунт, Багмас, Багмас.
Бунт.

Книжен банкет (дети и взрослые
нарядные, смеха).

Замислите си овака

Бѣрма, гдѣ Бѣрма, тамъ же Бѣрма.

Борьбу не с мат., не с мат.

15. майран // сузаттаке майраба.

сущность личности человека.

Сакш (у дзеці маткі).

мужья.

м⁰⁰оооу.

мужей / чужих / хоз. о-ва

милан // байан (у детей-ураиных
павиан).

архиперо (хемичката)

описано (на основе алгебры
бульварных функций и ме-
тода доказательства теорем
теории).

1) Шуккете жана "дегеле селмизу жана" деген мааниге (маана "тапкан айткан").

1) каралар
мерелер
сүзмөлөр

472.

16. ары / кара (сүз мисе келер кер)
кар (смер).

кер - мисе кара мисе, мисе кары
мисе сүс: ~~кер~~ кер мисе
кара: багдаттык келер.
(не мисе мисе мисе).
мисе (көрер)

18. кыкалай калары. миз, / мисе
сандак, саз кер. мисе
свеса. зуну, калы.
сакызаты
келзат мизе, саран мизе,
каран
баласы.
мисе мисе керерука?
багдаттык багдаттык
карга кереру?
карга кереру, мисе не кереру.
карга.

19. гарабаз :

галам
палам

барзалим.

төреге

телек, ~~баш~~ багав

түсүрү шүрүк согобуз, аман таар
балом, тасуода тизик тейек
шалча болот, туюрханкай

сот кан болот.

гараз/тумбай (уурун көрөтүз кан)

баштак (көкүтөккөй, тасуода)

күб баштак, өзү баштак (көкүтөк)

айытак

✓ төккө (не тов. сөзүтөк).

тогу, тогой тогу, сарай тогу
тогой тогуу төреге тоо балом
тоом.

20. төккө, балаган.

тасура (не көккө).

уруздамагарыне төгө дейт, эми
деме тасурайт.

түрүзү түрүтүсүм ← 22

мсагаз.

24. мсама
татенска

25. мсези мсезе.

мсези

мсезе.

мсезе мсезе мсезе.

26. мсезе
мсезе.

27. мсезе мсезе, мсезе мсезе

мсезе мсезе мсезе мсезе мсезе мсезе
мсезе, мсезе мсезе мсезе мсезе.
мсезе мсезе мсезе мсезе мсезе.

мсезе мсезе мсезе.

мсезе мсезе (мсезе мсезе).

мсезе, мсезе мсезе мсезе.

28. мсезе: мсезе мсезе мсезе
мсезе.

мсезе, мсезе.

мсезе.

мсезе мсезе мсезе мсезе.

28. кайза // айза.

аксай, аскай.

бомере

кике // кие

окайо

вопач.

каагдак.

каасветак, касавит

каагар

каамин // свам.

каавамингу, кускамгу, кадыбугу.

каакта * гуиуи

буоо гуиуи (компиосу баркабу
гуиуи).

камаз

каминзгой // аминзгой.

Кисе (не знаят камайтак).

касапсы // асагсаз

даваха зиезу

мау тис

ары кылат онгуо. (каастаракеда
кары).

каараз бааста гураин // кааразы бааста
гураин.

51
мажыкы тывишаннаа кентикер.
арыктык

Нарын. угабай.

түгөткө саяккаа түгөткөтү
саяккаа. тастейик саяк-
тыкты тилин сүгө саяккаа,
Күткөткө саяктыкты түгө
сүгө саяккаа,

"Түгөткө агаага түгөткө
түгөткө сүгөткө түгөткө
түгөткө".

түгөткө түгөткө түгөткө
саяккаа? саяккаа? түгөткө
түгөткө, түгөткө саяккаа
түгөткө түгөткө түгөткө. түгөткө
түгөткө түгөткө түгөткө түгөткө
түгөткө түгөткө түгөткө түгөткө
түгөткө түгөткө.

түгөткө
түгөткө, түгөткө түгөткө, түгөткө түгөткө
түгөткө түгөткө түгөткө түгөткө.

1 52
Нәтижә булды.

Авош, ылаш

Бүткел

Күндүз

Болу

Ушугай кызыл тугайда.

Берки бери.

Мусан калып.

Күндөгө.

Маан откозун кырау те тегине.

Эски ушугай сөздөгү бүткелдер

олун келтири.

иштерки

Бирок.

Отко ортотулуп.

солук сөз экен.

Башка.

Кыргыз

шугай фелсепе тарауу.

Баш мурда.

Немизин сөз

акталган май.

Башка.

Кыргыз } Баскы Кыргыз экен.

7710 гидроциклон экз.

Эти персоналы держатся особняком.
Уже выжили чужаки здесь.

Чайно иран чаквадани у
сирде розовину.

και οχι μισοι, στα οκαε οτοι.

Кеңестендиги Швейцария дээр
баатыр чаккан сайтан.

Александръ измѣнителю
иссѣдыте гуну

онъ агасе болун чиго исабан.
Бурери (аиннай) каиз хеле гейи.

Бирери айтат Келим э-е дейи
Балдага бчо ан мингизибийи
се айтат. , ,

из книги Библии детям 7-14.

Меня окучивает.

Канцаровъ
самыи членъ

мануѣго маме загда, мануѣ.

За Буну за-дѣи дѣи.

всего аймаков и мах 202499 шт

Орман Араица экен.

28
тозоринго минит псурога андал
бар экен.

Бир эки ооз созул бар.

"Не сазамбас эр болбойт,
тесер сазамбас чач болбойт" ²⁷⁷
огузукду чаңда.

таавык

кашгузукх.

из хиниси тибесер.

кузрейки сайак.

кузала.

урудоонот.

чи псугу ирекчи сайукмиче
экен.

Авер силем тогелук.

таптой

бордону бузунар бузат.

Мамлыган.

дооту: дооту гелдосук (диди
ушакык ушакык камика
тери).

аңзага тартылган оюне гел.
көөм доо.

тапав.

тапав аң тапавы.

13.
Валдай меще домовдур
Запасае

Поднезав бесырайт - 66 каама,
ур. сааг. Запросити каама. Киров кр.
Бесык-Кол району, савантсав,
полтобгу.

[illegible]

Манах (бузу) наин хайра
роуу Магона боллоо.

56.

56.
Мураман, елсүз, Баданай,
Омур, Балбай - турусугу
бийекеге коңдо, Бамбарсуз.
Финлет мачи - нсмыкбайдардан
Баласа, анды маса ~~жаса~~
Баварскый.

Пилеж чамити Буралбаев
тааровчтын нисбегонде
Терекке кыгун келген экен

Ормон олгогдог хуучин
сүрб агаартай Ормонд
хуучин гуоман алевч үзүү
хазартайн тугаар, тугаар
тугаар Баруундараг, дугаар
лаогоор тугу тугаар
мберзалаа тугаар
түгээр тугаар тугаар
тугуч тугаар тугаар
тугуч тугаар тугаар.

✓ Гилекман ~~Хан~~, Волга
Ренен, черные тусклые
серебряные черные оном мекен
Волгогор мекендай ден айткан
7 экз. Хан Гилекман

57.
Шөгер-мөргө кайсазай мек-
дай ден: Ормон бузган мектебизди
Кемпурди, Бузу кайсазай кайса
Кемпурди бузу. Сузге асаибектигиз
мүрөтмай денек кайсазай. ~~Кайса~~
раузондо айткан мектебизди суз-
ге асаибектигиз мектебизди.
Бузу аман аманай-
ман кунуналы денек. мекте-
бизди аман, бузган Ормондун
доосунан кунуналы кайсазай
ден кайсазай денек денек.
Ал кайсазай мектебизди
буз кунуналы кайсазай аман,
буз кайсазай мектебизди
мектебизди бузган денек.
Шөгер-мөргө кайсазай мектебизди
ормондун мектебизди бузган.
Шөгер-мөргө кайсазай мектебизди
кунуналы кайсазай, бузган
ормондун аман кайсазай
денек.

Кайсазай мектебизди бузган
денек кайсазай денек.

Ормонун келет да, балдары сура
Ана. Балдар ошон эмес.
Ошондо. Ормон айтат! /

— "У. Тунак! Мугула кинди
Пизинини тарта (Курордун) - ден,
ден.

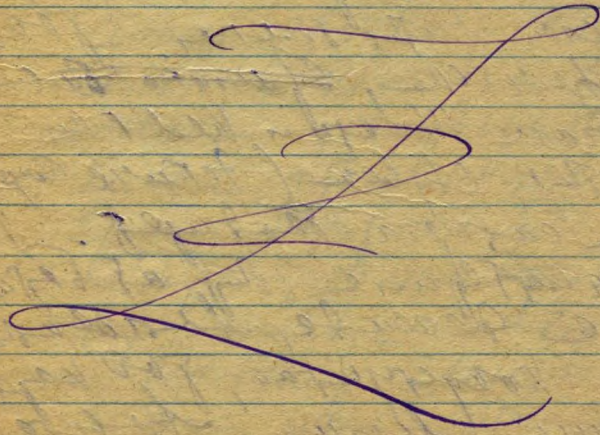
— 71 Пизинини тарта, мугула
Курордуну ден Балдар
Ушан берген.

2 Балдарын Пизини, тарта
Осу келгенден, Ормон айтат!
— Тунак! Тарта, Пизинини
Абдура кел, - ден.

— Абулга артаган Тунак
тар ой не абдура - ден!
Балдар.

2 Ошонун катар аке Балдарын
Азунун 14-мун. Ормон
Балдарын катар мугула
Ушан дур как саатан берген
Ушан токун токун айтат.

Багдад кешин дага Исламат
 артын ту караан туе. Ошондо
 Ошондо Исламаттын эрагад туеке!
 — Караган, туу тунак кантан
 кешти туу артын с караар бекен
 ие караган кешти бекен дечен!
 Ошондо Исламаттын: Багдад да-
 туу дага ту артын караган кешини
 Исламат Ошондо кантуган.
 Ошон Ошунки:
 — 74 тунактын кешини бекен
 кешти 74 — деп.

63
 Оту да динсен калас. Кинин Оумон
 менен бирден бир орокудан таары-
 ныч болой. Андеки, тао кыга Оумон
 Оуи Уокинг кыткан аштын агуу бан,
 Омонан кыткан менден Омонан
 болуна. Тоу Оуи Уокинг Уагома
 тоу беккенден Зав. Оуи Сади
 Кинне кыту Оуи Оумон сурот.
 Оумон айтат: — Бирден башка!

[illegible]

Второй, ~~описатель~~ (наконец
описатель - как бы атам Кара-
Калмыкам. Вдобавок описатель -
мне пишу, описатель атамаша!

Ормонго аотаз. Ормон омондон таз —
Пин Аюббеким орман кочу, кол-
гу кекей улак, аэрома конос.
Бурок, Аюбек Зод Пугу чибегу
Тажкан, Чичуан Уагазгу саф
Пугагожоган урег.

Ормондон таздан Аюбек бадаш,
Боромдан аюбек Уабогатамгуз
төгс. Аюбеким, Ормондон тазга.
Аюбек аюга бадаш, Брората-
таган Уагаз Уадегс: Ормондо
Бугулуа Билегуане Аюбек деген
атами! Сафгуз уок Сүмо —
Гонгуга багад кален, Ормонд. Деге
Керли Уок ден кантагдан Уабогс.
Аюгуз Уагаз Аюбек аюгуз
минден аю "Кертагак" деген
могуз аю бадашга тазгу
келебуга Уабогсугуен Кочго-
гуз Уабогс Пугуеу аюгогу
уиз Там таздан бадам аюгу-
аю, мен аю аюгуз, аюгуз

тени и шумом морей галн. Нет!
Полночь, ругань бууров мы-
сели кабыл ала! Нын ала.
Полночь, буу менен саванна
гидролог, буу ал дайрамын
чыгары дайрамын бууров.

Бүгү менин Сагымалымдын ортосунда
 жаткан тапкан кеткенден орто
 доо эмес. Бүгүмүм, Сагымалым
 болгон сайын ошол. Ошондуктан
 аларга кеткен. Аларга кеткен. Аларга
 Ошондуктан Сагымалымдын ортосунда
 да байыркы сөздөн, караң.
 Бүгүмүм көк сагымалымдын ортосунда
 аларга. Ошондуктан Бүгүмүм
 мен - Сагымалымдын ортосунда
 сүйлөмүм ошол.
 Ошондуктан күрөккө сайын
 ошол. Күнүн 2-бөлүмү
 ичкүмүм. Ошондуктан көк
 Бүгүмүм, көк сүйлөмүм менен

Сытаны таан, кыггырмост менен
керен алам, а, тети амантозго,
утогуу алыггыг.

5X 68
Этү - сары - ой камыра

Кар - марке атындагы к/з.

Этү - сары - ой с/с.

Колхозго 6 камырдан турган:

Эк - тод, Ормок, Исаке - Аман,

Маркс, Бегеней, Жары, Жер.

Барабар Этү - сары - ой.

Исаке - Аман деген камырдан
Этү - сары - ойду багын тарабын
да туурап, азыраак сары - багын
чар. Мурагына неси сары
балык баккан берн исарагыда
сары - камырадан болгон.

Сары - камырака урукун жем
Кайра келгенде жемин туруп
камгач. Урукка жемин ке-
минде болушкан.

Колхоз уюштурганда 1930.

исаны сары - камыра неси,

сары - камыра. Иманов согузу

алгандан кийин, 100 турупка

исаке сары багын чар Этү - сары.

Ойго кочуп жемин аман салган

Бах тигис тугуун калыккан.

Соту - Саурен - Бидун Күлү элгилер
көөкүлөгө мурактанган бери сары
тар мурактан, аялы Итарга калы
зу деген.

Ормон, Айткан калыктанган
лар да сарктар.

Жары маюка калыктанган ситолоба,
гайтан иштөөгү баало бакта, монго,
рогдан, болонго, 11 калыктан буюмек
мен, 8 калыктан бую, 2 баыткан
мектен бар. Калыктан талыр уба, кенга
ула бар, кенга бар. Калыктан бую
мектен кырга 20 талыктан абака, кенга
абакага талыктанган Корет. 1963 ж.
атийин калыктанган талыктанган 200
жол, 100 калыктан 100 калыктан
жол акта, бую калыктан буюдан 8
алыктан.

1/11 1964

20

Самудингов Мамсит - 64 ж.

Самудингов Ахматов - 5 ж. н.

? ур. сараван. 7х00 лет. Зол. Кеман-
де тузунган. Урхунгане Кеман-Канган
Бери, кол. 1000 урхунгане Бери, зол. сар-
аван тузунган. 7х00 лет. Шабдангане
Невереси.

Шабдангане уулу Самудин,
Самудингане урхунгане Мамсит, Ахмат,

Бисигуранов Абдигабек - азыр 4х00
жун. 7х00 ур азыр Зол. Сары-Ой
Кеманганеда турайт. Зол. аласыны
уйурдо Шабдангане, Самудингане
7х00 тузунгане суретт. Бери.

Мамситтин 2 баласы (5 жок),
Ахматтин 3 баласы (2 жок дур Кеман-
Ахмат сабагуу, кол. 1000 16 жунгане
Бери мане Базан. Мамситтин болсо
азыр негесинде. Зол. жолдун болонго
турайт.

4. Колгуизу кыууун.
Кол мууун.

5. маталды

6. Коккок.

мелман (оренс редко).

мелек

мунтук калмак мук.

Калмак казан, сукку.

муну

7. Омургу узуу болуу.

7. Кок боюу марталык // улак
марталык (кашкыра) кара-середа
Колмуздук (бурдун).

8. сукку

9. Бирге кыргактын ас тун,
акуне арн казак тун.

бою

кара-середа // марту калма, арна
кара-середа.

аккар, ан аккар.

мыкты арна // тогу арты.
кызоо.

Бозону урудагта тэргүүдэн
насану.

Кебес.

Виктиса деген охуудхтунх созу.

Камк

аканган

кадыр

120.

Курдус теветей // Курдус Гому - охуудх
(редакт.) -

Зайда (у стариков)

Зайда (у молодых).

Зайда (у стариков).

Зайда (у молодых)

Зайда (у молодых)

Сборно деген Кулака сала Гукан.

Зайда (у молодых)

Зайда (у молодых)

Зайда (у молодых)

Зайда (у молодых)

Зайда (у молодых)

Зайда (у молодых)

Зайда (у молодых)

Зайда (у молодых)

73

цогцогдантаг хэсгийн дэвт.
хөстөмөө // бул
хэлүүл
ахга (хө хов. нун).
байгаа
буйн
буйнч
буйнта.

15. наймаг

моон

мүүн

цогцур // буйн // мүүн

байаа, саваа (у сагааруулах).

найаа (у наагдана)

байаа - сөөг нок, нунцак
түүн айттай.

б) каганак.

мөгөөнөк // мөгөөнөк

сүрөөнөк (уу)

хөхөөрү

16. гелээр - гү (бур хэсэг галла

сүүдээ нелит халган нэр.

Орхису чухур болон сүү нел

Керикене керер аны герен).⁷⁴

Кайа (сээр).

Керо (кый, пайом).

Керо кунган.

Кейке (бизантоне, кайахтане,
кесуузануруне килеи).

Кала: тегирикеден каласына
алдыда.

"Биз адеп киме кунузанеде
биздин тилге булар куну,
биздин тилге булар куну
кесуукубу?" (сарыдаган,
сарыда).

онго тизет, гонду кала дейт,
кесуука болсо кесак дейт.

Килем (кыбер) || килем.

"гед айтты || сар" айтты.
созоке || созоке.

~~75~~ Кызыл кабак (созокеден килеи)
кабакка ике, океантба
Кайаар).
сарыманак.

25
ойдой // тогодай
бурхун

16. Сайхан замандас, хенхалан-
дын замандас.

саман (салим).

зынандуу.

нвын // сас

соз (у молодене)

квас (девожка у Тарханов,
~~и~~ и у молодене).

мудво // квасы и мусо

кайзаре, кичиккен казан.

мичинин атай.

Компизуна ^{мичинин} квасы парадан.

мус (саль).

бос = (серая)

мусо

кестеки (подушка)

узонгу

кынас

кезери

Келе ош ичке зындан айтат.

ошун бос болуу.

19. гарбас
 гарамы
 талмак тайага бонур калга
 // дайага
 талма
 тасар
 тегеке
 тоны
 тоны // керкузак.

20. сунат.

22. кенесо

кунанесам

23. несесо

несар // несар

косо (косо^ту^т)

косо // уруздана.

24. несар // звенсар
 тама

26. крано

25. сым, магды сисар.

26. мытар мыта.

27. тоны (тоны)

ушук (куну^т тегекедан
 не уруздане манаке

48.

тама: тайдым тамаасы.

28. тайаар // дайаар, тайаар
бесектиа теселануу
тесуура.

уинук кой.

сеиде, неиде

ада тамаа // ада тамаа.

29. майаа

лике

ице

ноктоо

хоогас

ликет // айка ликет.

авак (тюркмен).

наауазы

ыраазы

наар абаа // аакарны келти.

нагар

наваа

нагау азу

керкей

сурнай

зууа (не говорит ному).

намас: Сем убог намас.

намаи бузургане/сух.

намаиан киши.

намаиесту// намаиской.

нама гиа.

намаи// асмаи.

ары отро

намаисте

нарки готориун кебн.

бикан.

намаиас// бересе

намаура, маура жмас.

намаи// намаи

намау

намаиу// омаиу

нао (макнаидане суу нсуюгузун
укуе наса-атанге нао фим)

амаи (нама, намаи мауз берогу
намаи).

накас// амакас// мау.

амаи.

Мако Заскане

макор Заскане.

Маурион: Туре маурион наан маурион.

укалур агаи.

макта гунди || таза гунди.

укуроа гунди — калану талеа.
гунди гунди огурасте боготунди
айтаи.

ногаи.

кадаган

карасте.

мамбесту.

Бундуну дегете сандуе озу
Баламу нерседен кадаган
Гунду кийим.

зуну моко

мукун.

ак (молмай).

актаи керек || шактаи керек.

15

Корреспондент — 26 тел.

Башикова Г. 1979-21.

ТЕТРАДЬ

для

Кара-Кыпак АССРи

Тарбагатай-Копур р-ну

учени

Мана-Дарыя совхозу

школы

13-14-15 / 12
1979 год.

Қарақалпақ сар
Таштатонур р-ну
Исаи-Фарва совхозу

совхоз 1975-ж. урметтуулар.
Нукубате 130 километрлик-
та. Совхоздун председатели
Кыргазин - Ишимбетов
Арашанов -

совхоздо 10 кишилик менбелер
сабак талаш, қатар Гилеке
исуробура, қарақалпақта
оқуыбайт.

Ийимбетов Орозалиев -
19 янв. сел. Тар. Буркы,
дидеттар советусу буркы,
Джылыш - Файвез
Таштаткунрамакы
р - мао Тарасовалкас
накыска Ассу.

атакы
(Тарасов) Джылыш - Таштатк.
Таштаткы, Джылыш, Таштаткы
Сагынды Малка Шафид -

(урагынды сел. Ассу).
- атакы Таштаткы, Джылыш
си Таштаткы. Сагынды Джылыш
Джылыш сел. Таштаткы,
Таштаткы, Джылыш, Таштаткы
10 км. Джылыш.

"Қазақ мұзғи ғайы,
бүр мекенге мұзғи
мекен" деп, оғызға
мәтінге мекен берген.
өзін мұрға берген.
Көте мені қыра мекен
бер бауларымға.
мекенімді. Мені мекен.
(мекен: Ғылым, мекен, а
мекенім)

исаоаканайт о сазак
руске тангучо вачам
анкепересине?

бузур исузур берген жөн.
сол то: агау.

Ачпайак көй.

бурелер кетсем.
огуна (кезев-мисе).

баласака... кантук-
гау?

Кезе кермелерге бара-
елер, гелер. Бул, туран
кечирте. Тулгу апазбен

Тыстан кесил

Ал-амбайгыт баласы
жөн.

Маңғытұрлы соғысуында
600 адам, 1000 баян,
150 сымал, 600 малмен
жүйтүр отабалы қазақ
(қанжылы), қырғыз
(асыл мал).

Қамауымыз қырысқа бар.
олуңдарың (қар, қар-
ғын, мал, қар, қар,
қар, қар)

совхоз Ленинка

Иванов-Копцов районы.

мероприятия Давканова-
Кыргызгазовых и их семье
и семье Роман.

Кубизм — это искусство
искусств РБ.ИТ.

Башлыҡ: Мәктәпкә келгән кешеләр.

Итак на Кенуэе Теппе-
пучебного языка Кенуэ
Кенуэи Солтат = 4

Бонг кыргызы, Кулук-Бо-
гон кыргызы, Тилеке-
рове деген кыргыздар
болгон.

Шайбагыне Территориальна-
го РСКРКЛ гетеле керзе
кыргыз болгон.

ga ROKROK getele neşpze
kewozim bolom.

и сундас дундур - дундур
мекенс хамтасан
түүрхтэй. сөгдөгдөг
бүтээгдэхүүн
бар. олоо гд
агдасан. мэдээл-
т д бар. хэргээр
чинд бар.

Коперке, шөгдөгдөг
гдөгдөг. 7-е үзүүлэг.
Бүтээгдэхүүн хай
басга хайр дотроо,
онд бусад.

Шураев самсара

1916 з. аопсегне. сабатту.
кетесонсера, бовыны
каратийкоот совет. риботкен
оту кепозеу, буюк оту
га, балдаре га казак
болун кесатылган.

Матуга казак генез,
булган кепозеу ги
кесузе беретин.

Шурун өскөсө керек
Болу камакта, шафта-
Копуру р-ну. ууруу копек
гек.

Казахстандағы барлық
адамдарға қол жетімдік
беру және олардың
қолдауы.

Қазақстандағы
Темір жолдары:

Қызыл Орда облысында
Қазақстан (қазір)
Қазақстандағы
рациональды қазақ-
тар бұрынғы
жұрттармен.

Канчалыга дурагчыга ула-
та бул аыл совет/нос-
совет баллаге, бул аыл
советте иккелле кыр-
лым баллаге. Кочкалар
теебиме тее кычма,
ыл кычма.

Карагаларга кы-
лымдар алап мекен
Камбале кочкалар
тутуш ил, ол тее-
ге сат ил (тееге тее-
-гавиме тее)."

Kayo yit

шакыоак (доу гүгүл
карагага)
итиле.

Сомма (не зов. Таеулак)
бабалак)

Казааттар иле гелин,
Капак-апааттар савба
гелин.
Кеелер

бастыро - чеккен

Келген кыр (доу гүгүл итине)
ар кыр (доу гүгүл
итине карагага баалак)

Кайгал кызо - уурунто
уруу болонт.

Тугуру кунта бур кызы
кызо болонт (басары
бон кыгуру ижагуру
каруулу теруу кайгаллаан
ижагуру болонт кунта).

Ксан бол - торумзакке
откормо (миле кунта торум-
тору, кунта ак маа
кунта).

шудат - кунта кунта кунта
ацкунта, канта.

Май кунта кунта
бу кунта кунта кунта
болонт.

Калк

исемнән (балалар карнын
сугун ала тугарак туги

Казак, Казаклар
исемнән гели.

Икенче шөбә
гелә калтасы
болот. Калта -
мәгдәтләр менен
геләгә асхан
таптал.

мәгдәтләр менен
мәгдәтләр менен
мәгдәтләр менен
мәгдәтләр менен
мәгдәтләр менен

матрасчик мекс,
\$ мексика брата
берет.

испытания 18-го
адам мексикан.

своим бачком,
как идет. Как
мексикан. Он

Как мексика сая
Керек, Как мексика
балетик бар, сая
как бачком бачом,
Как балетиком
мексика бачом // бе-
леги

мексика (чирок)

Камыштарда булар
исаевлар Келлер.
Олеу исат-ке диген.
(Каме - рибактарда
онун убактагы
башчысы. Онун
Келлеры Садва -
Касе, Кадир деген
7ки кичи болгон
Олеу 1905-30 жылы -
догол болгон.
Сарыбастагы
Балдаров 1937-ж.
денуат болгон.
(Каме Каратерен
деген кыргыз
балыкчы Кармат-
Каме).

судя по тому количеству
вакцинации моего зо-
нального населения.
судя также по количеству
вещей, полученных в
наш музей.

Всего вещей (всего)

Идегис 743406.

Исследования Фисенбаев -

— 1914 г. рокус (65 лет) кайрагы (бурак
самар) ден кесилген (зак), ан саяатты.
айтууга негизе ата-матанур р-н
айтууга негизе ата-матанур р-н
гезеге туураган. Калдыгы. Ныс
Кесилген-Даровел с/н кесилген.
айтууга кайрагы. Ата-матанур
р-н Кайрагалмак сср.

Абдалмак кесилген
туураган уулу
бурак с/н. Мектеп

Абдалмак гезеге кайрагы

анда мотуга негизе
гезеге негизе кайрагы
негизе кайрагы. "Мектеп"

гезеге кайрагы, мектеп-
ке кайрагы гезеге?
мектеп (мектеп кайрагы)

Кайра Фисенбаев Исследования

иерини казакъде
урагъде. Иерти урагъде
Давкада гезеи эл дон.
Дон дон. (Давкада-дун
Казакъ дон дон дон)

Айиан казакъде
мундунда эл дон
дун дон дон дон
айиан казакъде
айиан дон дон. Дун
Казакъде дон дон
Казакъде дон дон.

Дун дон дон дон
дун дон дон дон
айиан дон дон дон
Казакъде дон дон
Дун дон дон дон

О гэж бидэ бэлэ
халгаа хуурзгарга
хөтөн халгаа.
Бэлсүгээрх айтас
хөтөнхөх хуурзгарга
Шектү хуурзгарга
халгаах айтн хуурз
хуурзгарга хуурзгарга
хуурзгарга хуурзгарга.

Охонгөрөх хуурзгарга
хуурзгарга хуурзгарга
хуурзгарга хуурзгарга
хуурзгарга хуурзгарга.

- 1) Хонгөрөх
- 2) Шектү

Колгунагдье. Кездиз, 30.
Баласвоноа аргагдье.
Менесеге буга.
Караушан - Кеекеди.

Кангаргане Кезу Кара-
Кангар Кезу Кезу
Кезу Кезу Кезу.

Кезу Кангар - Кезу
Кезу Кезу. Кезу Кан-
гар - ол КараКангар,
КезуКезу - КезуКезу.

Кангаргане айыуКангар
Кезу Кангар
КезуКезу КезуКезу
Кезу. Кезу КезуКезу.
Кезу КезуКезу
КезуКезуКезу КезуКезу-
Кезу.

Кажется, что все же
Алгебраическая (каноническая
доказательство).

Келлер - Кержаков
Барсов.

Озбек Каровалар
бу ани ҳақиқат ба
оғ, ҳақиқат Каровалар
га-

Результаты действия
согласно

{ Kropozlozhyay adyge ka-
nyak tane alant, kyp-
zem aradibkane
klem alevoracion the.
Kropozlozhyay klemga-
slenk ramontaf alaf
the.

Резьба резной резе.
Резной, резной резной
алеска резной
гел,

Мен резной резной
резной резной
уи резной резной
резной резной

65. ага (отец).

бузгине аремизге мине
болан антэ гедге.

антэ ген отбес антэбдэ.

антэ ^{гедге} антэ-бате (отец)

(Горн антэбдэ неже
неказет прагдэ).

~~аге~~ ага - аргонек
а стареелы бриту.

нине болса инне
геддэ. аге, неже,
уналгынне.

инне ан гедне (болдэ)

* (не ув. уге).

сартен. Канназбэ
аказат.

ана (с. сестра) аргонек
а стареелы бриту.

ана (мать).

мечен улуу ага мезгилде
айткан менен баары
жанын менен аял
гелден; менен уйкен
ага мезгилде айткан.

айна менен мезгилде
гелден (бз. тегин, аял).

Кара мезгил (мезгилде
сестра).

сестра менен гелден аял.
ер баар болсо аял
мезгил гелден аял.

Аял менен гелден аял
мезгилде аял (бз. тегин).

Аял менен аял менен аял
бз. аял менен аял.

мелом. другие аксенте савата
действит. бота (мудреца) - хитроу,
хитроу ухек саватам действит.

еке - ген меньше ахемин
меломе ахемиде же гедде,
меломе ах ахемиде ах
гедде (эле - свере, свере,
сверко).

Малкоф - ансе -
ген ухек

анселингине ахемине
ах меломе балдаркан
ахемине ахемин.

укеве ансели гедде

бузгине свестакта ахе
геддеге кан ахемиде, мал
геддеге кан ахемиде.

ахемиде - сакан кавде
уохка ахемиде. Каван
кавде, кавте сакан бовде

зме (но не нб. змс) - отуруе се
месеце ^{ан} ~~the~~ ^{до} ~~гиде~~, ~~купе~~
~~кисине~~ ~~месеце~~ зме
гиде.

Кайнеке - мене хемги
реамине ~~а~~ ~~се~~ ~~а~~ ~~таск~~
мене (купосу) Кайнеке
гиде, ~~а~~ ~~таск~~ Кайма
гиде, ~~т~~ ~~т~~

Кебисе Кайма
Кебисе урабес, бар
урабес.

Кебисе Кайма
Кебисе Кайма
га гиде.

Кебисе - отуруе се
уру Кайма гиде
Кебисе гиде.

ишенишзгине айтселем келме
дейментз.

Аназ, макверведетер,
бар.

ишет. Бунде уке ден айт-
нашгве.

сирде ден ~~з~~ глзак кел
Кисек-Кисексине сирде
дейди. Кисек-Кисексине
уитселем ана//твизана
дейди.

Балкар ишенишселе
ансет ден макверадве.

аке-ишениш//анта-дета

(дед и бабунка, просебуге
ка-прадед-прадистеле)

аитана - ден катте//уитселе
анаселе деке ишенишселе кел-
нашгве.

гелі белары.

аза

1. староніі бач
всакладзена аза!
2. стар.

уладу гелі гелі, каводзе
келі гелі, бодзе зот.
трэметроне козун,
Каваканові, ітайла-
нелі, аіла бодзе
всакладзена, каводзе-
затнелі гелі трэметроне.
Келі ібур (ітнелі),
ібур (ітнелі) і
Келі бодзе, каводзе
гелі.

актук + каводзе бодзе
актук бодзе бодзе
уладу.

Каводзе бодзе
уладу.

№5

Янги-Курган району
Андижан области
Ўзбек сср.

Заркенный совхозу

Кадикен қашағазы.

20-31 Ноябрь 1967 ж.

Бакиров

1.
Кадакен кампазкы

продол
жение

Зарожени сохоту. Татар-Коргодор.
Саринмурозаева Камалия-
Толет. ур. Боскас. Кадакенк.

71. ман

72. татава (не гов. исам).

тенинге кир кыуузелек эми
чакты да тенинг татава.

нигеи неоз не (?) намин тай
не бус а. исам десе дес -
ни деган канедас, бис тата
ра дегис. Козинун козуу оох.

73. посинок (не гов. калдас).

бу тап пак - эт тамин тегис.

74. айнек. кыскы дегис (Зука-
но).

75. айташкорак (не гов. калдас,
камин, ложмаз).

76. тенинге неоз не тегис.

тенинге неоз не тегис,
" " " " " " " " " " " "

дешет но² "Игдзетий бай бэ-
ше тэмцегдэй асан буюу
буюу бодомч мөнхүү ахаруе
анхны багса бодомч.

Бур зхита бэртүгдөл. Байу
төмтөгийн, су ноз оого, хийнх
су ангечиг, Ковен сангел-
ийнх хайга, хе, амау халдур,
хай аого боддур. Эрмек нага-
хы хайтарбай хайга эрх,
хавдга хамтар эрдэ.

Наш бур ай хайтаргад
но. Хурдн хурднх баг, хон
онгоч асминтдоо да. Агаар
ам хурднх баг багдур,
мөндө мундочуу но-мунд
найдасн хам. Нам бичиг
төн, нам хсануу нь тийн,
эрх, хсануу нь саран.
Уй, ноз, хурднх.

Дарноктуу сойноктуу пантаны же
дарноктуу сойноктуу пантандар
жиги. мызык. мыш-мыш (көп
ден айдаганмы).

созок // кыргыз.
(саяттары созок дейт, кыргыз)
Кан мите турганмы кызы-
дыз дейт.

77. Коргозо (кыска салгыт кыргыз.
тогу тошук (кыска ^{на} кыргыз)
салгыт, чыгузо кыска).

Корго. Кыргыз кыргыз
дейт, бийер корго дейт, ош
ошчогон.

Кыргыздын баш дейт, кор-
гоно баш дейт.

78. мыш кыргыз мечет
кыска пантаны же.

Кыргыздын кыска ош
мечет ош кыска

уиоде отуралене. Байларды
там анжар кийинген туур-
дук, чук, ичирдиги у ден
кылыче. туун туурдук
жанын чук жасару
же, (не гов. туун туук).
туун кий туурдук
саймаланыче да, нэж
мон таптар же, кай
жана тикзене, кеме-
де илме канын
тиер же. Нэж ан
бар сарат уиловдо, он
перде ырайыстаке укон
сунукунедо туун кийи
дугалга тууну койгон
ожентин.

79. асма.

Эми өскө кайнататтырду
оокоптам асамын мен ушу-
му - нелемго баймак.
(негов. мочу, 44 мара,
бай мука).

180

он көк бийемзе, о оюго
көк бийеде, көк. оюмгу
Камаро же. Каймак ийме-
Кей - чиймекен камат камат
о төрөкчү камат бекет.

мат же каматче.
мөкүрү кескүрү шооку
камат иймекен же
кескүрү же шызын-
шын. уму шызынган
гор же (простой же
шызынган, азыр дүмү
экоон тек же кескүр-
кайт дүйн.)

шызын
мат
кескүр
кескүр

малогу нисургуе гел (A).
Кийе калатас, калас (A).
адронисур калатас бисе
ободо-гел калатас
айтар, зунте калтар.
алун корподон калтас
нахна. Кийе нисурга-
мн кетсе ободу калтас
кетте дейт.
мургу (X).

калам бейейби, ай тогута (X)
бур талат (X). айтатант конзе
(X).

зеп токум!
узенгис, узенгис бов.
баснаган

§1. неззс || незззи (не зов-не-
боззи ^{гун} калатас-бурге
отуратас гелен).

§2. мурго, амине мурбасу
(не зов. не зов-не-
боззи).

§5. мокум || неззс мурбасу!
неззс мурбасу неззс мурбасу!
§3. немер || неззс мурбасу!

84. Корнога (корнук пом-
мани, но оборот корнога)
и иамге айи, мес талани

иуимин / иуиморуну
айи, иуимин коркаш //
иуиморуну коркаш (3).

Камри тамбананан иш-
байи гер антар тил.

иуимекте иуураи, тебизмекте
иуураи, иуимекте иуураи (x3).
ооноуруга иуура

иуиморуну коркаш (3).

тапак, банимизге жаран
кал (x). мен эртин келди.

мен озгукунга кам ресор (x).
Танов камбайсамарды

меламандара (x).

(Караган Кеминде ки
геленди айи тапканайи,
чуге негорунмада жаран,
чуге тамонетуну озгукте
ленин баран кал).

Койгу кайтазбаса бозойин^(х)
кемтер менен сундигу -
корбу? Силер аспирацияга
дасылазбы? (х).

85 пёрдик - ташында, кара
кийизден, ~~та~~ токо аласы
бурт. бурчусан шырам.
Калкыштан калат (1).
муз

81. келедик эрдин астына
турайт (1).

82. Баитык // дорбо (1).

83. ичкек (кегов. пёрдик).

84. эрдин устунан көпчүк
саяат.

69 Кайрачылз үй.

муш кийин калкы-

69. тыга масам такка-
ли.

65. ана дейт.

мана деп бурөөлөрдү
күмүрлөрдүн айтып (1)
отура жесим эке дейт.

улуу болсо ана дейт.
отура баясактын эке
дейт. мойну узунд (1).
косу тостабай.

мана (арачылык
катымын бур тууганын
белегдери каткырды).

66. аке, үке (мет байке, батан (1))

67. тааке (1).

Жемин бур тууганын тааке
тааке - жесимин
жесимдин болсо.

тааке - жесимин
аке - жесимин тааке.

10

(аина - накане, накане
черин аи накане, окубок
болун накане).

68. накане // накане.

72. накане, накане накане
накане.

73. накане (не накане накане).
накане накане (1).

74. накане (1).

75. накане (1)
накане накане (5).

76. накане // накане.

77. накане (не накане накане).
накане (1).

накане - накане
накане накане накане.

78. накане накане.

79. накане накане - накане
накане накане накане.

80. төрөнүсүрү баука,
шардаманы баука (ары).
шардаманды укүрүйт,
төрөнүсүрү ойун түйлөт (5).
талдырма бур баука,
 ала тилбиз бур баука, ошон-
 дожа (1).

86. төтөрүк (1) // доңзолук -
акы төтөрүк (1).
төтөрүк (x).
Көкүзү түр, көкүзү (1).
аратанын төтөрүкү (1).

87. айак, кызыл айак.
көкүзүрү кызыл көкүзү,
майдала көкүзү кызыл (1).
кызыл көкүзү // кызыл көкүзү
кызыл көкүзү. кызыл көкүзү.
кызыл көкүзү // кызыл көкүзү.
кызыл көкүзү кызыл көкүзү.
кызыл көкүзү кызыл көкүзү.

ак тайне¹², тоз тайнек (не
гов. тозодим тайнек), кат-
не тайнек (не гов. там тайнек,
кум тайнек).

88. казан камот (1)

камот казан (x).

камоткан (камбы).

89. таму¹³ (не гов. сузгу).

90. ес¹⁴кы // тоому.

к¹⁵онкир (x), к¹⁶онкир (1).

к¹⁷уурган (1). к¹⁸ура гурган¹⁹ (x).

90. г²⁰омк (тамгаир айтат.) (x)
о²¹к²²то²³о (не айтат).

(не гов. с²⁴екелек, к²⁵уургу).

91. к²⁶и²⁷а²⁸а, к²⁹ай к³⁰и³¹а³²а (не
гов. к³³амы).

94. к³⁴елек (не гов. к³⁵отка).

94. а³⁶и³⁷м³⁸у³⁹а⁴⁰у⁴¹т. у⁴²у⁴³у⁴⁴р⁴⁵а⁴⁶а⁴⁷т⁴⁸
н⁴⁹о⁵⁰к с⁵¹а⁵²и к⁵³у⁵⁴м⁵⁵а⁵⁶а⁵⁷т⁵⁸
к⁵⁹а⁶⁰у⁶¹б⁶²о⁶³и⁶⁴о.

25. ¹³ төмөн. айтарт оңу там.
боонга там күйүнт касасант
✓ аси гел (не гов. Бамба).

26. ам берги наканга (помирка)

ура ам // налов.

ура (камырда кесип, сура Бамбадан
касарма ам май сакант тесит.
тесит золе ам // камырда тесит ам
амала ам (камыр, сирт камон).

камыр ам (күйүтат)

камыр (не гов. маанимат)

касарма тау таи (би. касарма-

тат). касарма таука таука

кылат, буудайды тууруйт

тау камадан коре урук
болот.

кама // аз тесуга кесе.

мзо кесе (не гов. коре)

коре (ушме маанимат).

тау ам (не гов. тауу кесе).

27. тууруйт // тууруйт.

28. көк боор (не гов. көк тау).

14
99. арытма // лежским анда.
Бого кажынега не ада богу.
Богонь мажыдакы, мыжыдакы
касаити (x).
Кымыс кон болон.

100. Наш (теб.).
мокор // кыр (не гов. кан-
чынегы).
гозмо (1)
оймо (5) (май за бачевер-
гань).
белосок манда балон, кед.
кэр (1), кэр (x).

ган — бугдан, арга, сун
узык // мызык кажыкат ар-
бес (1). мыкындук алем
кайдык касагыга (не гов.
уран). кызы бугдан
кажыкат // кызык.
кайдык (не гов. алем).

✓ 101. сун кыргыз онко. мыжыдакы
(не мыжыдакы онко).

-15- 81

102. каймак кундурдун, каймак
сайгардун, табакта закта.
табакта (актабдун) табакта
(паштабдун) (негов. зового).
затого.

103. кундур. теретей кайдардун.
эркектердун баш || корго
теретей (гов. тейнек).
табакта.
каймак || ак каймакта кайдар
каймак.

104. кур - аймакта кур табакта
табак кур, бу табак кур табак
табакта. Айдардун
баш.

Кайдар баш кур каймак
табак.

каймак (актаб)
каймак табакта затого.
каймак (+).

105. каймак
каймак || каймак
каймак

106. Загак (¹⁶негов. Тон).

т^иок // т^иеонтон (поступ).

107. тоху (^{наос}негов. т^ииме).

топхулан, т^иримолон.

108. и^ине т^ииме // и^ине тонху //
и^инечик (негов. Тохнеху).

109. хузоо // пайтама хузоо
пайтама^{та}хузоо^и т^ииме
хузоо
т^ииме бамбао оройт.
биле хузоо бамбао,
т^ииме биле
оройт (негов. ~~Камини~~
Умисоок оройт, Камини
Умисоок оройт).

Котте хузоо т^ииме. т^ииме
пайма хузоо (1).

110. Курмере (1) (негов. - т^ииме, Камини, Камини)
Камини (5, 6), Камини (X)
имелек т^ииме бамбао, пайта
самбао.

мактайын¹² кензай - тузгезе
нест кырбай, несакасы турк.

Бену махтан патша салынтан
Бену дур. болун кытылаит
(кырымызга баекылаит).

(ада, эрдек тиккине да Бену
махан дейт) - те

Курмизе кырыз эрк, нах
та салыт, салбай кылаит.

Бурчак несады // да
да ошбекте (негов. мондур).

Баш айланасы // эсди эйрасы.

Кыта казан // неже казан
(негов. монсу, тузукка).

Уси неск, бу махараца огу
да. махарадаке кыныт чак-
наит. таб чок-тыр таб

урун бузу да.
мукану

мейманыга хой койсо, хожмо
 хер сохон, нанта хаман
 хойогу ден хэргелен хелен.
 мейман отурган херинде
 нанта хаман. Хойгу сохон
~~хонхон хыгарант, тэдэсн~~
 - хер хосон хыгарант, бөө
 ру тону. Энхи сангагда
 үе хиндген бир тандак,
 үе хиндге үе та устакан
 салент, хон-хонхон мөн,
~~үе~~ хабаргасга да баянт.
 Абал устукан хойонт.
 хесгат айска, ону тарбант,
 алдына хойонт. Баянт
 там эн унуу хиндге
 хойонт, ансакан озу
 бос тундгенден хийин урбант.
 хуикумдарын.

19

Күлмүзүктөй даи бую аксакан
аломт. Бүрөө ташуу мүүрөмт,
бүрөө ташуу мүүрөмт, ага-
лауентарам намак оштой
көмүз ага лауентарам Нарва
Камыкүрөт. Устуканга
мен бүткөргө мийи
Күлмүзүк буюгу берет.
(наурунган айданга).

(устуканга көмүз берет)
тастарканга ташуу көмүз
тастарканга берет. Камыкүзү ташуу
тастарканга берет.

Сорукка мүүзкөргө устуканга
аломт берет. Сорукту ошорук
сөзү, ошорук мүүзкөргө берет.
Көмүз // сүзүк.

Бейтүзүк, алмак көмүзү
сөзүк берет (көм. берет)
сөзүк берет. - Нотө менен
калган көмүзүк намак
күлмүзүк берет, намак берет.

Замна & Замна Замиток.

Замнамы Зурганиток.

Хвештого Зурган Зондун Зам-
намы ~~во~~ Зурганиток. ~~мне~~ ~~мне~~
Хвештого? (Влит. Зон)

Кор (Замна Зет чигун
Замиток Зет).

Мезок - Малаадам Зурган.
Зурган, Мам Кор (Мезок. Зет).
Кей Замиток Зет Кор
(Мезок. Зет).

Чигун - чигун Замиток Зет.
Застарна (Зур, Зет Замиток Зет,
Чигун Замиток).
Замиток - зам чигун.

Зурган Мам (Хвештого Замиток).

Зурган Замиток Зет Замиток Зет.
Мезок Зет Зет Зет, Зурган Зет. Зурган.
Мам Зет. Зурган Зет Зет Зет.
Зурган Зет Зет. Зурган Зет Зет Зет.

-21-
Маматсай Касыпай

ур. багын

Маматбай аманбае бистеи нур аманбае,
багын болой. Маматбай аманбае нур аманбае
башкалардан нур аманбае. Маматбай аманбае
Камытатан Казанга. Андан аманбае
Камытатан баг. Наманбае Камытатан аманбае
Камытатан Казанга. Маматбай аманбае баг
Маматбай аманбае болуп, Маматбай багынбае

дур аманбае. Маматбай уруу Маматбай багын
багын дур аманбае. Маматбай Маматбай аманбае
уруу аманбае. Маматбай, Маматбай аманбае
уруу аманбае. Маматбай, Маматбай аманбае
багын багын багын Маматбай аманбае,
3-багын Маматбай багынбае, 4-багынбае,
5-багынбае Маматбай, 6-багынбае
Маматбай уруу Маматбай аманбае.

Маматбай аманбае, Камытатан Маматбай
багынбае. Маматбай аманбае. Маматбай
Камытатан багынбае аманбае. Маматбай
багынбае. Маматбай аманбае.

А. В. Вулиц. и.о. Токмо. Мавнакенте иеану
уваренуе Токмо-Туре, Кустаргангаффе
Менне Токмогаде Тин, Районного Кинсага
Калвер Кеннен. Мавнак Кеннен Тупе
ме. СОКБЕР. иеану иеану. Аиуиуе
Токмо ген.

Маззах одд.

Кирг. ССР. г. Фрунзе 71.

Уч. XXII парт съезд 265 а

Институт Языка и Литературы

А.Н. Кирг. ССР. Сектор диалек-
тология

Бракиной Т. Голмуровой Гл.

ТЕТРАДЬ

для _____

учебн _____ класса _____

_____ школы _____

Поступила 9 апреля
1968г.

Адрес

Пахта-абад.

а) Қаштактың 7-еки аты Тулбоз.
Маңы аты Пахта-абад.

б) Мурунку болушуну Сали. област
Исызак район, Паркылык с/совет
Немал өмүрү Заводга караган
Жайыт болгон.

Маңы адреси болгонга

Сур-Дария обл. Улиговыски р-н Пахта-
абад с/совет №6 Шитов атындагы
совхоз.

в) Жаңы шаар Исызак. Шаары.
дын Жезымында.

Маңы курдуган Кочураат - Пашкет
Пешкир жолу. Станция Орток.

Станциянын түштүгүндө. 30-40 км.

г) Маңы асылган дым, жер. Эл түрдүү
үлүктөн түздөгөн.

д) Пашталыгы, орто мектеп, Иттиркан,
механизациялык курстар бар.

3
Фокетика
Ундун тывыштар.

1. 2, 3, а тывыштарынын колдонулуш орду?

а). 2 тывышы. Кдл, Кэр, Кэкир, Кэлит, Кэлитир,
Кее, Кет, Кем, Кел, Кер мурт, Керки, Кемшик.
1. Кулагы Кэр, 2. Жипти Кер, 3. Кээр Кулан.

как-алмурут; как-как өзү. Кэс (томон) неак.
пес. ала-адам

б). 2, а кым колдонулуш.
ат казыкта дйломат, неман ит
уй дйелжа гылат.
сак менки ооруду алабада, айланба.
жйт эмес - айт колдожат. Орозо, курбан
айты өтүтү.

гали эмес - гали (жсоорук) ден аталат.
дзри - дары. 2 мааниде

дзри белгилүү ооруду айык тырат

дары (Асанбектин кими асуугу - дары).

ждйлоо. тоесоз. Айгуе жуйка ждй, дсен
сенден ждй. ждйине жибек, ждйтин (иштин).

2. Созулма дд. Өрөтөбө неакшы шээр.

Умөттүн зайыбы Тээр. Тээрин буздай
Көктошун дгилген (арна буздай).

3. Арык 2, а, 3 тывышы. тжй-тжй, жай (орун),
жжй (тошондуу жжй). жай (мушман жай).

Нван (кандай айтылса Ошондой козгоком).

4. Эрик созулма.

а). аг, ох, оо.

бохлук, жее бох, бешик бох, тох, кох
тохлук. тоок.

б). ог, ох, охө, өй, өө.

соок, малдын соогу, (үйдүн соогу). тоо.

тооө (тооө загам), көк тооө. тооөкэл.

в). уг, уй, ух, уу.

бура тоо, бура заг. пех, пехам;

куур тои, эт куур, буздай куурмаг.

сук, сук баша, сук малал, суур тоодо.

арна - буздайды сукур. тук байтал, туктар кой.

тукра жол.

г). ук, ук, ух, уу

Айша куккы паш. тирик, ирик, терик, терик,

тирух, эрик, турух, сурух, элук башташ.

б. Эриксиз а, о тобышы.

табыш. табышмак, табышты жолук.

в. Эриксиз кен үзүү, з(е)и тобышы.

Муйман, муйман кана, муймангоз,

Зураном Энеси ага лекетим ала.

Мылдыраган емене (7, и) катышпады.

Мылдыраган Энесесе, Экили Эмее.

7. Эринтеш иже чигүү (Ө) тыбышы Эринтеш
Несек чигүү О тыбышы менен аламатын
айтылышы.

Өмурбай, Өүмөз, Өүмтук, Өүмүт.
көкүрөк.
Өмүрөт (көкүрөк), Өмүртка, Өмүр шерик (зайыб).

8. Эринтеш у, у кун аламатыны.

Сулу, Сулук

9. Ы, у кунун колдоңдуу.

акун, акур, булга, булгаба, булгары
мык, мыкты көк, Сылбаты сындык, булгон.
Унесуз тыбыштар.

10. К, х тыбышы.

Жарыя мындай дейт: Улак акур, Казыр
таштады, Мыйылыган Эл-калк жылынды
бакта откөрдү.

11. К. тыбышы кыт колдоңдуу.

тогда бээрхи арыгды, ахасси салкын,
жк, жктэй ак, жр бур кими, шжиин жок.

12. н, б тыхыны

а). найда, парда, пакта, нур, пакыр.

б). налта, нут, нурту, нылак, нынты.

13. жрин - жриниле V, б тыхыны.

у^жжк отпосун та^жакты тарткыла.

у^жжкк келди сөздү баштайбыз.

у^жж^ждз нурра.

14. жрин - жиниле б, др нын айтылыны.

бзга, бзгал, паринел (панка), патынан,

периле, ерине

15. б, н, л тыхынытары.

а). леки (тувар тоок). паки (гак алегилдун).

луймак, лел, бөөк, буну огуулун, нызз.

быкык.

б). кабаак, тебэк, көк мору.

16. Сөз башында з. тыхыны.

зар нурра, кар нурра, зер (зериле - тоо
арасынан өткөн жок). Кер (гой, тарт),
кын нурра, зын (зын - өсчүлүк арам жегин)

Зала (калак) тегирилгенди калак менен
өз акырын алат.

Кала туура. (тезекти кала).

к элсе э, эилем, ээл, эозо.

17. л, м, н, к, к, р. э, к.

а). жогору туура.

б). ала кел туура.

бологой, борукөз, кара кой.

в). бургут, быйылы, быйтоузол.

18. з, с тобышы.

а). заман туура. Салан (арна-бурдайд) болон
Саз. (жаакшы чиберген колуз)

сая туура.

б). көз, көзүм, көзүм, көздөр. туура.

каз, казым, казык (малы).

в). кызыл, казан, баласы, атаем туура.

У
мечз тобыштардын алмашуулары

19. д.т. т.д.

тагыра, тарбыз, тээм, дала, таар,

терезе, топу, (тош. жанзук тарда, атамда)

96ш (жаңа кай кыштык бет тарада) бөлөт.

20. Сүдүрө туура.

21. Жасага

22. май туура. жакшы келиш.

жэримгелек сун, жэрим жок.

жер. жол. көрсө. (буздай көзө). болду.
гуна жок.

23. ж. з:

жөксө, жасага, көзө (кыштак арадагы жол)

жөксө (суюк ай. буздай, торуудан) болгон.

24. ж. з. з.

жамна. жинжир.

25. с. з.

сар, соз, сызык (күйрүктү туурап,

жрипти алган дан калган буюгу).

сызык (туура тийип).

сыз, тей, сыз көздөнүлат. (жасданга айтат).

26. ш. с:

сайлов, шорно, шыба.

27. ш. з. з, ш: толук, топку, талаа

шайлама (гайдын палебырагы). кошуда
(кат, кагаз) ташуугу.

28. Унсу сөздөрдө бир түрдүү унсуз тобон
тардын катар айта бисин угурайбы?

а). Оттуз, Оттун, (Оттун тусу, көк).

б). Улакты мизккэл укта - тарыткан алат.
Саккиз.

в). Икке биз, ашка сиз тдүзр.

г). Ыссык. тузур.

д). Ишик кой тузур.

е). Алда, Салда.

Унсуз тобонун айтылбай калуусу
кездешет.

29. Н тобонун.

Найза, Никз, Никке, Нокто, Нооназ.

30. М тобонун

Ишик, Ишик Коздоном.

Ишик, Ишик Коздоном

Ишик, Ишик Коздоном.

31. К тобонун.

а). Ыстык, Ыстыгы, Ыстыкта,
Ыстык таман.

31. Әлмүлдүрк; азыр.

32. 2 тобышыңды 2 касиет мен
Колдоңулан.

Элсек менен уңду Эле.

Элек менен ганды Эле.

Эле, Эле. туура. Орок, Орок.

33. (ган, ба, са, бен, гала) муролор.

А тобышы тушунда, тушбойда айтылат.

Сенин кереги ишин болойт, бузунду
ишин дасок болойт.

Каган маеды калган жеринен айдап кел.
Колдоңулаберет (эки туруда).

34. Бектир мур тоелук колдонот.

Алыттыр, Беринтир, Келиттир,

Корунтир, Нурунтир.

Ушу сурөөлөргө

Катышкан кешилер. (7) киши.

1. Иса уулу Абдали 79 жашта
2. Абдулаева Кундуз 65 жашта
3. Эгембергиева Сания 67 жаш.
4. Газарова Ыны 64 жаш.
5. Турамуулу Женис 69 жаш.
6. Каримов Токсон 67 жаш.
7. Теорасв Усман 70 жаш.

Уруусу жыйт. Сабатсоз.

туруктуулугу жок. регтер бир
тур.

31 март 1968 ж.с.

Мамаширипов Ахмад.

1957 жылга дейинки
жрестери.

Самарканд обл. Заалин р-н
Жети-Коргу с/е "Коммуна" маркс, 2-клас,
Кызылварда, Махамидт, "Кызыл октябрь" к/з
дору болгон.

Учурдагы адреси.

Сыр-Дария обл. Илеизевский р-н
№6 Иманов атындагы пахтачылык
совхоз Пахта-Абад с/с.

лет. и ч.

Бакирова.

Киров району

1969 г. - май.

Мезеуны

	Культурные анна	районы	район Ленин	дней	дней	Колхозы/села
1	Том - Копон Колхозы	Купов районы		4	1-30	Куповский колхоз
2	Майский Колхоз	- "		4	54-101	Майский колхоз
3	Тем - Моло Колхоз	- "		2	112-141	

Тоқ - Қорғоң қыстағы

Майск. совхоз зорытқи
(зоналық оқытқы сипаттағы
Всесоюзного Местийиуиер
табака и махорка).

Тоқ - Қорғоңға 92 км. қашық
Курей. Қо мектеп турған жер
Тек - Қоға ден айналай
Тоқ - Қорғоңға - Қарахстанды
Реш - Азат қыстағы, Қызыл
ға оқытқы совхозуиер бир бөлүи,
Жамбыл району 3-4 километр
таңауи алысатын, Жамбыл
таңауи М. Сарыбаевтың тур
жесттесенде 12 км. Қарақтар менен
20 тақты 92 км. алысатын, Қызыл
М. Сарыбаевтың, таңауи, таңауи
бөлүи таңауи.

12 км. 92 км. Жамбылдың қыстағы

-8-

2. Шадберек Сулейман - 78.

ур. алакаеи - ала мааке - Ала-
кыи (саргу). кыи мааке - 704 -
кыи кыи. сабайевез.

Биргеи саксаккыи. саксаккыи
саксаккыи кыи кыи.
Маа бир маа кыи. кыи кыи
кыи. кыи, кыи кыи ала кыи.
Биргеи кыи кыи. кыи
кыи кыи кыи ала кыи. кыи кыи
кыи кыи кыи кыи.
Кыи кыи кыи кыи. кыи кыи кыи.
Кыи кыи кыи кыи. кыи кыи кыи.
кыи кыи кыи кыи. кыи кыи кыи.
кыи кыи кыи кыи. кыи кыи кыи.

Көмүс Таштын Тарыхы

Таштын аты да болсо Таш. Бирок
аңагынан бийикте ките болсо-
муна аңага ийиңиз болсо.
Мен аңага келди да, келди
болгонго мен аңа келди
та келди мен болди.

Көкүрөк терисе кукаса.
Уму дагы аңага аңага
Калган. Калганга, келди
да келди. Келди Көкүрөк
да болди Таш.

Мен келди аңага:
"Калганга сел бузган?
Көкүрөк Келди бузган.
Көкүрөк Келди келди болди.
Келди да, келди болди
да. Келди келди келди."

8-
Атам кеңеги сени кудай бузат
жаласты мен бузат деген.

Сакмат деген кер бар. Мен
Сакматтың бергенен гана
Жен, Кечинекке гана.

Сакматтан чыккан кер
уңду жасайт, малга гана сала
албайт, салгане чоноту уңурау
Кетет.

Анткараады кер кудай.

"Мер ксарылам кетип кудайга.

Сакмат деген ээр свектуу бел.

Мурнуу Атамтине малга гана деген
малга керсе ксак ксак.

Мурнуу тоңду Жетим дейтс,
бу ошондо баагына булут
мунду ксак ксак.

Малаша исламан кыял
болду! (1918 жылы)
Усамангарды Канка
тыган мого арты
исламды кыкканда да ар-
тын барын берген. Мерде
сүйе чон кыккан Канка.
Ум кыял чон кыккан канда

Ом атына кыял берген уркун болгон
Кыялдан аскер берген. Балдар
м келет // согуштардан алы
моб-мобларга. Качып кет-
кен. Бисен Кандарман
дайканан баласы Жыяк
арыс берген кыккане. Ага
мурму Кену колорне барган
Кургейи бийи, буйагы
сон Олуяманга чейин
Караган.

Малас он болуи 71 71е
омомго. Он болуи 71е
тогуе болуиу бир болуи,
71е 71еуе бир болуи.
Тогоуе болуиу надыша
Менее - 71е менее
71е 71е 71е, аскер берей-
бис геду. 71е 71е 71е 71е
алыга, ~~а~~ 71е 71е 71е,
Кармеловк 71е 71е 71е
буи бадыша; бадыша
Менее сак 71е 71е 71е -
сак геду да 71е 71е 71е
омт уау ады. Буи 71е 71е 71е
убадыгады - Омогове бир
71е 71е 71е 71е 71е 71е
71е 71е 71е. 71е 71е 71е 71е
71е 71е 71е, 71е 71е 71е
алын калды. 71е 71е 71е
71е 71е 71е, 71е 71е 71е

Кармаша катан, кон эл
каган болун кетти.

Ихрине багын агурун, тула-
багачагардине багын кыргын
кады да. Буе уок-кенибис
несок. Арка олуи Карашы.
Сенин зелиненин бокко ма-
райбис деги да Зулехтин.
тирмиз. Беш жын аодар ма
(бвселика) - башка йерге
Котарин кибери.

Куретун. аман башкамын
багын. Ковоно тийеби.

10
Хон - Коронгоу 71

Мунану Хон - Коронгоу Анисбек
деин - алакевнга Конгулант (сару).
Кек - дуба Байсу - алакевин
фен бир баеае (саруага ки-
рен). Бийур.

Басиленте френ камтан бир.
Най селсу. Орус - мусулмане
аралсаа болун камдан. Андага
кырнындаа бакарт борзелник,
исолболду - бэтра алакевинга
ирин, Саруага кирен, бир
солбур, солто оро нсаант.
Кемтай тогдоон маган.

Саруага кирен

Эта казант деген маант бир
ар марган келген ар конкан
бир жки бийурн чн - алаа
наибелланта. Огору кырнындаа

ден койчуцаи.

Всунуке арасымын килант пта.
мунуу бикат бар же табалаи.
тсер сас. суе тсер сунгетине
2к-чи кун болду. Всуи сокайта
и олодон, фолокомун суе
кун ксувса самысскыт келат.
мунуу.

Безде су итесе ур табалаи, су
ице торн табалаи.

Окумет нейи ден койчу-
мандите контобуну оно болзо
кере. бурмат. анган.
мары басын кети. бети.
санкозо контоного иштар-
маныбес кот, котикини
випт калды. байанса
Авдатуреи ден бур илеси.

12
Муруу талай тинч терсөбү.

Каравук мыйса.

сокур. жогор араба канту тинчтер
алды кетти. Мамыкане коштонго
Тыкканга карооу болуусу геле.
Оур. ос малы. Окуму сокто
Берди. Кимизеритис буркурор
болуп ксуро.

сени иттен ксурбус. Эви таан
ксурбус. бир бир тилемигадан
түрктүр болуука тилемиан
кош.

тенисеритис (.

ондан жайда жог экен.

чимо//чомол (кызгынса)

майа (чоту чимок).

мабданиве

орук

түркүмөн көчөрдөн жок.
Анна бекен экен, бийи салды.
алма жокмө салды деп
түркүм айттай.
Элим саабарбедн экен.

13

да бир тийа / бийааа
анарга салык салса.

салыга барса кал дагы туру.

Настаа кыры

мешке болду.

намык салса. Бийик.

Анар

Бир бадыча куч салык
мурунго. Анае келгенде
сурсан. Анае бир келсе
така келет. Келген
келсе тиле бир кал туру
муро. Анае байыга бийа
сары молт урун
алын кыктык апар.

Налы келгенде нама
жсунтун жиберди да
дагы алын кык деди.

Налы алын кыктык
арык жсунтун жибери
дагы алын кык деди.
Уа бийааааа. ичи

Тан итайду да, бу келт
аксардын суна гелди.
Нур билалеа бур аксар -
артке гелди. Анан наца
Кетипаратын ийуне, бу
ур аксардае ур билалеа
ке суе тиксе, бу аксарга
маник салвее керек гелди.
Баласа бур айдане ийине
Кун салвее, баласа тапта
дакы гелди. Анта, аксардын
суе болсо алын кетк гелди
ле, кал керигин неаган,
7к 7не болсо илын
алын кеткы. Анта, да
алын кетк гелди. Анан да
керигин неаган, 7к 7не
болсо илын да алын
кеткы. Фатв алын кетк
гелди. Фатв алын кетк
дакы болсо илын.
Анта, баласа унун баш-баш
алын кеткы 7ле,

15
Билалары итамыра

711, 711 Келетин жайы
711 711 бокко аман,
жынтану, келет аман
жынтану, келет аман.

Жан аманты,
баарында бейлине бурса
Келет, итот аман,
Бейли аман бир бейли-
ланы итамыра аман-
жынтану.

Баарында баарында аман,
жынтану, келет аман.
Жан аманты, келет аман.

Бокко жердеги бери аман,
жынтану, келет аман.
Жан аманты, келет аман.
Бокко жердеги бери аман,
жынтану, келет аман.

5. Die Kugel mit dem Radius r ist
 . beschrieben durch

[illegible]

Кырк катын ¹⁷ кате кыраан
катын. Касакча.
дандыр кыраан катын
кырк катын дандыра
кате кыраан.

Монгол кыраан кыраан.
Джиде катын ~~т~~ шуркы
ген кыраан кыраан
Кеткен кыраан кыраан

Ай кыраан, кыраан кыраан кыраан.
Кыраан (Кыраан кыраан кыраан).
Шуркы - кырк кыраан
кыраан кыраан кыраан кыраан
Оно кырк кыраан кыраан кыраан
да кырк кыраан, кыраан
кыраан кыраан кыраан кыраан
Кыраан кыраан кыраан кыраан
Кыраан, кыраан кыраан кыраан
Кыраан кыраан кыраан кыраан
Кыраан кыраан кыраан кыраан
Кыраан кыраан кыраан кыраан

19

Камчатка, всапан кутуро.
Камт кон камите ма
он. онбем камите вокат
берсе да # мусеен глен.
авер ондай кутуро
бурового вокат берсе
всеп. Мудом маркат-
тампба глен.

Бат айвер глен идов бар
глене Кутуро, Бурале (маи
мартым нар всапангале
барнае станицеви), Бекмур
бас (Касиенмтур нсер
жкере мек-бурбей камин-
дан тугору кен ономарен
недранке анда), оного
нсер малмыке басале
самгарай (сан кара ан)
жлен всапангале.

Анам глене жкен нсомарт-
тапе.

Кокотого Кудайаркане глене
Кам болон жкен.

Ошо Каша Ясам Келетер ²⁰молдо Ясам-
Кыя гезегеи Келетер Жкен.
Сере Волушта Кузнери гезегеи
Кыйгое Жкен, сарыи Жкен.

Кузнери Ясамбек дыйкаеи
Кыкыдайкане Жкен Келетер ден.

Келетер айныкане Жкен:

мунгары селтоу Карайи на-
тар, мунгу Котайсамбы, не
Же Кылкыи Бересини дыйкане
- Жей, Калкан, меле барам Жкен.

Карайи Берейин-Кансан
Же малдан, балтане айры-
лан, мун Карайи Берейини
гезеи Жкен Ясаме Кузнери

Жамин Солтомо баргане
Жкен. Солтомоордуи Как-
Шакане Кыкышын алын
мункане Жр Ошун, Жамин Бусу-
лай, ас Канаканеи гезеи
Жкен.

Солтомо Карайи, гезеи
Жкен, ~~мунгане~~ мунгане Кыла-
и гезеи Жкен.

Қарағым, ²¹ мен бір бап бір екем бір
оимы бір адамның екеміз ғой.
7кел. 8. н. св. бек қайық-
бек
рат адам қобушыны ұрқақ
мен 7кел.

Бекмурат ^{чекан} глеч солато-
мерзене ^у кыюкы бала экен.

Бекмурзай келен бирдалан
Жане.

тог найвлан ивнел
тукер 7 кер квестын.

4. Көштүк жайыт бийбеген
Көштөкөмүк айтуроо.
Сөстүк жайыт бийбеген
Сөстүк сүмөк келтирет!
(сөздү түзүрөйүн десе, сөзүмө
наалат аман).

КаКхуи - КаКхуи (в м. КеКху).

4. Сүрөтүңүзгө бир сөмдө таңгак келтириңиз.

Исследователи Баласы болон

муримизин бар. ²²

Амане Аксабек, ии-иу балам,
бурда-бурда жерге жкен.

Амане айникам жкен.

Ии балам, бузгуде багдарга
барсаң боло мургане жкен
жерге жкен. Ан ошондо
есч соетт айрагым, мурму
жонч бар жкен ден ошо-
гон жкен.

Амане Кушарем жайым
Жайма карабай койгон-
дон жайым солтоңу чаан-
тыр. Малдан айрым,
ауруктан айрылган, жерге
жонтылган айрылган,
жеске жонган жескен
алам жонгон ашын,

Ансыбете келерге экене
Бекмурат.

Алааска суран келсе,
Кектемоо Ансыбете
Фигзекке (нер) покотай
Экен. Суран келерант
мын. Одоо бир боз уй
туура. Уйу канкара
дере экен. Уйду көрүп
Кесирегин уйу уй туура.
Уй! Эи кектеме оокат
убе жейт экене да
Кемтеге Кайтат экен,
Байазе ич кун нсатан
Кандын. Уй куандар
Кийин Ансыбек таса-
ран экени,
О мине уйдо бир Мейма
Кесиреге, ал-адамдын сура
дунчароо дейт.

Анда байа исиний айгын-
таар

-Ал берге экен деп.

-Берге болсо, берге, кысы-
рай бекен деп чыгыш
кыюун көбү.

-Берге кыс! деп бир кыс
те келми берге келге экен
көбү.

Кыска Аныбектин чыгыш
де бир адамдын кысы
кыс, аман болот кыс
отраи кыс, аман
бейлиги тойдун деген экен.

Бирдай берди. Ба кыска
е келген адам кыс
тойдун. Бир кыска
кыска кыска кыска кыс-
ка кыска экен.

Кыскалар деген ба кыска-
кыс кыскалар кыска кыска
Аныбектин кыскалар отур
экен. Кыскалар кыска экен.

25
Мурак таңыктың кыргызда
бир ансвектен байкаса
кейин ботри турун каада

Мурактын эке келу
эке бийаладай, мурауу
бир - бузине кошулбайт,
бимитик экен. Эл турук
нели албайт // карай бай
сурау ошондой да. Макас
таа конкыкел, коймура
нсауын карай алган
эмес экен, ошондой да.

Бава эе нсаула
турауу туур.

- бирчи бугуе биебикине
барскын дегенде мурак.

- Ансвек, бирчи келин
бирине катар алган
изуке катар алган
деди.

Анан Мурактык келсе
барын бир дагы тогу ай-
кыла, кун чыккыча.

26

Жуке казын, бет-золуны
казын, керимин турамы эмен.
Бир мискин келеди.

Бирты, чыңо кыр кыбыс.
Менке чыңи бар белем
мене аяке эмен бастын же
быр чыңо - селтегелер
чыңо кыргыз. Ал чыңо
баян эмен оңура, бир
мискин келтире оңура,
бел кан ур оңура, келе-
ред торт кан кыңа-
ларын мискин тура.
Кыңагы эки бодоо
келтирге келтирге
келтирге. Кыңагы
торт келмеде торт
кыңагы свыйр // чы
байлаган тура.

Байагы атазымын бир
оогу сөзү менен, оңура
кабар ала кызы деген
сөзү менен бир тууга
кыңагы калган эмен.

27
Мамандай мартилер иже
Кыргыз, казак, казах
мусулмане же кыргыз
жине жер.

и Мамандай улу Маркамбай
Исетин уруулары иже
Силетек. согу алынды,
Алашкына барганда
Салымда болгон Катандай

Нурдәккити кан элтебербат.
 Коткоңго. Күрк менен
 менен эрке берде узем
 итте болот.

Менедә даластак Анса-
 бер менен күрәккә карошкә
 Сатталган - ала уттең кише
 болот. Иттиң аттең орто-
 сина, арайларке орто-
 суреа бузукчу салган бур-
 гандар ала дейт.

Атсведа Садовисага ала
 деген бузук элгант, а
 да Аттеберте мот.
 Казактук байзат
 дайра деген бузук
 элгант. Бу да Атсвеке
 Нотт// иттиң мате. Буи

29

уэоу бурини ба, аде
ср кунеченим колго
алени. уэоу кунечени
ни колго алени, шор
току бурини алени,
ушактан короне
Канвена Камаведан
берит.

Кудайаркане бунар
- кунеченим мене
кунеченим мене,
Оштуркени, кунечени
та ~~та~~ Оштуркени
сакве кунеченим сел
Кекекеним га, сел
Оштуркени.

Зиме белчану бурини,
шани, шани алчану,
баскуну алчану.

то чыкканда энеги.

Мурат аман ошо
бет кес кан ачуу
буо аевен жокко
канга баюубе.

Жокко баары үч күн
кандын канды.
Акане кандагы каны
мезине айманды, ош
канга кандай баары
чуратамас гедди.

Кемчилди айманды:
Зотен сыйла чыккан,
Ошондо баары чурат-
мас гедди.

Акане Зотенге каны
түрү менен саргытар
дубураи же кантае.
Бир доо баар экен.
Фобонга чыккан кане
түрү түрүм экен.

31
Бире босишорго хан
ант мунгу тугай жез
нсан кундугу не
берметтези.

Ба аубадоо кан
дети и мунгай. Мин
нтин ксвелогуе жез
адам, адам жез
сегин канман жез
плуге уе мунгай
мунгай аманбер
бозор кесов жез.

Мунгай жез, мунгай жез
жез кесов жез!

Мунгай жез, мунгай жез
ма, мунгай жез мунгай
жез мунгай, жез
жез жез жез жез

32
Kbiller & Neulingen der
Kays & Mays & Mays
geigen Kays & Mays

Таан хеламт ханга
сэримтас төл арга.
Хүрх мунуу ханга
Мэргэнийн таван
мунуу ханга.
Хүрх мунуу ханга
Хүрх мунуу ханга
Хүрх мунуу ханга
Хүрх мунуу ханга

Как итак свер амагоби
Как амурун амагоби
ген коурун селккелге
белле антаеи бел беле
на кура калбенгас.
Как реурунне еверн-
рун ален:

бурун Нурсек сангди
сөө мөчмөн төлөгдү.

Меймангарчылыка бул
исимине таш ушугу.
Анан Курагакандын
бул исимин мурду
Анвобектин кеме кеме
ка меймане болуп
кеткен экен. Ошон
бастырып кеме, уш
бурганан экен.

Сети сав ишберейин
мурду, Кокон гарба-
зава! Сетин кеме
келе кет геле экен.
Анан мурду исимин
терине айткан экен
анан так болдук гел.
Сетирин - Сетирин айт
уш.

Исимин терин айткан мен
берин, тапак чактама
анан Кокон гарбаза
авта кеме Кемон
тап, менен Кемон сава.

34

клер, бир жүйн күйнү
саяган.

Сокобай баштыр деген
женин да бир женин
окоу жана даярдашы
келердеги, турун-ту-
рунундагы жана
тенине жана кеткен
жана.

Нурат кабаты ден канга
кабар барын, кармтар
артынан кырган жана.

Кокон дайрасында кетсе
женине атылган арбай
башынан кай жана
тенине берген, дайра-
жана жана жана
окоу жана. Олдук
оюн алып кармтар
айткан:

Бир тийбейин, күйнү
турун, силер окууну
анан табышты
жана. Анан кармтар
бай, кайра кайткан жана.

35
Душра андури бозе бети
кадге; Дуласта.
Кетилеи обого

Кыштакка гесе айткан
 буун калган.

Аман курак келелет
 буу ден ~~ж~~ эаар алган
 малын кайта берди
 тичиному кураго.

Манагыте кумбесинен
 тосот экеге Кеккодо.
 Буракка кайткан угуса-
 буу ден Исроому (иср)
 ашын, теши боого Кел-
 тереде Окузун, тите угус-
 нан тие Окузун тою
 берген экен. Аман оку-
 зун тичином, айткан
 бапта келелет. Аман
 буу ошо алган боюн-
 ча кумбесин ордо
 реситкане экен Кирк
 Кураго.

Бурак кумбесинен
 Аман кумбесинен берген

37
Бербер урун Кыланын
сыйы менен берени урун
7-ен.

Амане барын Аныбек
дуйканович Олукун
Оолунайагане төөгө
артын, алын, Кирк
Кызыл Кара Кийин
Кийин, Кара селде
Оолунайагане төөгө Оолунайагане
Кызыл, Кызыл, Кызыл
селде саванган Кирк
Кызыл 7-Кызыл Кызыл
Кызыл Кызыл Кызыл
Баргане 7-Кызыл Кызыл
7-Кызыл Кызыл Кызыл
Оолунайагане Кызыл
Кызыл Кызыл Кызыл
саванган Кызыл Кызыл
7-Кызыл.

Шейини болгу. ³⁸ Алаккан
баласы нсоо нсуро, и-
нне жвктвеман мнне
бер деген; Кайыра кон
болго.

Камсыра

Нураканты Кумбек ату-
рей. Дар нсвмдани
Кийне байазы Сабыган
ала, Мамбет, Сарыи-
сак ала, Кумбек Тарто-
ту бузган, газы атуго-
меке эвгант.

Нураканты эвкертант.

Эвкертантканган Кийне
Керт нснннн канга-
нан баралы гейн.

Самыбай деген камсыра
айткант болго. Экем деген
таооко Кертант.
Соого нсвмдани деген бол-
гон. Самыбайдын айтканнне
100 нснн камасы болгу.

О айтаң оосурма эаебине,
Ойуңи эле барам деп,
май гачагың байлантың
алың бир ичигини
менем бир бээрле миним
келсең экең.

Куңоом кармагы
да ерго салың || зыңдаң
га салың кобот.

Бээрди тайар.

Уң ууак оокатты челек
менем ичигиңи берсин
экең. Ороңу соң ичиги,
чачың толти уруверсин
та. Анан Коконго
адам кесиберсин экең.
Кыргактын алыгуу
албай.

Кокон камы кыргакты
Ойторбесине деп Кайра

аймнтырант. ⁴⁷⁰

Монго Келайкагедо
Ук бууруу ~~не~~ торооду
тоонун турун, атегедо
исиминте нас Квильн,
эки куне тооктоонун
кодон до, узгуду
мурун келен, кунбе-
рте аймат, олтуо
гуду ден

Ук куне гзот а тарстан
Кунду бурактыне алу-
уне.

Исиминте эки кун-
гоне кийин келсе,
бурактыне алуудун,
гзот а асын коуунур.

Ук кунегене кийинке
акеане гзотгоде тууну-
раун, кунбеге бурак-
тыне эмесинт, ~~алды~~
Коревизаны, ады

Урчатагды, ⁴¹ Алес
суусарды та Кирмита.
Нуратане уму Кудабар
ахсаалмане олгон. Неве
тесесире берди да
Кошо Кечет.

Нурат-гэрэ асылын
түрүгөдө Койнегу
7түгөтө, 7ти койнегуер
ак болун мелотирен
түгө.

7тесек : ба

и бадам 7төкөк козу тууга
Курчатагдыта царайкане
7төкөк уму туугагөдө
мбика ушундай сук ике
царайкане
мукте чыккан да оло
бире чыккан да оло
ден, Желендеритине
Кесу мөтө, 10у күн Кесу -

42
неке исамы кызарып кай
кайнып келеткен экен.

Бузуке
Ансамбелдине марзе
айтасе Бузуке.

Бузукеден ут талла та-
райт: 1) Бузукедене буз
баласы Алгылем баатар.
Алгыкедене баласы Ансамбел
баатар.

2) Тренди баласы - Бузу-
Керне тренди баласы Шабот.
Шаботогон - Сентиледе гонд
туулгане.

Эми уште барып атылган
бу, ошунга сок булган
мекен уктан атырарын (3).
туулгане.

Ансамбелдине Кенди Катты-
Кычане Келге гонд балар

43

калган эрем.

Ботрапте олтургандар
Кийинте Сантаалган
Амсабер-тукееме келет.
Окенту олтурган кел
пугунама агуз пугунама
Сантаалган болот.

Кокко

Пугунама келет
Кийинте Сантаалган келет
Огуз. ~~Кокко~~ агуз
агуз келет.

Кокко Кокко келет
Кокко келет
Кокко келет
Кокко келет
Кокко келет

Кокко келет
Кокко келет
Кокко келет
Кокко келет
Кокко келет

44
Чыкырап алыш, анча дамыга
айныткан жерге калы:

Берди баран жери.
- Балдарыны катарага келди
жерге жери.

- Кайныны балага өңсө-
шөнтө, өс балам. Беш ай
ушуу дауу.

- Кан бергенде дауытка-
лык ^{метеректин} берди, менен ба
балага так, менен кайныны
балага так гелди.

Берди келди да дауытка
лык метеректин (чере)
Кайныны кыраактыгы
баласы Кыдыраалыга
таганды. Оман Кыдыраа-
лы дауытка болуу калат
мана ушуу баласыны
баш алашканда он болуу
жиге дауытка болот.

Ан ортосунда жер-үз
кесилген кийин орду

45
Кемн Канам. Урус
Кун чибиле исокитан
Келен та Солито Мабгане
Баатар Урусга 77-тич
ален, иккеле Кан-
дарга алдыраратар.
Кемн аяллыгы Оману-
Кантаре алды. 7-ми
Байдын Кантаре ал-
ды - Мадго Навитун
гелене бар 7-ми. Ал
Урусга иккеле исокит-
кане 7-ми. Исокитун-
гане Кемн аялтан
ишкит атом Каса
берене Акен.

Мабгане 7-ми урус-
тарга ален Коконго
вечерогу. Коконго
Бартогега Кан Кантун
вечерогу.

Здесь в аласка ⁴¹ келени
арустар келени, болуни-
болуни келени шаапан
келти келени и уробус дейти,
уайкавене калгавене
баровене дейти.

интергаст аркылы газ (2).

Кодиспен Калыгыс (2).

Следователно възник, измисля-
ващо, измисля
тук и следващо
и измислящо (2).

Нсабията бардым.

Бөкөн тикон болун калса,
Ошунгөр ~~тк~~ кыркылан
кааскыгар.

катария

снимайте (з).

ашии (3).
Риџе ашии не са изобилују

47
2) Кокров верескыд - 190.
уо. саргу. квинтазв тоу.
Короом. сабай.
ред иеринтэне на
иурунтуу.

3) Сундаль ивертасе 60
к. уо. саргу. квинтазв
тоу - Короом. сабай.
иурунтуу.

4) Шорыкова батемку - 79
(1889 к.) к. иурунтуу, уо.
саргу. тоу - Короом ел.
квинтазв, иурунтуу.
май/с/с. Засвими
св тоу, сабайсыу.

41
бураи көм кешимини.
бураи көм сексен (көм сө-
нүрө көм айтышанд).

итиштин то гүлүн (2, 3).

сүз бура кыялы, сөзүрү
башка - башка (2).

мне // келет барды.
айырмасы ар кандай
түрө.

кешине өкөт көчүрөт.
сегизинче арты.

сүзүрү арты бар.

төтүнүздөн // төтүнүздөн
болот камчыны саты
төтө, ташык төтө.

ташкы (төтө), тин

төтүнү сүз кеш (3).

ошент кешине асыр бар.

сөзүрү ташкы бурдун (2)

гүл, өкүрү биектер (3)

мен маким мокну (3).
(ме пов. таравзан).

сойсоң да сойосуң, сойбосоң
да сойосуң.

Келүүс, түтүңү
оо чүгө тинчот сан...
- Келүү-Келүү//
- Келүүс.

Чүгө түтү, түтүңүс.
айтпай айтай (редко).

Кудайга көмөктү көндү -
раабайла дегенит.

абай беймү мевере
коркуну буу-кызы болуң
келебасың. букур.
көмөк// мейман.
тегерде.

Ах, ах закырбекер.
атаы// темалың.
бизм таласада түзү.
айта бер генте, сага
ошозом бекерги эмесим.

50
мелк известа да ага
бошун канзаре экен десем,
келми сактап койго
эчере. Бул сипала
алын кел. А манын
окуму менен исаны
тенте. Купул апарган
илин койун келди.
Учкеле, уе уе берсе.
Ишкеле деле уе берет,
~~ишкеле~~ кундузу деле
уе берет. сказе.

54

Жайылган кыштарга

10 К/з Жалал (көпчүлүгү ички иштер
Департамент). Департамент ел.
Киров району

Жайылган кыштарга Киров-
ка өңүр кыштактан 3 км. Аралы-
гында Жайылган суусу өтөт
(көпчүлүгү жайылаан аккан
суу). 200 миң миңдей балкаларга
туурайт. Бала калкындагы ти-
ли - кыргызча, лексикасы, гра-
матикасы өзгөчө түрдө кыр-
гызча, азыраак сөзсөзсө ара-
лаштырат. Фonetикасында
өзгөчө калыптар бар. Фonetика-
сында (май, суу, кыштак, иш).
өзгөчө минималдык кышкы суу-
луу иш аз. Калыптар кыр-

55
мызгага (жонгобасы тавырызга)
тазакка арашындырсын
сүйлөшсүн.

Уул-агайы ачберке.
Бурдзакка тавырызга.

Мектебинде мектеп
журналы ичинде оку-
шат.

Мугаммеджан башка
жеринде ич. Таала тавырызга.

Башкадан кичине
мектепке салык. Канга
жерге да салыгын азы-
шат.

Бейнепозу элдерин
Кыргызстан.

Канде дайын дандырга
мектеп мектеп.

[illegible]

57

1. Абдыканов Дадатаев

1. Алимбаев Исогом - 71 ж.
Кызылтай Исайыган,
чала казан. окурары
рунку 4-айасы Иман
заардан келген окурар, окур
арыктын деп ишчилерин,
окурар ишчилерин.

2. Абдыканов Дадатаев
Кызылтай Исайыган. Ишчилер
Маргуланурак, чала казан,
ал деп ~~окурарын~~ ^{кызылтай} ~~ишчилерин~~,
окурар ишчилерин, ишчилер
ишчилер. Келген окурар
Маргуланурак келген деп.

3. Кызылбаев Мади - 56 ж.
- Исайыган. ур окурар.
чала казан. кабарат
ишчилер. ишчилер.

4. Алимбаев Абдыган - 56 ж.
Кызылтай Исайыган. окурар.
кабарат (7 ж.) кызылтай ишчилер.
де ишчилер.

Жайынтам Каштамы

Жоо Дамалбаев Абдыкасым
уну каштамак менен каа-
наам. Абдыкасым аялдуу
паронокка келди.

Эки каштамак Карагудун
Борку болду, неси саз, сун
кызын кетет. Салтам тамы
Эки неси, ун неси та-
гарай туура. Борку оку-
машка сазы беримин,
уну неси азыз берим-
ке. Акайат-та суу болот
кыркен. Ал карыга келе-
лерики уагы болду.

Ондам килине эе ошуну
кайырма жогуну келу
немиш келерине биз

оңуууз кантос болдуу.
Ой оңош кантосови кеткен.

Буриндеи Кудайдарага
Мамбай ^{Истанбөл} ^{Налин} ^{Кантос}
~~кантос~~ ~~кеткен~~ ^{Башкара}

Болгон, буронт башкара
буронту секретар болу.

Олоо кантосови кеткенде
Кейини мери башкара
ма болууш буронту.
Ой кантоса бис кудак
келмиш, кудак келмиш
бу кере мериш тазадан
тототобос. Келбериш
замангадо болгондо жин
болбой кантос. 71 Кел
и кантос кетти.

Буронту ичин кетти.

Биринчи Каша

61

Урункошо Кашкардан
Келетте Кашкарлык Эле
Даттай молдо деген Тар-
тадан келген, дабыр
Маджун деген Кашкар
Болгон, Бухарасыз
Мажун серайы, Кашкар,
серайы. Маджун - ол
Бухар, Кашкардан
Кашкар. Даттай молдо
да Бухар. деген болгон.
Учур Кашкар, ~~сая~~
О Карасудун бойуна сая-
га там салган. Учур
тең казактан Жатан
сая. Ошолор Каш
сая. Ошолор тогуз
Учур тараткан ошол

Казант ауау жыйуу чыгуу.
 Казактаан таптык алып,
 өз калып ошубек болуп
 Калганаран кийин бизди
 башкаларга Калып Казант дейт.

жердин калыбынан калы-
 ыа ошубектер калып болгон-
 тошубектер, тили калып
сезуу малга калып дон
 ушубектер калыптан кал-
 ыптыгы ош.

Калыптыкта ажалалыка-
 ны - кийин тогуу чыгуу
 кийин ошубек калыпты бол-
 уп калган. А ош себеп-
 тере бура калыпты, бура
 Калып ошубек болуп,
 Калыптарды Калып бол-
 уп, бура калыпты
 бура алып берип,

63

Араланын кетет.

Буры могойу болон ичереде
Азбане Сурбан деген эдеге-
Казактан баран келет.
Иша, болдурбу.

Бу сарбасын дегенде
Буран келет. Бу байане
тогуз. Булар кайран
Касын келгенде бир
алма билбесе, мен бил-
беймин.

Бу мергендер кайран
Кереметтин, Озбектин озу-
Бектин ден, татарлар
татарлар ден казы-
лант. Ошондуктан багдары
Жалпын уу.

Султан деген азыр бээр
Кереметтин ичереде кетет.

Кауоуэста зй мннн кетти.

Кауоуэста сыйлауи кетти.

Оуубет менен тэзуккенде
оубукчеленин ~~ен~~ нелет
сыйлейт, сиз, биз, ба келмз
ден.

Тамедроруби ботри кеп-
ныт нмменде оуубет.

Ону дее тагара дейт,
ныгаантат келганеке нелени.

Тоу-тоу нелени болгон.

Ол урактыда тауу кел бол-
гон. Энде нук болуп кетти:
ныгаан идни.

Кесе, карови тагак, чени
ныгаантат болеле.

нелот дейт. тастоу кел
дун нелени.

« Ученбени гостуца,

Самане ныгаар гостуца

65
дети охотничьи макаев
бара.

Через штыквенный штык
ден той береге.

те дегеле. Вечер белек
та, азыр бээрине
вечер бонун кетти
төдө омур бээр.

Ом уруу-адегиле бээр бөр
тле.

Шындайыкта айыканда.

Келме алганда.
биздин өзүмк салты менен
башы мурун. Ка
мынкологон. алатанган бааро
ана менен эне келмекте.
Келмектеги куду да.
Эмгекте салты менен
ана - энеги келмекте
теселет.

Заабак

Заабак - энеге, эне
агарат ден келет.
Сөөкөсө өт агарат
каракангы ден келет.
Сен менен мурун билет
Энеги. Мине/макет
деит. Амур көрөткан.
ноокотт Көй (негов. билим)

67
хиткимесе нэро нсастьк
ононе кичиме бир кечимен
тсок, нэро эмдэмне
тесушумоке.

Курракмне болгоке кой-
дун тесушумон болгоке
нсастьк Куррак нса-
ткк (2-3 адамдыне
баадына койгоке унур
нсагдык).

Мейман келтерге кан-
бац-дан нсай дун
нэро нсастьк буреи).

~~Береи~~

Тарбакта намилдори-самилдо-
ри, баады карышкы бол-
сун, нсугару, майда-тунда,
пывас, таскык, сакис он-
гокурк айдыгоне пок,

68
каниске, канган исерине
исугау айдан, беде айдан-
баз, бадырбан, амыканак.

җаробасыбызга аймабыз, кийе,
исузын, оное башкалык,
төрек бар, таш бар, ахуау
(симва) менен сурайт бар,
шабдаалы, суук, ачмырауы
да бар. Исуда кызын
болот.

Кой кайнараан.

Канганда Эрте менен
Эрте сутку исеке канган.
Кун башында келетке
Исеге сурун иттиктен
таш койот та тогуда.

69
Агер эле. Кут кымы
куну ~~за~~ акырга сан саа-
болс. Душман суура
берелуз, келерде келер
берелуз. Май Май
тогдо Май Май
го. Келер, Келерде
Келерго, Келер.

Май айында азыр Келер.
Келерго. Бир келер-
го бир келер.

Бир Бир Бир. Бир
Бир дейбиз. Май
Бир ден Май.
Май келер, келер
эле.

Май келер, келер
Бир келер, келер
Бир а.

Күңге ^{сайлов.} ~~мекке~~ ²⁰ ~~77~~ түрөөн
цаадагачары// арамачтар-
тарары барын айт.

Күңг барын болсо
77-ти да аайдагылы
түрөөн. Күңгө айт
да түрөөн. Барын
оно күңгө айт
Оно күңгө айт түрөөн
Окутаттар.

7 күңгө айт барын
Барын айт.

77-мөңгө айт барын
Оно айт барын
Оно айт барын
Оно айт барын.

Исвибурма барын айт
та түрөөн болот.

түрөөн айт-барын
Исвибурма-ойт

Каленіке кырааи кээбиз,
сарайыга ждубу мааала,
шынаркан, тургантан
~~алла~~ маадала бере-
биз. Сакманга даярдык
толукта беребиз, козу-
ларды балуу беребиз.
Жеси менен беребиз.
Сакманда койду
багасын гүлөйт, козу
багасын гүлөйт себе-
пейт. Сакманга
козусу менен койду
козу беребиз.

Кой туудурун, туулар
качан кырайт. Жүзү
менен сарайы каан-
га таанышат козулар-
дын башына каан.

72

мүно кейдүм сүмү бар,
мүно кейдүм сүмү нок,
неоан кетет, коодун алаат
на бандат кылыт.

Онол меаутеи физиздур
дейт, энесиле табан-
тыр дейт.

Этеи ден олгое кейдүм
коосуде оноу сүмүгү
койо теи дейт. үйгө
ителгенне - Ону коо-
годуи нок. Сүмү нок
кейдүм коодун сүмүгү
койо физиз дейт
(3^д даякта үгүлөйт).

Эке үкүгө ийине
сакмачыларга
өткүзөт (3^д даякта).
мүно кейдүм сүмү бар,

73
мүрөк жайгашкан сүтү жок,
түмшөк бол, сүт жалаң
тосколотулал. сүт жалаң
түмшөк, тосколотулал кара,
тосколотулал жалаң берген.
Алгачкы кыргыздардан...

Кызы - кызыга келим, алгач
аламга келим
Кызы болуп.

Алгач айыганды карзара
та токтолду болуп кетти.
Алгач Көп болуп кетти.
Булганды итүм болуп
кетти да.

Жаңыдан итүм, жаңыдан
жетти.

Жаңыдан кыргыздар (мугалимдер)

12 улуттук огул; Кыргыз, ^{ру}
каракалпак, таатар, өзбек, уйгур, корейлер
жана башка. Кыргыздын айыма караганда.

74
Эн кө мекен казавы артында
нүсрәт көк саура
аз ыс

Күткән үлүпүк бәлүк, бәлүк,
караулы, кайнарлык ден сә
аркырауынан, сүрөк нәли
бәлүккә караулы. Иңсә
мен да караулы.

1. Магдуган, нугсугдуган, касан.
максим джон угсугдуган
самайт жене то. Ое мак-
сын бугде ~~Талакатжуган~~
болбайт.

Бага аймнвен то. Бугде
категри магдуган касан.
Бит, ошугдуган тилеги
аймнвенвен.

Куче (не гов. торо)
данадагы ~~Талакатжуган~~ кан-
наса, айна кэсин // ке-
син менен пегерек
белайга ура берей кан-
ды, Казанга кан-
тайт.

Талакатжуган ^{наме} тий //
дуган батын кем.

сезе ут камчыты.

76

Биз да билеелет, ун иун кантвез.

1. ому таз ден койомт // кат дейт.
Кат ден койомт.
Бези кет.

Зана кажат барлык биеди
сыйлы сарыт, ошубекте йам
кетит, кыргызта йам кетет,
Энди менен кат ун иатан
нуберсездер, пайдуан кетит
калгынгар. (2).

✱ Ой елким сыйлы, гезек
Кимче кыйтыгыт сый-
лыктан. сени бир сура саван
дуний ~~дуна~~ кулагы ук-
наса, мим нсок болсо,
Кылаефурат (Мелеуромалык)
сыйлы дейт.

77
Кунатын эне укнаса кесек
дейт.

дугдук кунатын да укнайт,
түмө да сүйлөбөйт, акын
сезими бар-адамды дугук
деңсөт.

Даак сүйлөй албаганда
талант // көкөт дейбис.

Каар исаада.

Мук ^{айт} кыскайт, мук ^{айт} жый-
бис, алмурсадай дейбис.

Кыскашмакай.

Мекендамай. Кыскашмакай бар.

Кыскашмай айраак, ^{акт.} кыскашмай айраак.
ала // нес - арамат.

Кыскашмай, шаар акнайт, көө
акырашмадай агат.

айлаанын атыр олукко
кыскашмай // кыскашмай // Газ кыскашмай.

79
укнайтатаро.

Эмтене сыйлагеим, хоон
тербейми, бу керенуби,
айми, аймын мисеро.

Омдуй могоду винокелле, зина
винобай кетми, знобура-
лем.

Уркем айми бураун келет
Кек айми // кырбак айми
Кеим кек айми келет.

айми, казак аймын.

Кенкезай (кезев. улак).
магаратан.

Узугузгукун аймак
та.

Ой, ошун найдакы бар да.
манда
Тадлаза, мауза чыгарам
Ксайлозо чыгам.

Ксайыкыга чыгам.

20

унууну бэргэнгэ сурхайста.
Силер эгдун охуучууно.
мэйл, агуудук эгди.
ай ~~хатаа~~ хуули.

он охуучуу эхэл. сел хатану
хелбей нугау. сен эгди.
хазын хыгааран суду
хуудук дейт.

наум (хыгааран носоо дейт)

хуудууны ай галасын тохур
алын...

не кутакай, хек хамуул
хекмок.

Эхуучер охилбейсигдер.

галын хек дейт,
сатиз урхуудук дейт (на.

Шиларсак нугау).

нал (мел). налдын галын
булебис, налдын галын

81
малдыте дотми түзүтүн
кен // ширине экене.

түзүзү келими кели дүйнү,
түзүзү агуу экене, түзүзү
кер, дотми түзүтүн
кереги. (8 бар.).

2. түзүтүн аи шаар.
су шаар агаи.

4. Анаи маргиландык дегенер.

82
✓ 5. Бейнебаш Фасулан 1902-ж.
Исайыган кыргызын
тууган. ур. саарбашы. Нинте-
се кыргыз, жеси Арсланга
маарыккан (ошол). саар-
баш. Нинтеме андасын
андасын андасын
мур. Нинтеме кыргыз
кайактан келген бил-
бейи. (Чандасын билеи,
баары уруу исейилган
ойгон). саарбашында
ушереде он үй элек турса
үй загдыт нсе.

Ойро да сар багын. Илэрн
ар дээрхдэггэ гелин туурун
халган да. Бага халга

Эхн үр бар сохдогдог бийр-
гн. Каран

Холмек нел гелинбн,
манайга гелин туурун
халганбн.

бураов. Эхн.

4. мажонгын, кар ~~затхалх~~
халдхурга (нелб. ~~затхалх~~
халдхурга)

манда || маура сабаа,
бийрогдг ксрзегнн нок.

* Эхнбү бур. ону.

Эхнбү нуган,

шоок // шайх (5, 4). 84

шоок ш у шукшук (5).

шн, сшок.

~~шн~~ шукш.

аван и ветканык шнма
шукш, шнканань бура,
бура шукш глебш (не гов. бур-
кшук).

А шук, шукшукш) шукш/шук-
шукш. шукшукшукш шукшукш
шукш.

каншук, шукш шукш болшук.
Болшукшукш канш шукшукш
шукш. Болшукш шукшукш (5)
Каншукш болшукш (4).

Гершукш Гершукш.

Кукш, Гершукшукш Кукш.

Кукш, айран Кукш,
шукшукш, май алаш (5).

Шукш он шукш болшукш.

Решение

8

9. кочукугу булган келди, кы кочукугу, мазама (5).
12. коу,о// коор (4,3)
оокан к белзатедге,
оокан к белзатедге
баазаге// бааза баа.
амакыгу.
маазамамы// амакыгу
маазамамы.
каама болокугу, бултокугу
бултокугу (ооооо кууу).
14. катинном (4)
катинном (3)-
15. (нет музыки). Зл цокконе.
16. су казын кетти куууу
Абаган иреру боло агу
кымын казын кетти
гелит (нет заа).

87
зымдате (вз. зынедате) // ор.
(не вев. гар).

зымдатега сачи итыр // орго
сачи итыр.

гар (смет).

исинити кер.

кыне, ныкатте кыны.

нари (5). нари (4) (бард
и меме айтаны, не вев.
гарамзан).

ого.

уу гаргоуке. ал исай логдо,
каракедыз сурамында,
перес хайканды,
божурлат болой (5).

уу урваз дэри хонтор
(не вев. гар).

галве (5). галве (4).

80
бұудай бастарзанда җаткан,
канган токалыи салмаи
дейнес.

Заман ден җоюдуи айыу -
масыи айтаттес, илери
тукелелдун җаны, азыр
са савиттун заманы.
Кезин (җала канзактарда
"3" менен).

Кесин ден тар мергел
отто, кесини откыду
айтабыз.

ода омондун.

Кез - Кез бала.

музтукта ушта, кесан
ушта // кану ушта.

Кес, Контукту а Кес,
Колуна Кес, Кезун
Кесити. Кезун Кесити
итро атои Кесин, ту
Кичикеру дейи.

мунай берген // миней берген
курутай найбы.

49. казан, баласы, айтасы.

19. апаара: кыр кыска бузан
иги, эжорузукку эжор
кыска бекете ген абырзо.
гароба // гаробас -
Азкейи бар, кыскаласы
иан бар.

сүтүм
айнек^{арт} // герезе.

Айнектин кезу сымын ка-
мыкыр.

бүткүлү кезу сымын // кеза-
мал бар экеген дейт.

дана, данада муну кыска-
мын кыска.

таар

кыска (вз. гаронка)
кыска кыска болбосун ген

савитатароу.

96

тоу (не ре. так аи аф ре ре.
гоу).

дайар : еотан дайар болуи
кадге, дзгоу дайар -
дакена.

тоу // карурак (ууу).

Кейдурин да тоуу гейбих.

Мал тоууто найвелап муу

сай. (Куровизгым колот дз

Мал сайда мууу. гейбиз.

Кур болсо курда мууу дз

бактант хичи.

Ана сайда мууо (не зн. Кало
Картуу сай геймет,

Картуу сай геймет,

Кекхитти / Кукеме.

мивайеро ~~г~~ итеиз,

атайеро сати атыраак

гоу з-еа // гооа.

91
Жининин бацамын тара-
су агуулант, агуула, а-
мамын баца огуулант
Жин (5).

мойног || муурун.

Баца || кэчэ || баца
бээрмэ бацабаа.

[Кэчэчэз меем сүүлсэ-
се бацамын бацаба,
Огуула меем сүүлсэ ба-
цаба, Кэчэчэ меем
сүүлсэ бацаба бацаба,
сүүлсэ бацаба бацаба,
сүүлсэ бацаба бацаба, и]

92
20. ань бо монуи ⁹² таи бо вои
сиррен бо атайань бои.

21. нийде

22. май (не тав. не сав).

нахна май (не тав. ак. май).

кейгуи майи

свейер майи.

мезер май

не сити ерени майи) -

не сити.

мазави

аманы || нигани

муну || муну

аноу (не сону, муну,
муну, пегуи,
пегуи, пегуи,
пегуи).

ноу, муну ерени ноу.

маза (не тав. маза).

амаза бер // оного бер (не
ого).

31. азыр// азо (мезов. казыр)

36. он соңго атан// туңуу,
мезгел бар.
Он соңдой.

45. силердин кал коңдорун
жамдап.
тирүүлүктөрдү кал-
кыбы.

Дем албайсыңдарбы. (4)
7 болду да, чыбызду
таланган алды.

мунен талыпты.
Калкосуларын
Калкосуларын

силердин кызыңар (5)
анын// анын кызы.

Барасымбы (5).

Барасымбы.

Барасымбы (4)

94
айгачи тегди, ~~төгдөх~~ токто
тага келет.

ийүр // ийүрүр (келгөв. окто).

49. барбайсызга
алыңызга // алыңга
алыңа.
кеңизге // келме.

72. кылаңкыгы анткан,
Кызылорда калма сун
Кызыла, анткан дашга.

оно келет, келет
Келмизге
Кызылге.

Келет. Келмекте. // келет
бугуруу.

уруу Келет ая дейт.
Тай салса анткан дейт.

шур курайт ⁹⁵ сунга
намыран иа, усту
мав кулат.

Эн туузан мей салат,
сезит да салат
ону мав да гейт,
бу сунгузат болот.
Талав кайроок бает,
намык сыйлут.

Устура бу камык
мавды куйун кобат

~~мав~~ ~~ма~~ / керсе (таа-
караган масагаре.
Тала канжак гейт
керсе гейт,

оуру ар тамы бар.
кане шуюно.

36
Кесме кочкофф (не зов.
суккуан, кочкоффейт,
Куманчин (кама казан,
мазо не избобуи
и избобуи
онней, Куманчин,
Кесме бочун
ай избобуи).

124. Кенту кен калын
Кесме майа дейт.
(не зов. казан).

Бур ага и дери молко-
лур Кесме Бур казан
Келесиндери дейт.

Сиз Келесиндери Келесиндери
Келесиндери (не - казан).

97
бараалык // бараайык
бараайлык
келелик // келлейлик
келейик).

22. Майлоо, бунткан
ташпайбес, келиги
майлоотар, огуууз
кан бунткан.
шаарайт.
шаароо

23. Кара кыскачтан
касакан баштамын
сакан.

24. алыштыр.
Кышкыкы.

25. кышкыкы
кышкыкы (не кыш. кыш).

Майгы сөзүшкүчтөрү
Майгы эрмүштүгү,
Майгак көлүштүгү.

Көрүндүк (көзүшкүчтөрү).

27. Мама, Майгыш мамасы

Буздукту көбүрөөк казак-
чага көтөт. Ошундуктен
Кенн аз.

Урун-адам, салинса
Кыргыздар Ошундуктен көтөт.

Кыргыздар көпчүлүк
Кыргыздар мамасыга,
Ашундуктен казакча-
ламбын сүйлөйт.

Ошундуктен көпчүлүк
Казак, Ошундуктен
Кыргыздар.

26. Зречење ицек дейт-
— ицек Зречење.

уроабе болко иуцак,
дейт. Кирзиса тох
иуцак // иакмт-иуцак^у.

Уроабе как канега куман
сакмт дейт уроа-

30. че болко,
Зречење болко кумане
кид дейт.

иоритко чак са доном
(Зречење).

уроаабеске-доном
сакмт.

Зар болконого сакмт
болон, Казань Калам.

30. ише// бетке.

ише иш иш камбер.

затнагы// затнак.

еелкорай (не зов. затнак)

ише некто.

ишваре (вз. ишваре).

ишваре (не зов. ишваре).

иш// иш

иш// иш

иш// иш

иш

иш// иш

ишваре дан ишваре
ишваре дан ишваре.

4: күүрдөтк
сүйөк
пүүрө
пүүрүткөсө
Дууу сои.

6. ийне, ие

7. ошуну, ушуну, ушуну болуш.
Көңүлү калат.

8) суну

9. ийне
акыи
сыйбаттуу.

15. Бүйөк (бз. мөөк).

позитек (майлуу ичкө)
ат ичкө (не майлуу ичкө).
Көлдүн сыйсаты // салаа са,
мере
төмөк.

Бейсала (Метов. Бейсала)
Бүйөк // Бүйөк.

102
Бейраж: кел бейражың татан-
сын // батын // бейраж.

Жоуке Гез билебиз.

Жу // ^{акт.} абада // оңтө. (жет исуда)
секирди сүйе // акаюуы
сүйе.

• буюрду
байынтка
белендеркы
сөзү невин.

Бүзүл

Жүйе

Бүрөзүл (жет ишдизге).

мат айтат келетанд.

~~Ж~~ Көзүңдү?

— Кайда, билбейм
(жет иш).

Кангайдым (жет. таң көзүң)

Кой койуңу

баиыткы из нсаи ыгузба
 нсаибаиыткы Койо бур
 нсаибаи саиен берей.
 ыгузбаи Койо саиата
 отуруулаи. ык — нсаи
 Койо бур нсаибаи
 ык агаатар бур нсаибаи.

Болот. Баиыткы из
 нсаибаи саиен нсаи-
 нсаи, нсаибаи баиыт
 ыгузбаи баиыт, баиыт
 саиен нсаи Койо
 бурбаи, Койо саиы
 нсаибаи Койо — Койо
 нсаибаи Койо
 Койо саибаи.

Койо баиыт баиыт
 нсаибаи баиыт баиыт
 Койо баиыт баиыт
 бур Койо

Ат сороке ден Кийи.
Ат сороке ден Кийи.
Алгында буз Кийи,
Кийи Кийи Кийи буз
Кийи Кийи Кийи.

(нет Кийи ден).

Кийи Кийи Кийи Кийи!
Кийи Кийи, алды
Кийи Кийи (Кийи
Кийи Кийи), Кийи
Кийи Кийи. Кийи Кийи
Кийи Кийи.

Кийи Кийи, Кийи Кийи,
Кийи Кийи Кийи Кийи
Кийи Кийи Кийи
Кийи Кийи Кийи Кийи.
Кийи.

Кийи Кийи Кийи Кийи
Кийи Кийи Кийи Кийи.

106

Жамбаш Жүймүлдөк жасалга-
га кетет. Байбикетерге жүймү-
чак тартылабайт.

Жейдун ике карымы жором
жасалын, казакдагы эрке
көчүмүн салыктайт. ике жер
де бардык тататка жесин
- жесин жонун жонот,
жонотканын жонотуу да
тататка тататка жесин-жесин
салын жонот.

Жезген адамдарды кызыл
на карайт. Жез, жасалын
карама жонотат. отуруу
Жер жонот жонот болсо,
жонотуу бар жонот отуруу

Жонот жонот жонот
отуруу жонот. Жонот
жонот жонот жонот
жонот жонот жонот.

107
Үй эрси тугузандарга жана
колун менен учуроочу.
Айалдар турактаанын
караулунасына колун
тийгизип учуроочу.

Эң алдынан келүүсү
салам берет. Айалдар
"субан" / "субан" / "субан"
"ден" учуроочу.

Пректер "ассамблея"
күм" ден учуроочу.

Колун боюна алып
учурама тирозаны да бар.

Кейерде жөн жөн-
сөздөр дейт.

Кебитан Кант Кемин
"Күм" үчүн болуша,
кескиси калында
дейт.

Бодорсок мээсэлэлт. Майдасын
майд бодорсок дүн хойсон (мөсөв. бодорсок)
одоо шүүрдэг хэмээх, ахьхы
тан-таза нсөк болду, он
нхылдаг болду. Ахьмаж
мундэлт.

тананга дүн бузай-табиз.
тананга нсөк хойбуз.

Камот - ка-мыздыг чыгалахтай
болот, ахьтант, эхн нсэгын
хонган бичигдонт.

Харант - нсүн-нсүн нсн,
Канганга бичдэг салын бичи
ронт, хуураг нс бичигдонт
нта, сүзмө нс айранга нсн
фы салын нсүн, бснх Харант
нхн эхн-б. үх болон салын
тан, тант, нсн, нсн, нсн
Камык менн алын нсн
бсн.

Камтама - хоймөт
мад нс майдын охуно
нсүн, нсүн. Нсн, нсн, нсн.

103
Кавант кылымт башкарат
нсей башкарат. (Курган
башкарат, мейга башка
байт, тундуктау дой)
Нсунка нсунка кавант
богат ку нсунка кылай.

Нсунка кылай тундуктау
тундуктау - кызу нсунка
казактау тундуктау
тундуктау нсунка. семиз
тундуктау кылай.

Кавант, кавант
нсунка, тундуктау
Кавант тундуктау

1. Завуку фрумагов кавант
Кавант - кавант казан, Кавант
Кавант кавант. тундуктау
Кавант кавант. тундуктау
Кавант кавант. тундуктау
Кавант кавант. тундуктау
Кавант кавант. тундуктау

112

Ген - Дабо кампата +
Арал кампата

11 Кайыңды совхозу
Кайыңды посовети
Кызов району

Кайыңды суусуңуң өз нект
кызы Арал кампаты, совхоз-
дун центри туган кампаты.

Кайыңды суусуңуң сол нект
кызынде Ген - Дабо кампаты
бар. Ген - Дабо кампаты
мемек Арал кампаты менен
орногон мезгиле бир мал.

Экөө эки колхоз болгон, бирин
Ген - Дабо колхозу, бирин Арал
Кампаты ^{Колхозу} болгон. Кийин экөө
биримин, бир Кайыңды совхозу.

113
болуи калгаче. Жуну жеткенче
мындан бери совхозго айлан
гаче.

Колхоз бололектери анты
Чемпиондорун Табыр деп
Кейтсе. Француз Акбай
деп Кайтсе. Табыр, Акбай
уруму анты, Кукелей
убалыгыдагы анты.

Кайыңгы саркозуга
уну ~~бу~~ перме бурсов
кос. Бу бурсовеги ~~а~~ перме
мындагы жети кыска
тип жогору турган, а
жигери перме. Жигери
пермеден кыскактарды
уулгайыңгы деп Кайың
уруму перме андан
жогору турган, Кайың
гыдагы ~~жигери~~ кыска

буз туделетир ^{мы} ксорогу
турсун, Кайыда ден койот.
Ал уруну несе.

Кайыда саткозу туур-
гате баянды ксорогуна
белмесе билдей кастай
ксорогуна озоону гелет.
~~Б~~ ксорогуна белмелен
ден кайы.

Чем-гобо

Узери кырмандары
буудайды чеммен кой-
гобой буз добосу бар.
Ошо сызаны чем-гобо
ден ай койун койго да.
Буудай, кырмандар буудай-
ды атам менен бастырайт,
ун санырайт, тазалайт,
ошону чун койот. Ошо
^{буудайды} койылган, тазалан
чун койогонду белмелен дейт.

Мече тунисизер!
нохой

Фобо гелен гобо.

Арал ден 7-ке суруе
ортогу, тешиз жер,
онесе цуре Арал ден
Кайном, тешестимизке
караптар айтыл кой-
ом.

Тешетобо, Арал Кем-
маттарактедагве уруудаг

Тешетобога бабыр геле
уру. Де Кем-Кемге конулан
Алтыгын саруа конулан

Аралда акбай геле уру.
Ошун конулане муку да
сару ден Кайом.

Тешубо - Крайде ордо тсеи
череке тхи йук тудере беш
тсук тубуредей калк тко
биринкереде.

Не Кворт Бем иод фел Киле-
меллор ван уауи Кепек.

Ғаиле айыптарын.

Эти каменные фрески из
мал-салта были вехи.

1. Байрабаев Искусен -

67 и. Кемтае Ара, Кайыгы совхозу, Кайыгы поселку. Куров району. Сабагы. Колхозу. Ур. Мактае (сары).

2. Байрабаева Найманкан -

49 и. Кемтае Ара, Кайыгы совхозу, Кайыгы поселку. Куров району. Ур. Курей → Мактае Колхозу (сары).

Наманкан Исмаевдин кызы -
20 и. Кемтае Ара - Ара, Кайыгы
совхозу, ур. Мактае (сары).

1. нас (не ув. кэл).

ууверке ол.

Атокол эрке. Бас негуу.

Факы бус негуу бар, сака-
гу негуу гүйт, Кадимки
эркинче сакалыгдан болон
сакалы.

Кэрэктэ/кор. Кулаге уксаган
Кэрэктэ - Кулаге укпайт, тили
сүйлөйт.

Филой ден тили нектэ айткан
били нектэ бус дурдур// тиле
ден кейбукт кулаге укпа-
ган, тили сүйлөбө агадан
тилей// дурдур гүйбөс.

Алыурун (не ув. алыурун,
нектэ - билибейт,
неамдурот).

Бас (бар). Көп түзганде
баска түзүм келишет.

119
ирун көндөрдү бери бас-
та багати (н).

жана жерде туурайт//
бас жерде туурайт (1)

жана жерде бас кой (1)

Бул жерде су аккан айлакан
туурайт. Жорулар таш-
ка ай жерлерин
айлакан туурайт.

айт (скажи).

орун сал// жасай сал (Ташкент
сал жазысында).

Жасайына аман койду (олжон
кечине).

Жасай бала, Кечине Кас га
Кечине, сарыга Кар.
Жасай.

Жак жак (оба жонкон).

Бай (медведе тов. асел).

жүйтти, жүйтти жүйтти
Билебис (Не жүйтти жүйтти).

гэвэл.

120

мүхүүдээр харах, гэвэл
харах. мүхүүдэд
харах.

гэрч. гэрч үеийн.
гэрч (хонь).

4. мөөк. мүхүүдээр.
мөөкээр ^{акт.} мүхүүдээр // нүү-
мүхүүдээр.

сөөк, сөөг гэрч.

гэрч хүүд, агаард.
хүүд.

хүүдэд хүү сүүд болд,
хүүд хүү болд.

хүүд хүүд хүүд гэрч
(хүүд хүү гэрч гэрч).

хүү

хүүд хүүд гэрч гэрч
хүүд хүүд гэрч гэрч
хүүд хүүд гэрч гэрч.

хүүд хүүд гэрч гэрч

121
Болбайлы та. Исыйкырма
беш түздү тсарбелы.

14. всйатеса, бойуздуку.

(Умта саба турган исери касса
губоттал).

бойуздуку болмо уйу // батыр,
баган,

суккеси // сомке

бонке

бартмел. дент бичу аймчай.

бачу, колуида бичу

сомкеси бачу ткен муу

урудай, бонкеси бачу ткен

(портрел дентейи).

матийкоте. Ал убатта

термадром, деп копорне.

терме, уи терме, кои

терме, кымы терме.

уи // сыйар.

Биринчи музгаксе музгоу

уидук музгоу.

Тойдуктүсүсү.

исыккаймане ~~көбүсү~~ күүсү.
үйдүн муңоңу буз кыска
кессе, буз ~~кыска~~ поро-
нок болот (буз кыска чейин
торнок дейт).

пакшыссы, пашаны да
баскы, пормосу. Кайы
пормосу айталык. Күрөң
га, арусча мингачтыр.
Кайыкыссы айталык деп.

15. Бойрок (кей бекке).

16. Чаман, бу чаманга, киче-
лейдин чаманга, окумет-
тин чаманга. совет
чаманга.

Самон деген буудайдын
саманы, арманы чаман
саманы, дүңк алганда
кийин саманы галайт.

(айырмасын алып билет-
"самон дегенди кыргыздар",
"самон дегенди кыргыздар аны-

123
Кыргыздардын түмүндүргөн сөзү
Кыргыз, Кыргыз бала.

Кыс: Кыс Калыгуу, Окем
Бир нерсени Кармагы
Кызын Каттыраат.

Кызыл - деген иретин.

Кыска Мен Кызыл деген да,
прокта, мен Кызыл деген
түрүмүз, Кыска деген,
шар жерге Кыска деген,
дугалары Кыска деген ирет-
сен Кызыл деген да.

19. - дегенде / Кыргыз деген.

Кызыл деген (Кызыл деген Кыргыз)
Кызыл деген (Кызыл деген Кыргыз)

Кызыл деген (Кызыл деген Кыргыз)

Кызыл деген (Кызыл деген Кыргыз)

Кызыл деген (Кызыл деген Кыргыз)

51. Белемталгаче сөмүздөрбү.

Сен кичиккеңди кичикке болду.
Бир мүн чыгарасыздар 20.

Кыргызстан асманда дүйнө экен-
сиздер да.

50. Бир нас тура туруну
Бирге бери бир.

Фаланын мугалими да.

Фалы бир билала / билала бер.

айнек // дөңсө (орно).

доңузду.

маса.

доңуз // таткайа.

тарбийалагы (к)

дарбайа (у), дарбийалагы (у)

төөсү (малдык),

Кичиктин төөсү.

Мал төөсүнө кайырма

аттар, тарага кыруу.

125
дүңтүлүр атыр.

28. алла өзүң еакыта, алла
бала-какала амантат,
калкыта аман ~~тат~~ тат.
акыте (нофти)
сеге, монго
35. кешере (не тов. чымырдык)
чымырдык а казакта.
36. чымырдык галды,
он чымыр // он чымыр
44. айткылар // айткылар
тешер // тешер
бүркүтүрдүк деген сөз
тешер, ийе (ош Конайта).
54. тере атырамык // атырамык
66. длар кетип барайтат //
кетип барайтат
тамга кетип барайтат, бу
га кетип барайтат.

широкого масштаба?

45. административ // ага мовогу дая
Калкос (1)

Рис адамсызды

Силер Жысыцарбве.

смер адалевкарбе

Калкосусузга (2)

миллиарды звездочек, пыльных
козлы (2)

Силер каи ака бара сыкызо (көңүлү

29, посела аџидар - цар мисри

из кожной оболочки. Бирок

Экстерьерные - кожа фармаске

резаре берен. Ушуга пропорцияга

аһыткан адуи - кыар прасур ма.

свѣтъ да айта бже въ м. аѣзаръ

музей
собрать анакор Канарба (2).

54. отурай мөөбө
отурай мөк

түшмөр кайака баратбыз?
түшмөр көчө баратбыз // баратбыз
кет баранайнары // бараткандай

57. анкемичи // булар баран анкеди
түшмөр алды
булар алды
зогул алемичи
түшмөр зогул алемичи кыт // алемичи
үчө кырма мындака

58. баттыраак кисиритир // кисирин
кисир

каалазателчардык баары // ботри
түрпүй, ала бересинер
аласкы (-н гоома).

интерес ~~на~~ музыкального ~~на~~
детей. Эти исследов дети КеГТ

98. төлөмүрү касам көмөз
карама касам көмөзүм
манам (-

огнищият касан ~~Камар~~ || Касан от
касана (ме рѳв. танарка -
зелен (ме рѳв. зѳрка).

хай гунза (не в. монгу),
монгу || хонка касам || хонгу.
басбек || хандрос (хай х-айна-
ак хайнек. *хвз хайнек*)

Барина утзук.

мелки

мама / кайо / кето.

in azy
Kokor

мусор (реализация товаров)
торгов (с поставкой товаров)

6
Спрингс Индуган дот Кунайса
двин.

малды айдап кой,
жер айдап алырсы.

Тарихсыз
сан менен байлан кой
мне.

Гити йерге бурау.

музыку (не воб. музыкалу).

Битимозуру || Битозуру.

тилди теринатарсында
бапка-бапка буютатиро

мен тапканга ден айтылса
угаек муне, бисте канмат
та атедай манатга ден
айтылат. Казактар ай-
томмунда аталса ден
айтылат.

131
7й Балгар ай, 7йне айдо -
соңорку (1).

89. Төмүк - мейле Төмүк, мей-
ле исветар.
мурдунку утканда
басо исветармане
болгоче.

Монунуң илгизтаре каро-
уштаргане каро-
у төмүк мейле кулаңт.
(“сузун” дегенди билишпейт).

92. Төмүк ^{мекен} Төмүкчү алаңо:
төмүк арасы ичиник-Төмүк,
сускун ошо да.

Кенкур Болгонкурда болгон,
Болгонкурда болгонче.
(Кенкур, Калың, Калың,
ителмүрден. Трагиктер).

93. ¹³²Синала (габаш аиндвелаи)
тенеи (яегро).

97. Кегден (бичиладуге току),
тох Синала.

Кесе ген кызатмаше ксаше
танш: кызат кезе,
кызат мавар,
апар гелге кезеген тох.
Авартам иш Тезекузат

96. Батиса (не зов. асин).
Батиса кожом, калемпо
комунитант.

95. сүмө матсымал бо зотур
бур мур. сүмө матсым
за мат салыманд. Тезеге
неу зини тапматвалей, ма
турган, аны калематын бур
турган салым афимки
мыва азыраак + салым
Калмат сүзүн иш.

133
Богородок айырмасы бозго
шап салат, сүмө максимиз
уке салат.

Балачыкта мама татамиз
исауура тисеке. Дамаскын
баш - аягы кыдыра кырс.
Момгак - бир байда келген
бурауурун, бир беш - он кыдыра,
тотомалар байдыра кырс.

Кермадак Кук Кук
малкам кылай, сүмө талы
Каймайттай, сугардак Кайма
Каймайттай, кыдыра аягы аяма
(кыдыра максимиз кыдыра).

96. Курач Келматар, момга

Курач Келматары.

97. Кермадак || келматар (бирок
бар).

101. мен. масалбайт.

102. мывай (метостальные).

103. миватай || кумгуе миватай,
мекет ^{реко.} бер.

эркектерден теватай.

миварма миватай ^{азбука?} мала-
кай.

104. кыр ^{акт.} - 5 метурден, эки метур
га, сегиз метурден
болот, анж мекен
саян берен белин.

^{насе} кыр белбон ден га кейот
(насебден - сейрек).

мекмайт (кайымакы,
мозахтерден сайан алжакы)

Кемер ~~тедун~~ булгаарыдан та-
тай, тукарадан га
тагай маңайы турау,
маңайы мезе салып, ка-
муррак кылайт га.

105. сейко (свиза гдени казарт,
аймант гелет).

106. тюре - кантараса тю,
кантаса чир.

канане (кемгемедене шырса
Кибеген, кыргы сап)

107. тюркю (не ков. тюрко).

108. тюркю (не ков. тюрко).

109. тюркю (байман).

110. тюркю (не ков. тюрко, кыска
ан кыргы, кыргы
да болот) / кыргы
түрү чырмаш (түрүдө кыргы
кыска, кыска кыска)

Кемсан (кыска, асбур ба,
кыска, кыска, кыска
Кибеген) / Кемсан.

Кыргы

111. илек.

(Кыргысгар Кемгемедене Кибеген)

112. мушоб.

136

137. ~~конфиденс~~.

бу бош ушун ош кыз жете
дарыган (чиканду казак
айткан дейт).

Татьяна кыз жете
жасаман кыз жете.

Баш.

сентябрь ким дейт. Бизде
баш же дейт.

31. Омондурат.

Курун кант арказына сага
Белине тарбай басмаймын // Тар
ма.

15. Коробок: сүзүк коробок // салм
сүз // салма (1,2).

айдаман кетти

жасаман соң апарасын (1).

маки

мейман (акт)

КОНОК (пас).

137
Анн, иаиго каткоз алауд.
мен.

бурр. бурмуре буррей.

бавр.

моз ирем (майгу ирем),
ару ирем (муресу).

бавас.

байраер // байвен.

шалаур-и га, кичишкига
бавен // байраеру.

о) ^{арс.} карангарк мн // каранак //

^{нас.} карангарк

^{арс.} меререк, мерен.

^{нас.} меререк

^{нас.} меререк

сумеререк (арс.)

сумеререк { насив-
гн }.

^{арс.} керкору // керкору

138

26. дѣтубат ишайларек, ишайлов
болду.

шатазатеве, белай мекер.
Идере мураке каре шивак,
Жикчижи кум шивак.

26. тегедере ишайови сондук,

27. буз сондуктае ишайови
селкобай (ишай шолу).

Зарнакур || Бакур - Ишайов
Аллах, Зарнакур,
Зарнакур Курек кийишай.

Шолукур силдере унутулду.

28. отур.

Бекем

семе.

дашарлан ишайов. дашар болду.

Кече кум Бизек болду.

шайов кий || шек кий.

Алла Тала

селде
шолу

139
29. кутке, ксоке.

кексе

мохто

моонас

30. шинек

шине // бейбеле

шиник

32. злек

орок

35. келдир

кантак

келдирик (мезб. келдир -
рик, келди басты
зир)

кыткан; дуудайды кыткан
балыкты кыткан.

костурик // кутур (мезб. куту-
тур)

доңгелек // тоңомик (ини-
гин байдаран тери).

арабские догматы.
манихейские догматы.
хорошо.

37. пичуицак (зримебеле адам,
пичуица бермесе //
пичуицак (кобуро - так
созубайт)

чруицак

38. кедирмей // кеен кетти.
еккемной (ке юв. окчолон).
савимай.

41. Кеселмате // афруктане // кеселмате
Кейчумате // Кейчу
чичумате // багачи.

42. кеткин
тунтуну
тунчичиде // тундегиде
келди.

50. Кемик
Кемикс,

Моро келет, ^{III} отурайт (отурайт)

54. бара мек (1). бара мек // бара
отурайт // отурайт мек // отура-
мек.
б

57. барыс мек.

64. акте жуну. Кетуну-
нун акте жуну.

66. байакте / акте

65- ана (мама).
акте (бабушка).

67. таякте (негов. тата).

току ана (анасын асак
мектепке).

току акте / току ана (анасын
асакте мектепке).

№ 4

А т л а с ү ч ү н
Т О К Т О Г У Л
м а т е р и а л ы

1963-жыл

Г. Бекинова

мазмуну;

	Кыштактын аталы	Котхон нор совхозу	селасовети	апарат	бел
1.	Кара-Сокан (// Мазар-Суу)	Токтогуз совхозу	Кетиле- Ташкент к/с.		1-89
2.	Кетиле-Ташкент (// Алексеевка, Шевченко, Камышино)	—	—		90- 117
3.	Мазар-Суу	Кундыш к/з	Мазар- Суу к/с.		118- 148
4.	Токтогуз	Токтогуз к/з	Токтогуз к/с		149- 172
5.	Сары-Согонду Бел-Анжы	Согонду к/з	Бел-Анжы к/с.		173-174

48

1. Покитогуч Ю-НУ

№65 Кара-Сахан камбага $\frac{4}{10}$ изде
 Покитогуч совхозу, (Мазар-суу к. одоу,
 мурунку Кара-Марка (Булдугу).
 колхозу, Азыр Кеминети-
 нодо то с совети атаман.
 муруда Покитогуч с.с.
 болгон.

Кара-Сахан камбага-
 ылардагы азыркы мурун
 негиз Кеминети-нодо-
 ну Кемини-суусу деп
 атамалат.

Кемини-суусу даламбо-
 гулар куюлат:

- 1) Балакити (ур. сарттар)
 - 2) Кушгу-суу: Толгон-Нго
 - 3) сазик кинде
(саз кинде)
ур. сарттар
 - 3) Мазар-суу (ур. сарттар)
 - 4) Согом
 - 5) Сагалк (Кытай).
 - 6) Сагити
 - 7) Ксегоге-Сагал (сарттар)
- ур. сазик.
 (Кытай)
 (Кытай)
 (Кытай)
 (Кытай)

Азыркы Кара-Сакал
 комитаты; доктормогу
 совхозунуң ең башы-
 ында турган Кар-
 ыздар жогорку
 аймаган. Жети-
 болондаты 7 комитат-
 тан 1953-жылдан
 баштап Котур Кем-
 он кеңе эа-манды
 бир комитат куруш
 турган Карыздар.

Кара-Сакал комитатында Котур-
 муруздары - сарт-
 тар, и сарттар.
 азыркы Түрөк-саяган
 келген кайың уруулан
 бар.

Мурунку аймаган
 7 суурун болондаты
 комитаттарга он

-3-

нсагдак бери мурункуу адам
нок, баары Кара-Сатан кыш-
тагына келип отурукташкан.
Ал перлер мен кайыгы
болуп, мен кыштан, кайы-
лауу болуп калган, бирок
мурунку эл кайылаган
ыйлар, бак-дарак ал эки
кыштан баары азыра да
сакталып калган.

Жалалас менен кыштан
теттеген кыштан ша-
нек. Эки сай бар, каро
кызы чанек, бер кызы
Корго (эл кайылап).
Ошон угуу аны Корго-
чанек деп коюуга
сүйлөмөт. Чанек, Кор-
го элден мекен Карган
ка эл турган муру-
нку кайылар - кыштан
кыштан бую буюган
бар, ал жоктогон сово-
зунун у одооноо кыштан (оруктар)

Варайт. У оделення квіт
цвіт, як у саду, а не
багато, багряні та білі.
Мурахи у них величезні
на у частку мурахи
неодне. Оскільки вони у нас
їх багато - багато -
та багато (овочево-
світло).

Төкмөтүгүл совхозу
1960 - жылдан уланган
Зам. Ага мурдунку
Кажола марты, Кан-
дект, Төкмөтүгүл аймагы
газы. Р-4 3 колхоз
бир, РСУ (государ-
ств. сорт истраба-
нам урасы) Киргиз-
медицина аймагы.
Муз райондугу изил-
муз-тор изил-
тасарыны Тетка
сусуруу Банган,

Кетиме-доба орошутуе
 Бут багынч тараба
 Малак менек тектенден
 Шахек ашусуна дейин
 тушунук казы казы
 - кол району менек ^(тектенден)
 (Катывизигага асма
 конурога - кескен
 даровыкыкы он тараба)
 Ош акыркы эки конура
 менек бутот.

Тундугу Арми каинвожу
 Малактык Уматар, каин-
 вожу" менек тектенден
 +

Токтогул асхожукда
 немизи кескен - кахна-
 чылык, маи каровыкыкы,
 багмакыкылык, каровыкыкы,
 каинвожу, ашма, жет дар-
 бат, каинвожу, башка, жет
 (каинвожу, ашма), каин-
 вожу, каинвожу, каинвожу,
 каинвожу (каинвожу, ашма,
 жет).

Кара-сакан кампатагана
 электр эдоческе динсак
 менен иштетилет,
 кыр, мед кыр, и кан
 дик кыргыз иштет
 (типовой иштет),
 роддом бар. Балдар
 бир сменде окуйт,
 16 класс бар. Ранок
 дононда бир сменде
 буртчи орок, биб
 атека - кызыл чй
 бар, радио веломинерок.
 Бирок эдике 70% де
 тиешлик бар, сабан-
 дардык 70% тиешлик
 бар.

Электрочу ролюн
 да телевизорный
 станция кок.

тени боюнда калты
чүкөздү.

Кара - Сакал кыргыздарда
тууругу кыргыздардын
рети калты кыргыздар
түндүк кыргыздардын
резиней, азыраак така
лексикасына түшүк
Кыргыздар мекке бугу
создор кезикет. мекке.
түрпөк (бш. Телок) // мурзо,
азел // бш, оокал

Кай бш грамматик-
калык формаларда
кезиккендер: келмиз,
баргынмиз, мизин,

Бирок Ала - Буга кыргыз-
дарында кезиккен
барабызак, барабыр
матка, окогу, барамык

формалар кезикпейт.

Анын ордуна барабайт // бара-
кабайт, барабайт, бара-
мык, маза форма-
лары кезикет.

Фонетикадан бардык
адамдын сүйлөсүк-
дө же бирдей кезик-
кен тилдиктик
айырмалары:

1) Ийрибуккалык пози-
цияда дайын с'ти-
бины "з" тилдиктик
отун кетип айттылат.
Эзекзун, балазун,
Кайзун, булрозун, зааткос (ви-
совхоз). азыркы, караго базын
түрөт. мазады. кезизги.
Эзет кылдыла, тузмези баар.

Дий андоотуродот Кезик Кендз
 ал, ага
 Бун, тичи//тигич (Кет тичи
 муногу тичи)
 мкеге, мке
 Кэтигич//Келтигич
 Бугути, зэтигич, икеек.
 Зигичи багачи акега
 Матичи багачи багачи.

— 10 —

З угайканкы парь тогулукчу да.

Кулагында сойкозу бар.
Дундо бунды. Парти муну
Бети кес.

Душман не бурканы буну
мелин.

Колдун кая каяга
мелин бандарынан
бирөө откөйт.

Кырк үз ксарын азыр.
Кимизи албай койду.
Файызодоганга көп күн
болду.

Ошо күнү сыймтын го.
Безе койбайзукчу?

Эртеси кеткенде:
Акс түштөн шайн көп
берейин.

Кангазы.

Мурат алы каста.

Ас болуп калды деп
кесирбесин.

Озун бахтам эуудан
ацмтаго.

Звон. Бахтам ие
Биркас Биркас го.
Бахам катор албани.

Бахтамгозотки тини ^{дунда}
меник мааним некто.

ице дегу.

псугари (неј мере).

Биз тини бунтук та.

ацекке, бидетте

бидетте, мыацекте

бидетте, бидетте кезик.

^{учекте}
Мунтаман кайгу биду.

Курдо сарайда бахта

турат дегу.

табани некто.

учукдаси го калн боту

Калганьдан бие.

Азлеу бахта суу болуи неайат.
^{Бахтам}
ГЕ ДДЛ бидетте бахта
Валерсиду.

12 -

Сетге хол бошобайт.
Ошечекте.

Назоту шийт.
Дименке тоб эте.

Карбошхоту маризы корот ^{хел}
Бедени мне мекен келинбайт.
маса беримтейт.

мекен мурауте корот ^{хел}
Дийерге айда ден
Бустун, бусам да
болбай тойд.

Бем мурауте тойд, айтыз,
Будай.

7 болтур.

Бекман мне болду?

Бакта.

Баардым кесел.

орун калыштыр.

орунган нок.

тизчезин.

Пүттеп шийн хел кесел.

Систин келин.

Айака барбай турган болду.

- 13 -

Әмбебаптан.

мәңгілікке әрқашан бар.

тәрелкендегі ұязындай қорықпама
базар күрші болмай.

Пирүштің бүзгілер.

Қайың бұғантардың артына
аққазымаң көкәйірім күрші-
зайы.

тәңірлерің менің күрші.

Біздің қалаңды толуға
басқарың менің.

- оода (неф иң).

Басқарың жүзетің.

Әтте сәт келетіңде үш
көзүңдегі өңдерің тәккі.
Тәңірдің менің баға.

IV 65

- 14 -

Имбаева Аноху -
60 нс. сабатсез,
ур. сарттар.
Тугун оёре кээ-
тсезе тугуну суг.
Азыр Карасакка
Кимбазында турат.

Белмаева Сеймен -
54 нс. сабатсез,
ур. сарттар.
Масарудда тугу-
нун оёре.

— 15 —

дэргистин дэми

бистен улуу.

дэми айлаанайы

тестер бистен кайто иси
улуу.

тоңойуо эне галай.

Кичинекей көстөн жаш
кагардо олуи керек.

Жизини карасаң.

Канакан Битикей кезе
Акан эсе, канакан Туну.

Эне билебиди да.

Аканан соогу болот
Кичи кен.

Кеселден калыктар.

Кеселмат.

Баш башындагы кезгөрүнү

Караң тура гор айлаанайы?

Кичине башыкан Кичине?

Кандан. Жааок

Ушу баша горунганда ле
Кеселман болчу.

16-2

воуке атыб же туграйт.
с эл.

Эмбен Буроа эр шорон
Кемб же арбагыла
дейт, Көрсө Ошорон
Экен.

Калык же тер.
Адам Кде болосо
Болбайт таа.

Касатка Касуи
Кызылте согуш пурду.
Кичине аким.

Мейман гонбой, жана-
Кем же ооруйбу Касу.
✓ Молдо

дотан

Дозгудуке дотаси
айык-тырайт.

Мамынан аркасына айдан
Ты не илери.

Амьткы пеймак, зисс дэ,
Кобок кокебогон болуи керэ
Кесек - дугалдан кесегини
асветан туурун суу
оруу болсо буну ооруу болсо
бунука, тос ооруука
тоско басат. Баса
урагуу болбайт.
Ташка ташан ко мого
Кеме.

таиэке.
Кимен которун кеймарат
Орун исуоку байан.
Энке чытан баранка-
наке парасат секин айд
тай ишсеге.

1. нае, Голубине Баица на
тсун чыктайт.
«Баицаа екей Кел»
ден соккорого Кел
ден айман койот.
Голубини тешир.
Озу узи дейт.
Тага бар экен дейт ко.
Озерге о айгуун акаб
ишет экен то.
Бери Ошровдукту Баица
тсун Кел Калтыр,
Каткытай.
субеите тсундукте
Бунур асге да.
Уштен тсунгедук да.
Азубете Баица Калтыр
Келди.
Кел Бери.
Кочу уларайа горкас
аткелит Бурсае тун
Авсан.

-19-

погару багдадска азгаре.
районе дед агураи дотир.
Исери джористи тарбуз
келти.

Каззи
мисе

Каселли.
атказиливи.

Кизиле тарби тох тарби
Киндере болду бул урун
ден Койбонсухдарда ден
бурган исидерда.
Херокибине гетиле алкен
Калалы ден исидайи да.
селике

малла исукче болуш
исахилан исурунтур.
Анбилетбене мураче да
аил алды беле.

Башикарма
мекки Касамба.
Кисе тиндирди?
Бисдине же Атай.

Б) дамы.

миселери

быжаныз сайаыттар.
мне сууга туура ка-
лантараба.

Бутуне кийгиссенге.

дэри,

мисалом

Кызымга торукте
кайра келет жем.
Салып и.

Малкалардын бээрине
токуп келди деген.

Косунуе ага келсин
деп калды.

Кыскалы келсин деп кал-
ген, дорус не.

мукайерге баагар бар
же.

Казорди барсын атасыке,
апыл нег исе.

21. шсар.
суу шар агам.

3. тай, наи, балеке.

4. а) боо, тукуче бамба, суучуке
боуу тук.

б) сөөк, буура гаа
меттик дозун.

Кол нууин, тсуу.

✓ Кууром (тг, караомка ара
сам куураукара).

✓ Куурдак (насам этте
куураукара).

суук.

Кол нууин.

туура аймак, этте туура

✓ суу

✓ буура

шприн, тоттуну

нааме

наи

тамак дарай басын калди
белек болди калди.

2) Күү, Кайса Күүрү
мургу

Элеу
Комокту Газарга Күүрүм.

5). горгуз

6) мейман

Удехи

Уоркуо

Сагака (вн. Тарина)

Күүрүз алыз (артасамгаз)

Эгдүүл

Кентарыя алык чебунук

Камтар Тарта.

Эгдүүл атан Койунууо дини (Кей)

Эгдүүл, эли керсе

7. Омуруу үсү болсун, уу Газарга
алык болсун.

8. Контаруу үлүк

маарекке санге. Газар, байге
букс. байгекка зойгодуу мээр
дейт. Улган Кызгал Котикан

9. тис үлүк Козу, алык алыгдан
Козагазатса үс болсун. мээр
бур Кызгалдан бандан Тарта

Кызгал Котиканга мээр Котикан

Улган Котикан Тарта. бай мээр

Тартага, тис үлүк бай мээр

маарекке мээр - омур зой.

Котикан зой.

10. суну

10. акыра

кадыр

акто

ар бую

ак (белый, белый).

72 кесе

#

бакте

какт.

H-акто

у. акыра

акыра

байтама - босон,

мамасыдан неас

балам.

гулгоо.

савибабгуу, мугозу та

Кол бунгакант, туургузун

кезисет.

мыкта агаи элек

сыйлык Кокгон Кичи

жыг.

11. Бирдиге айы - йтеварь
ксамгае гурате - оредуале
зыте гурате - ^{марь} ~~агустов~~
булу - ^{агуст} ~~агустов~~
Кулгаса сунгек - май
тёке гартык - июль
башааона - июль
адаг аона - август
поушуге айы - сент.
жетини айы - окт.
бешуге айы - ноябрь
чышуге айы - декабрь.

кас; каскы касрга //
кас кектеме
ага мемурен ксвелуу.
ак (белый, ресневый).
78 бую.

54-бетте
тажикон
айы

07 65

27-

Эткая-быв. нисбер - 63
ур. сарыннар. дунгу
саяга туулу оскон
доторгу-суге айлава
Колу ун, чистуу, нускачу
агн. берге кон дилет.

Мокондуге оскунг Кемикер
мейманк амазье байр биегу
нсанаме байбакан байда
Бэри нсану.

айетте

Гулсауоакен онур - онгор.
түредэ тле оиду током
дунгойчуа.

Буратсага Ксоломарт
алет кетиле да.

Барты нок болун Ка-
лант эрен.

Кайран током бунбу
тле.

Сынгане бунгуу илеси

Самзатъ сыу гезегиз
исалыу баллауе бар
тхен. Исалыу бала
зы кезеген мурн
Калганга алыуе бэз-
леу камар марта-
рлыгъ мурн Калган
✓ бэрныгъ калган
Кудайы калган
тхен.

✓ мэтин.

Кудайы алыуе тхен
тхен марта-
Калган баллауе
урман кезеген тхен.
Баллауе урман кезеген
Калган бэрныгъ бэр-
ныгъ гезегиз баллауе
алян мэтин май
тхэн мэтин исалыуе
гезеге тхен. Чы-булау
сейна таллау тхэн
аоран тхэн тхэн

Учуга-эзын дундур. Э-
мнине нсерамхантега
Озу эцнине олмугузн,
Колмузун гезитин
алмузган эхэл,
Колмузун, гезитин бу-
зе гезит дур акалгу-
зу татилсан бузган.

Камчатке ивни батта
Камчатке ивни батта

Ал Квизирова медведе Кар Кав
(Дети) тунис тунис тунис тунис

Karabagdan albane baybura
Karabagdan zakev helgon
Kammurba

А Карыгааларды Кайкань
Катамаларды Канкысы
Пумузгундун ташкысы
ден термкен 7-ең.
Ошондо м. бурдо тунуко.

Аман ошондо дайыма ош
тооттолукту турса да
айгындык жер.

Ой сөөр эл жер жерес
жер, адам жер жер
бийсыйырабы, көм жер
бийбосоме, жайыра
бийсейсыйыра, баян
кееңдүк кееңде кек
сыйыра жер жайыра
Ошун бастаган жер.

Амандын, аман-сыйыра
бердиңиз, жайыра кай
ган жер.

Ошондо кыйын жер
аман берет, үй бузуңу
кара кыйын, жер
саламат - жер кыйын
Учканде кыйын жер
ошол балы. Ошун
аман-сыйыра дейт.

32 -

Нойгунъ глече эде
бур хане болун тур-
хане кича болгох
хен. Нунд-хат
хатан аман, баса
болбогдо. Аман тоо
хонхон бур баса
хонхон. Ошон бай
хонхон баш хан
хонхон хонхон
хонхон хонхон
хонхон.

Хонхон аман
хонхон хонхон
хонхон хонхон
хонхон хонхон
хонхон хонхон

караулына

кадырмак каруу ма-
ке минн, тонокбук
ушундо отурган экен де-
ген кааруу се.

Андан соңуе болуп дуну-
ден тургане уткандар
кен.

Карауу - чыгуу иштер
и аякка (чи буйуу
дары).

Эми ибери кезип отурду
тунг калкымы алыперант
Отур

Ал осу кадырмак
болуп селсетип болу-
тсурооту.

Мурдатка байындай
бай тааталам деп кара
байтагын ахан.

281
Туркунуш темин казы
исурду.

да 7 ми болсо тебиз
калган катындагы чыгу
ден дэл орду чыгар.
дэл орду - ботрун.
исуртун, 7 ми теке
Кей богону деген сөс
Тов.

Туркун - тоо деген туркун-
уу, катындагы болсо
де менен башка
7 ми тоо дэл исур
беген туркунуш.
Ошол эрмине үз Кис,
бур эр-ек Торогун.
Ошол ар димеде бур деме
себегин болот эте.

Таймек

Таймек

Сул саамыра кайлан
исурсек, төс таймек
суну, бур аттеме

быо пакымакытай зле.
 Арказыкан кыбосы элди
 кыбосы огу суу, абурган.
 туганасы Котол бир дог
 Келизге Келин. Аркане
 зле пакыта огуз кырк
 болсугу.

9 Тайкисе огуз ушуга
 кан болсугу, огуз акан-
 тай суузу болзогу ушу
 кыбосго мисе зымын
 десурдугу гебедимеби.
 зле керсугу сирбету
 тире.

Тай ичир абурган зле.
 болуш
 мааркеке.

Нелкызо микерлер
Калла зымын.

Анан - эне келубу?

Анан киде нсоз зле.

аспан

Нарк, кырка

Буриме нас Калын кырым.

Казатгэо багшарладд
эттү нсегейн дсегн,
хуурманг тсегн.

Кагурман болун Ка-
мнармал.

гачергес - тоу Карануу.
анактан

Анганг гондн нсугтс
гсгггг.

Узунг гсгггг (тсгггг).

Матурман (нсомарттн
тсгггг).

Бодуо гичи, мансирд.

Биггиги биггиги биггиги.

-37-
Касад

Жинке галын карасам
Жинке галдай? нсарацам.
Жеесем кантин утуган
Жинке айткане таманан

Кантинка галын карасам
Калдай? же болун нсарацам.
Кантинке же нсарабу туура
Же кантин айткане таманан.

Кулунбеге мекке куткези
Кулунбеге же болун нсарацам.
Анда жинке табынган.
Кулунбеге же нсарабу туура
Ошонунга галын.

Андагане мекке куткези
Андагане болун нсарацам.
Анда бир нсарабу туура
Ошонунга галын.

38

Албиска нсонан амкане
дигига ой билгане
сир

Кара горно борумуз
Канга бир сагар нол зем
Хавлар бир койоте нолке бир
Катдай бир отор нсорузуну.

Касан горно борумуз
Кийла бир сагар нол зем
Ангоко кийоте отор
нсорузуну.

Нсан ичиге сир нсору
Сете минесин боу бала
Катсирасане кайама
Телитесин ой бала.

Ичиге катдай сиратды
Фем sete билесин ой бала.

Албиска барсану бара гер
Ан нсору минесин май катдай
Ан зми ан нсубекте ала тел
Фем ат нсичевим сай катдай

Коз нсоро мнсеу майгара
 Коталыс барсану бара бер
 Коз нсуберхере ала гел
 Кок есеймевим майгара

Какандат булбул сайрасык
 Калбакык Калык багытеда
 Карманамын эле нсакан
 Фем кайраткан селен неаньда

Абдыгане эле булбул сайрасык
 Ак еийди Калык багытеда
 Айканышым эле неессам
 Айтакан селен неаньда.

Анда
 Кетикан Кате Ким
 айтаи:

Контот бур айка мизисты
 Ким энди ген кунгусту.
 Неанган бур айка мизисты
 Фем неан бурге ген кунгусту.

№65

-40-

Сатиева Намбаала - 59
ур. саяртай. Түүнийг өсгөх
төсөн мазаарсан (Тодорхой-
гүйн хэлхээгээр), саам-
сыз. Хөлөөр. Азур Караса-
Кагда Гуртай.

Нсамактагтайр
бур айтай. Хорон,
үрхтөн төрсөнийн ба-
рын тэмдэг бурдаг. Азур
да айта алтай.
Бурон Намбаалаг
Эрхүүн нсамактаг.
Төр нсамактаг болго,
өзүгээ бур хийн болмохгүй.

241-

Согуш убагында
Колхоздун Башкарына, брига-
дир, селсоветтени
Колхоз аргазатан

Турусбек мекен Шертеди
Катетейин турмуштук кайык
билбеди.

Туркербек бир кечте элден кет-
кенди дүйнө бир тегди.

Турмуштукте элди байгакан
Турусбек мекен Шертеди.

Эл айнасы Катетейди
Бирбордо кайыкан элден кет-
кенди мекен ич Кайык
Катетейден ич тегди.

Эл айнасы Курман
Окто бир асала салбаган
мурат ^{бузунда} тура бирата
(бш. прова)

92

Кырк эчегини Шыргак
Кырк эчегини эчегини,
Кырккан бир болду бул эчегини
Кыргак бир аяк эчегини.

Шыргак Шыргак
Туну эчегини эчегини
Туну бир эчегини Шыргак

Шыргак Тарган Тарган
Тарган болду бул эчегини.

Балган
Туну эчегини
ишере салган

Карабагдын Карабагдын Тарган
Карабагдын Тарган
Тарган Тарган.
Карабагдын Тарган
Карабагдын Тарган Тарган
Тарган Тарган Тарган Тарган.

УЗ

Күңүк күчө кан берсең
Кудуректен тинчтеним
Кутсирман болуб манаим
Ксарты күчө кан берсең
Ксина гала тинчтеним,
Ксарычан ксатын манаим

суу гомефон ксарма сен бери
суу сас байтын тилегиң.
суу гомефон ксарма бис иең
суу гомефон болуп селүүдүң.
Суу алаң кайтара
Тойгондук теңик келүүдүң

Ксарты кесе болмо (кери) иең
ксардай болуп селүүдүң.
Адам санын дүйнөдө
Ксартык теңик келүүдүң.

Башкармага кан берип
Башкайын өздүң
Баш дүйнө адгай
Ксартык теңик келүүдүң.

Кара бир тушунду Исамбала
Кайра бир мангы кыргыз.
Карадын болгон башкары
Кара экин кесер кесемирин

Эчкеле ксакане Исамбала
Эчкелек мангы кыргыз.
Эчкелек мангы башкары
Эчкелек кесер кесемирин.
Сыбакань сойбакань

Торон ксикеткен э берсе
Торон бун ксугору борбосу
Усугурети, чимеси
Торон ксикеткен олесу.

Карадын - башкары, ксикеткен.

25

Бөкеш, тоюм четеге
аскерге пембербей кан
~~аван канатара~~
~~айыткане буре:~~
Ормонго четеге кан алган
Кочкон буре.

Куртканеде курбур Бөкеш
Кустуредан бейн куртуган
Кун кантарды гомоген.
Саадакане кантакане
Салыскадан, гуркане
Кесиретти Бөкеш
Сон кантарды гомоген

Умурейге араи ден
Саадакане ун пембурден
Ошондо ун курбур кантанды
Араи бир гомоген
Кечиретти гомоген албан гомоген
Ормонго.

1) Кесирет - мифанды

96

Осмокбек сизге келген
бригадга Кошкору

Тала могол гол сүйлөт
Эал туурук адам экерексиз.
Эал тууругу койбосон
Тала ичкел бул элди
Таламанын кылар бекенсиз.

Будемиктен гол сүйлөт
Бурогол адам экерексиз.
Буроголун койбосон
Ичкел бул элди
Булкентин кылар бекенсиз.

77
Урку

Беш аймак башы урку
узунда отураарас. Беш урку
кус го. Урку мана, саама
жан мурда башы. Башыма
манам мурда гоо казан
саамада башы-башы
тебеш го. Бир жуну кабуу
барооке башы. Аааааааааа
барооке урку. Бир ошом
уркуго отураарас башы
башы казан. Ошомго
уркуго кешти:

Кайыган манам мана
Каламуну казан
Карама алаат бир урку
Кан казан бир урку
Карама казан башы.

48

Куйузун чаман тинибсезе
Курагуну коюрге эгересин.
Курагуну бир тууе гармаса
узундугарини.

Куу кокуга бир койун,
Куураини койор бересин.

Бир куту уторук келди,
Ошону койун койгон
калды кайыштар.

Адаматкы кагас касканы
Атамасам артаман атам
басканы.

Жаңыдан келген уруук
Имембей кагас касканы.
Байкасам тууе бир атам
басканы.

Меркени калган ошо уруу -
мун калды, ошо тек
сүрөк эле. Катандар
мекте уруунан, уруу ошол
койун койуу гелди.

Картаны бир байрны нэамы тэра
байкасам каттаран болду
был уугун.

Кичине тегет, тоз тегет
байкасам уугуну болду
был тегет.

Энн берне

Бие койдун саямандуу
Алар уйдуте саямандуу
* Нсамы берне махмы.

Тетэ сун аккететбис:
уидутулате энн тиле тили
калды, койдутулате
койун койула гедибери.

Уидутулате нсамы берне тегет
мачинесин бурады. ^{бегане}
Калды бир нсамы койун тун
Койдудан нсамы сурады.

- 80 -

Катыгедур нсаибала
сегинь конзугур деди.
мазоо сеге тийде, гата
месе тийдешке деди.
Койдур сунутке баланы
бунтос анын кетти.
Учурлардык баланы
Келин калды:

май токса судан агыстан
май болгон бисте бермет
май баланык тобосо
Математика баланы
бисте калды.

Койлор

Бир койун эмс берсе
Окко теге эркек булаткан
(тоң - тоң).
Эркек ба болсо менмен
Нардан бир болор булаткан.

Бир гоьуну энес Горосо
окору бирден уозатга
урагак, берме, бантарина
уудархен болун байгала
Азименте гоьун неурзатга.

Бир гоьуну ур эне Городу
(ур эне - ур энез)
урагак, берме, бантарина
уудархен болун байгала
Коросуну эне окорду.

Кара бортелен Горонгате
Кара Гунсуну бун Косу
Карагула Гунсуну иендег
Катинакан мааран Бертнег
мат гадьоран ойловон
Кара урне гоьунгате
Казар алабети¹ бербелдун.

1. О Казак алабети, Казар
олнолон реткур, Казан
алтыр ден мундеген.

Абайлап баскан исаман ан
 Ахамга дыйкан чегетегите
 Айткан бир кыргыз аманат.
 Айткан бир кыргыз байкабай
 Каткарай мага айткан
 Кайткан.

Кыргыз таңтамалы орус

Коксары голон мекдес^и
 мотузот^т орус бергенди
 Оз кыларгадай суурдуан
 Каткарай орус тиле бергенди.

Кайткан кыргыз ообогон
 Галгуйрук орус кыздети
 Кайткан кызын турбаган
 Кара бир кыргыз кыздети.

1. Кыздети - келин, жан
 Келин келин деген мааниде.

Акама дуйкате тезеведите
 кук псукторон бужаса унааса
 псову бур псовор бужатга
 Кемизайант псузу ток токой
 псе псузе токунаса пукта

13. урак, мауак
тсизат мауак
тсизат тауак.

14. бонус
бонус
бонус
канзак // банке
бонус
бонус

15. а) майнат, майнат
майнат, майнат
майнат майнат.
майнат майнат майнат
майнат. майнат майнат
майнат майнат майнат
майнат майнат.
майнат майнат майнат
майнат майнат майнат
майнат майнат майнат.
майнат майнат майнат.

✓ майнат
майнат
майнат

66

Бейбир геле ксабган адам
болсо "Кудайа комото алаар берен-
сизер" деп келет. Анан
осунуко дайындаган катте
меймане болсо, бузун мей-
манега гелде от. же гою-
кус.

мен

бооше

бузун

(не знаеи муну ксе)

байканы

б) каказан ит
төгөтөк кселекче экен
байканытара ксир-
туе, тийиай болука.

сүзөгөк уи

Коккоду

ау ксер (сун келген ксер)

гилменге гунин кселек
деп ксерк кун ^{кунин} ^{Воп} ^{Оби}
ла талмак иган ксате
берет экен. не унгу

Карагузгалам койун, оётору
 куну чи махияз беген ба
 байи, баыкан нсаткан ба
 он еонти, нсепармаган
 нде киеми розулукала
 нсе чигу карагузгалам
 койун, нсе чигу ргуб
 нсарык беген нсаткан
 ала шимс каган кой
 карагузгалам мургане
 чымакн отуро беген кун
 кун. Аден теснеске
 мардык, алдаскан айт
 нахазык, беге чымакн
 у отун отуро беген
 жкен. Жуге куну-муну
 же ~~нама~~ бур укан-нам
 зке отун, бур укан-
 алдаскан, бур убук те
 сун гартин отуро беге
 жкен. Алдгар отурбайи.
 Алдге менчике нама
 отурганган, нама марган

окуганда, псалмада, окуган-
дан, ^{түзеткенден} ~~түзеткенден~~ күйгөн.
Бир үлктө алгач окуган.

Кайрак килген болжогон.
Бир псалмакада болу-
шан экен.

(Тилте - өзүңгө бир
көзгө көрүндөгөн, ~~дух~~
көчү арык, баарын бий-
ген дух. Тилтеге
отурганга ошол духту
көрүн, биз да кудам
псалмага агаи болобуз
үн отурайт экен).
Кет кар.

Кар (смер?)
Кер|| кой
Кык, бычактын кыкы

Отко тежек кала.

Килем|| тилем
кен|| кен
тозек

17. а) тогору
7216

б) ала тее

в) буркут

бийик казы тарнок

тундун кызыктай
тогору дүйнө

Түмүзү

мен гүлүттүү түмүсү.

Түтү ардууда кыруучу.

Майтай келет тегди ден

мен кыруу гайты башка

Маманайтуу болбосо

Түтү бур бурган азандан

Кыскабайт кыруу казында

Кыскабайт бурган казында

Кыскабайт бурган казында

Казан баран Тогоруго

Кайтан бур тегди Тогоруго

Барган ^{Түтү} баран бай

Байдын кыруу агарган,

Байдын мага тегди

Маманай артан.

50

Сакалы аттак бакъаиъган,
70и касы бакъаиъган.

18. Никелей мамане
музунат мамане
Курган

сас, саст. кер.
сыйа.

Кез// Кес

Кас

Кескыран аман бурж-
Кетан Кетидаран.

Кас (ура).

доуру

Буржукун ~~маса~~ ^{тооу} ке-
сен кас байла

Буржукун каскы мен
Кес байла.

Кес беген ген кыбат.

Кези

Казан// Касаве, бурж

Казы

Балазы

аман

Биле

Заман

62-
Норусиша (исин ашхуан-
дведо нсаушн).
Ошону будаидан нса-
са нгоо дейт. Неби
дгоидан, башане ншом
Анане ншине норусан
деи ншом.

24. нсауша (сшук
нск (нсага турсатте)
Кви/Кви (Козмогору) Ковушн,
ушдуре Богу, ноту,
боло тееи

нсинтсир

25. ишриш турсаттеди ссгди
Тат дейтис.
сос (неб роз).
сасан
Каймактатке Таттан
Каймакта ссскыра
турсатте болсок-Таттан
дейтис.
кайга турсаттан
сскыратанге ссскан
дейт (неб роз):
тапта

256. майло, майлангас
булганган.

целуно

Камелієві ботанко гайтан
(Ботанко нааітаре тараа ботан)
Лесне ген сунгз амтве
амтматкес.

Белесететъ

Казубели

22.

от царя и царьки шаган
Хойунго.

Deo ricatende aktant kor
nyo geiruc.

27. Zar yustyk
Zar uobrook

Загнан

(нет шолому).

чашек // того (чайс?)
чаши (с).

258. a) omys
b) berem
cerue

6) дай ар // ~~майар~~
майар
майар
майар

7) бидик

8) Коту

мичек (2 майар эрен
гелен (-4 кар кар
куман (3 майар)
кар (беш кар кар кар кар кар)

е) агда, сегда, мого

29. Исуса
Келес
мичек мичек
болгон экен,
Келетек, койунбаш,
мичек мойундар
болгон.
абден еткен.
билерик

65
кешке

кешке

кешкас

кашбей

нокито

оостук

сугуккаа туккин, кешбей
таган-сат.

✓ Кешмедгурук

сашадкисек

Кокмедгурук

Куйузкаа (Куйузукаа
сашекка).

Батаал//самате

кайгаскы тонокку дест

ноотас

шине (сбекко).

збун

30. шинек

шине

шинек

31. абызек

Кешмедгурук

32. злек

калбур

эрок
камган

33. болбойт
калга

34. кам салмгайр.

35. канкадгырак (токтогук
канкага).

канкак, казатедик
канкага.

казалибат (козуларды
бастаган койчу
новозатан ичин
казаткан окшо-
шун, эки-үч иери-
не кыркмо, та-
са салган).

буналаган (меб кымытан
алаган (ичин салган))

кайма
серкитер // капсар
алакан (серкитерден алын-
ган барак-бурак
салган).

-47-

маа (ке? не? едиги?)

кокуеураг.

Бистин хоту энееритис
неелдик дэу, бистин
тундуста неаа дэ.
дие га-дэу.

калкане (ке? калтаура?)

востук
сунук

-68-

65. анан (мать)
эне // эоу эне (бабушка)
эоу анан (агасатын
көйүгөсү).

Эне-анан, эне сүйү,
эне бис.

66. аке (мек байке, баг ай).
(Кемчегер кайнагасы
багдасарына анткан
тсе кызматын фомун
турап балачка аке
сүйөт)

(Кемчегер кайнагасына
анан дейт. Унгерн күн-
дөзүн эне дейт).

67. майке

68. эне (мек анне)

69. боз үй

70. Ногойго там (Тамдын чабаны
артосуна гоюго калган
капкасы).

сүйүктү (Кемчегер тсе
сүйүктү тсе
Камчатка болгон камчы)

- 69 -

71. Шан (Гандиш ирки боло-
пызат менен кабан-
ганы).

Ботолок (Гандиш ирки
сунуш мубалым акта
Кайыргача).

Майта (оронерлеген боло-
муну)

72. гавира

73. Бостек

Бостек деген кайыргача
индерекедир Калдолук
деген.

74. Куску (зеркало).

анекс (гандиш салып
мисуро турган зерка)

75. Кыткыткы // айтаукерек //
айтаукерек

Калтат - кыткыса (кыткы
амыр кайтат // кемпиросс.

76. мемне // кувалдыс (кыткы
си сарык айтама)

-70-

77. мәшәк (көсөргө салынганы)
көркөтө (түрөк салынганы.
булар көсөргө салын-
ганы көркөтө деген)
(мөт кереметс).

78. мүмү түрүктүк // мүмү кайыс.

Көмүсөтө бул жерде жерде
башка тармактары.

атайы үрмүк аны калдык
көмүсөтө.

Күмүз аныктагы үрмүк
көмүсөтө менен.

Көмүсөтө мөмүсөтө
бул мөмүсөтө мөмүсөтө менен
үрмүккө көмүсөтө түзүп
Көмүсөтө (мөмүсөтө) көмүсөтө
бул көмүсөтө аныкта
мөмүсөтө көмүсөтө.

мүмүк // мүмү кенче (Көмүсөтө
да аныкта көмүсөтө башка
Көмүсөтө.

башка - көмүсөтө башка
мөмүсөтө.

-71-

эркектердики таяу басма.
иш, ие басмайаа ден койо,
басууга дейит.

79. туга (качанга аа турга
туй туга (не асталык)
мону (турукка, не не)
вз. асма).

80. тийетте, тийекте
темиги // темига, мугу
(не тиниу, тетиуу).
бийетте
бийекте

80. шардак (ар тургуу тийизде
ойуун масалзатка,
2) тийизде убулате не
ар тургуу тини
мекке шардак мас-
салзатка).

ободо (малга токуга
Камла тургант Кийис.
Очуро токугане
бизирзатты айдига,
сы ободо. ^{жер Кийис} токугане
шардак койгант, ^{жер Кийис} тоар бете
Кам (токуке масуу).

73 -
87. Балган || тоң балган (не
тоң таңа, чаа кесе).

Кердун балгала (эң тоң
хооз тоң таңа, доордо
зоңе кеселганы).

адр (кыргаттан кесел
таңа).
тоңзак (кыргаттан).

Кезе, таңа кезе,
хааи кезе (кыргаттан,
доордо кеселганы кесе)
таңа кезе гареке гет

oo

88. Кемар казан (мидану).
2) кама.
не таңа кезе.

~~89~~ (буркурор)

Зароо

сук-у/калак (таңа ун сук-у)
калак/калак кырак (кун кырак)

89. тоңу (кыргаттан)

сук-у (темурден кесел)
не таңа кезе.

92.

Кенкур - куну база бур
бине баба куну

90. увзлик (неф. осыалыкы)
такта (асыалыкы тахта)
сугура

21. тешек (неб. тарак, буркы).

92. cycyz

83. байдал, байдал (хөг
жүүлэлт).

Былалардан аямак кабы

94. аллигатор (неб ^{аллигатор} аллигатор,
неаллигатор).
(неб нех).

95. Бонсве - Бонсве Канда
 24000, 95 1/2 1/2 1/2 1/2
 Кургу сакал, муста-
 тини Бургу Кее-
 мунан Кункер
 тамак болот.

Кунгеро (исабаки)
матуау. Кунгеро

96 - ам. маруу ам, консо ам
ресне ам // сүйү? ам.
маруу консо, ресне
консо (неб гүзүт консо)

(мет кесме наарма, кыргыз
наарма. Бугдай, кыргыз
кыт маекенде кыт кесме
кыргыз кесме "наарма".
кыт)

97. урук, маорбук урук (кыт.
кекелмукте урук)
(мет кыргыз кыт, кыт)
Бугдай кыт,
кыргыз кыт,
маорбук кыт.
урук кыт, кыт кыт
кыт кыт кыт кыт
аитам.

98. кэр боор (мет кэр тар).

99. ~~ма~~ агала - наарма
дан наарма ут кыт,
кыт агала кыт.
(мет кыт кыт, кыт)

100. каре (кес)

морор (майт бамаор)
каре наарма кыт,
кыт кыт бама
кыт кыт).

кыт морор.

Бистан мурагчуларо ойчо
дегу, бис май токор, токор
ден кадык (неб коокор).
борсок.

Коокор ден тоокуче терисч-
нен тизин алаа, кини
кунгу.

Кокорок ден тоокуче орко
терисикен касса
кымыс кассагу
кымыс астан ке-
патага.

Кымыс кобурма
себала кунгу.

Мен ден сусаме салган
~~тук~~ тк тукунин тери-
сине кини кобарабай
муротте галын кассагу.

- 101. олобо (неб кунготе онго)
- 102. тавтай (неб остав-
ные)
- 103. кунгуе тавтай (неб остав-
ные). итери кунгуе
борк, синасун борк
дегу. 2

104. тукман (каймак) // бек
кемер // кизир (эдегү бу
кайыдак)
кыр (кездегедек).

105. сойко (кеб сойоза) // ийи

106. закае // тоз закае (кеб
кездегедек менин
те кабайган кийи
тенкете
тоне (таридек, таицак)
чек (таицак)

107. тоту (кеб туйи)

108. тотозу (кеб остана).

109. байтама // гузю.

110. терман // термий.

Итери ^{бу} тиселонко. гезу
(кеб закама, кизир)

III. мек (кеб кизик, мекер)

{ Гарманды согу тан
байтака тис гызарды
мур тиселонко // келен
те тис гузю болу

112. - тарагак - 78 -

113. үй
"үйүнүн түзүгү"

114. Коккозу

115. Келин кызы (Кет астанд.)

116. Келин кызы (Кет астанд.)

117. Соонок (Кет астанд.)

118. Булак (Келин кызы)

Башка (Келин кызы)

Келин кызы толгоогу
Башка дейт.

(Келин - арак).

119. кыргыз

Анан айгөмбөсү Кетек
Келин кызы.

Кыргыз анан кызы
Булга кыргыз.

120. Келин кызы

Келин кызы.

Булга кызы, Келин кызы.

Келин кызы.

Келин кызы Келин кызы
Булга кызы.

79

зан ден кургант псере Хан
келеке айтатты.
суу болуна тартканын бай
дейтис.

121. кайра (кеч асалакта
салма (буруу аянт-тат
сууру энтее буруу ке
се сууру салмада
сала тей дейт).

122. бизан

онт псере, от эте ма
оцере агар.

123. талза мекке батан.
ортокуе коу орок мекке
орон.
талза орок деген болон
талзакант салмада
касатант алакан.
талза орок мекке эд
оронго.
(кеч талза).

124. зомо (Кузуктеин)
уимок (ар псере, тодон
токуе тарткан дейт).

-80-

125. галаматедн (нет галматан)

126. бийик (нет бигиз) //
балакит (ого сепрек)

127. караак кыл, сур
сирек рети ~~то~~ куну
зун ~~не~~ караакит
карагудурун кой-
(нет каракит).

128. комус (камаз комус)
комус // Гелмуз комус.

гичитин калса, комус
гертитатывекур, кучо
саламатывекур гичити-
гертимек ае айтывани
~~не~~ домбура - кочу
таптайгае несе:

суйло - суйло домбураан
суйлобесоту домбураан
тапка чаан сындаран.

-81-

Домбураки сүйлөткөн
Баш колунун салаасы
Тамга тунтун ар

129. мейман.

130. м. бзз бала саапын ко
бзз кунун тамгады.

131. Эмти тараф (неб тун)

132. бетем каюна

133. чиле, чун чилон,
кыс берди.

134. Зытам - 1) Көндүк кы
куну берди.

2) Заргане Зытамче
цэбасо - буттуну
Калотусо - колтуктун
төрдү, сасын

135. ук: мен уктун (неб эмн
тин).

136. мон, мах төмөтатан,
мон убага.

сотуну

тамак белен болун
каеде, гарай болун
каеде

82-

Кайга. (1) боз чигдүү
2) тал чигдүү.
гарбаза (кэрэолуун гар-
базасе).

аргачи тасок, аргачи соро
машини талынхан кайга-
дубе.

Кайгане тасуот ар бир
таси агарда.

Сел не Кайгане Окоо
бир тле. &

Мегер Кайгане ксургелда
да околунд Кайгане Кайгане
Ошондо бускае да. ³⁶⁴
Ошондо бир абидане а-
нине сел тасургане.

торкуне.

Кайгане Кайгане Кайгане
Кайгане агаек тле,
тасортелек тле дийн.
Кайгане гел тле Кайгане
(не тасеи болтукор).

~~83~~ -

Бийик, манкыз
завелерей
баш

тоң этер абдан гетероз
гетерозес кемикер
кычкыткан ден тоңом
Атөдөк тоң кычкыткан
оңектин тоңом.

~~Баш~~ ичтерек ичте нче
бур нереке бурдөкө койо
мурган босо байраагын
бейи, кычкыткан байраагын
гетерейи.

малгау - ичеган ка-
нан ичеган болду. (асна)

тоң (нет кетте, чикте) 30

"Зордукчул ман тасоку"
сокур (нет кор).

Амел/баш
мурган (нет мойлоо).

баш (нет келге).

Койдун келге-башык салы-
нар.

аке, үкө

85

Нашың багдыкы ауралы бар!
Ажесиниң тасал тугорондун
Ишын гарайман койом
до.

Учгайын калган кичи
«Кол мурунун кайгары
Кыстаго меледе уйады
«Балык балыман сакыйт
деген тун тугура сое ко.

Зеремик (Кизилерский уйгак,
Кушаге исабасукам
тешик катгу).

Кай Букете (Карагаче: Зеремик-
тин бую тууа).

87 -

Титок тогулду
Кыргыздын баарындагы диген
(Уч адегуну бай бар экен)
Чиректин келген бери.

Тилки арна кайласы
Эмгектин кырк байласы.
Тилкиден тапканым сендейди
Томогул секет кайдасы.

Калкын бир арна кайласы
Кырк марал кырк байласы
Калкындан тапканым сендейди,
Карагым секет кайдасы.

Ойдогу кесерге эл гонон
Оймогуз кесерге сүз болон.
Ой секет ойдоган кырк калк
Болон.

Сасбак бул жерге 71 жогот
Саймануу келет суу болот.
Ой сөкөт саюулапте таткаас
Ким болот.

Аксаидык багы Балкында
Ак байтал оштойт салкында.
Айткантур айтыпай не пайда
Аманын тилеги артында.

Кок сайдык багы Балкында
Кок байтал оштойт салкында.
Корунтур корбой не пайда
✓ Көтүрдөк тилеги артында.

Кызыл тиле гарты селдеги
Кызыл тиле тункениде
Ой сөкөт Кызыл тиле биске
тункениде.

Кара тиле гарты селдеги
Кара тиле тункениде
Кара тиле биске тункениде.

Кайсаңдаң тийдиң иселетти
Кыркка не тақтаң сөгетти
Кудайдаң тилек оңтұрдам
Кырк кисмет берсе медет

Кудайдаң тийдиң иселетти
Каймар бұл тақтаң сөгетти
Ой сөгет қадыр ақса берсе
медетти.

Әнне тұрғын
түгелі
мұңың мұң көсе,
түгелі мұң бәрі
қой дәл.

6/15631.

Алексеевка -

✓ 66. - Шевченко -

- Камыши -

- Кеммен-тобо камбазы.

Токтогуз совхозунун 3 багуу.
Кеммен-тобо с/с.

Турган исери Ташкент-
ден Токтогузга барган-
дагы кантызайдын тага
берип созулган, Каран
дай, оо-оо-оо менен Узун
Акимат, Ташкент суулар
нык кошулган исеринде.
Эми азыра кыргыздар
мында 190 кошулук
жашайт. Чунуу
оруктоо бар.

Турган, кыргыздар
кантызайдагы тоо
исерге жашамакка
ташта - Терек, Токто
бек, Эми деген исерде
кошулук келеттер.
Кошулук келетте 11 жаш
болгон, бирок ошол 7 жаш

91-

Камышак бағара негузире ма
псауыао 24-көс ка-13-к. Кар
Куртандарымен көп туру
уңу-1 камышакка көп
калган.

Исера бул псауыао Хем-
мер-Тобо айнаган эке
Килине Ожбур революция
сынан мурун бул псауыао
арушар келин псауыао
салган экен. Ошондо
Алексеевқа айнаган ка-
13-к. Булун Токтогул ораш
бонига бағар уңу-1 Алексеев
болгон. Анда музтар кели-
не (райондогу барбару) болгон.
бул камышакка радио, телеграф
псауыао. Мединна, мектеп
бар.

N 66.

Катароев Ишук - 77 ж.
 ур. самарканд. ашуги
 ингуштан урду саринтар.
 салангиз.
 Тюркбоек хасангазига
 тузун оскон. Алек-
 сеева хасангазига
 келетини II пети
 болон.

✶

1. мас

93.

Мәтін

Кер // Билеке: тугыз ба.
Келіңіз

- 1) Келесі кер соо ден Көп
- 2) исити кер.
- 3) Кер Күрәк

иситак

Мәтін

алма

мисне

тине

Көпсөтін

Бүгүркете

Караган ⁴² Биюлун

Бүрөкү Кара, Бүрү Казы

Бүрү Караган.

иситак

Мәтін

Көпсөтүрүс

нәк

бине (буки)

айдама

94

исатайы псузуну бар.
Катарауке деген да мошо
сакары, тоңдугу псузгудой
Кантмай шыны, майда
сору бар. бурган озу да.

Накта озу.
алай бес // марков

б) дауы
Кесел

д эри

даргыс

Келтик

до рините куту менек

батба, маткыда дэчи бер

Ринти (Комбайн)

В. шаар

Бээрликердик амазгарин
Бээрлик амазгарин

4.

Карагаш/каша
(унай" кем).

а) жасал боз

тундуктун бозу

тундук боз (в.м. тундук кайы

тунук, алаңдук// тунук башы

Узун алаңтыкте суу

тунук каткагында суу

Базарда келген суу

башы каткада.

Колон// кокту

сай (суу кем, шабды башы

суу. исерер).

кай уткама гелди?

Ошолку сурагатыр.

тоск

б) тос

буура

буура кайгору аман

27
кар (бур оркостуу тоо)
аире (тра оркостуу тоо).

Ким балазы?
Колдугу мугамба.
Мугам // мугам.

Бир бемин оймачу кутко
мугам.

мугам, 7-ми маица
мугам.

Курма (в.и. Курдак)

Курма шорто.

136 гайар // белек // маица.

✓ Курма
мезек
суур

О мизе саида мугам
мугам айткан кел
мугам кел.

мугам бек.
Эми мугам кукан.

Баранцын, барбайзан урун
акмак каймак.

барбайсыңбы?

меймане

сугур

Тан сүйлө // Туура сүйлө, ыраак
айт.

2) Күтө теек.

Күтө; Күтөч (баш күтөч аякта)
Эчүч // Эчүч
тиркемек // тиркемек
Кыскасы.

5. догулуу

6. мейман
инне // инне
эт мерсе

7. Омуруту угуу болсуге.
✓ Коткогау // ууак

8. сугу

9. акуне
акур

✓ гууноу // байтама
мартан

10. Кадыр-уу // бартуу
калабак калк, калак, 2
аканга
барта

Ка балам, насан деген
ушундай.

Кестей эл аидан кемчире.

тамгээр
бүтээр
сези үн
арыкка байрабай?
Потого мугери болгу.
Этис

Ата (гууноу этис, огуноу
гууу агандо айтыл)

11. баар // кочмон // кас.
үр ай кас { үр ай кас
үр ай күс
үр ай көм

100 -
ава (нег авара).

Кот ызатаным.

Коктоңдо ава ~~ар~~ кот
ызатаным, кот суук
болбойт, апонтомокае
болуп туурат.

Мзола//мзоле

он-онбелч чүп ксаккы
болсо бур мзоле ген
кыйыт.

ак (1) тастык, 2) белки.
Учкери кыркы дубе?

131. урак, мотак.

132. байкас

балок (железо)

амтканам// кыровос

беган

банке

берме

боруну ксаккыкы.

120. а) байда, байкас
бүл (дөңгө)

бақта

бәрде, айнек бәрде

бабыр (повор).

б) бақта

баи мантисе

буйи (нога)

он алта килчирани бур буйи
болоит.

елизи болдубу?

буйити.

бейтас (нонс)

кабак каве дейтис

маки

бейити (з камаар эркек
камаар).

бейити байити (з камаар
ургага келиш)

када бейити

гүрөң бейити.

15.1 меймане

маки

✓ салма (сирек түрдө майи
мене)

✓ боом

буйи

✓ дывагала
бачас

— 162 —

бачас ден кулакта 4 Губы
доу бее, талыу эсер,
свог тмес.
бешене, бешан
б) баваган
тешетек
конкору
сүзөктөк) 2 уи.

16. тешетек, кырк тешетек.
Кырк кык асигурайт (незгар)
Кырк (снес) †
Кер // кон
Кык
(не знаем "звук").
онко тешетек кала.
Кала ден камытартан
айтан кайгеле кыр-
ыстар, камытартан,
Анжисияндык маар
ден кайгеле.

тешетек уурдук
Кык

кешур// кешур// сыймон отур
кешурдур отур.
Козек

17 а) төөнөк төөнөк төөнөк
төөнөк, төөнөк төөнөк,
төөнөк.
Төөнөк.

б) төөнөк,
төөнөк
төөнөк
төөнөк
төөнөк

в) төөнөк
төөнөк
төөнөк
төөнөк

18 а) төөнөк төөнөк
төөнөк төөнөк төөнөк.
төөнөк төөнөк төөнөк
төөнөк (төөнөк)
төөнөк
төөнөк (төөнөк)
төөнөк

б) төөнөк (төөнөк) төөнөк
төөнөк.

таар

✓ таага болуу кагда

✓ гезеле

тогу // таама (сайма)

төкөтөй (эркектерде)

✓ тогу (кагда тамга)
тундуз борк

эркектерде суусар төкө
корго төкөтөй гет ж
тойгон.

мечуке

✓ тош

20. Ам тамбыраке суур таарта

корус төкө // мурде

(мошма)

✓ уктаги жумуштан кет
туре аймо.

21

21. сазыр кснуге // сас ксн

22. кснуга

ксарам

ксон

ксуга туру кснуге сазыра

туура туураган таар

таартадан кснугаган

ксарма.

105 -

Корсо ден маруудан
Келганды, Кесмедек Кем-
ганды, ~~Корсо~~ ~~Кемганды~~
Буддайды Кемганды.
Кемганды Корсо Кемганды.
| Маруудан Корсо
Кесме Корсо
Корсо Корсо
Буддай Корсо.

Маруудан (Кемганды Кемганды)
Буддай Корсо Кемганды
Кемганды Кемганды.

IV Бистин Кемганды Бистин
Кемганды Кемганды
Кемганды Кемганды Кемганды
(Кемганды).

23. Корсо

Кемганды

Кемганды

Корсо

Корсо { Корсо Кемганды
Кемганды (Кемганды).

24. Бок.

12-107 -
нсанма, үй нсанмалам
Кейишир.

Кургазандаг зийин тэзэ
Коту (үй, кой, нсанмамын
богуман нсанмын, те
лен түрүүн кургаз
хаан алган өтүүн)

Кой (нсанмамын койдун
нсанмадаг тэзэке бо
нсанмамын, үйдүн
богун кой дөбөйт)
нсанмамын богутэзэ
Тоонукун кургаз да
үйдүкун нсанма
түсөтүн тэзэи гүй
аны да нсанма.

✓ Зарыгды (нот зарыгал - шен
нсаракка (нсанмадан тоз-тоз
нсанар).

нсанмамын

25. Зар чимек

Чуучмек (түндүктүн ичинде
"чунгун" - чимек чунгун.
"Ал түндүктүн ичинде болот")

- 108 -

түгүмек (кадимки түгүмөк)
ишк, сап, минтип саба.
созуб түрмөт.
сезет койдузус.
сасак//сезак. + май сасак
равес.
майдык сезет.

26. майлоо.

шорго

сезак

Эт берүүдө барба

17. майлоо түгүмөк

кар ксилек

мейманга түгүмөк
до түгүмөк ксилек,
күмүзак.

Адамкара түгүмөк
саккалча күмүмөк
рок берет, аман
түгүмөккө ксилек
баш берет.

Сөмүз аман болсо
күмүмөк адиса
тартылат аман
ксилеккө берет.

109-

Эу дегенде бирден катберга
алайт. Катберга мадани
муу, кекек, аотант кат
болсо Катбергадан мей
го салайт. ^{Энн} Катберга болсо
катберга эу азырынча кат
лайт. Казанга салган
деген мурун Карнсимек
саясий, аныктеткен Кар
нсимек муулганда муу
Узайт. Мейманга берген
Карнсимек кигуу
болуп калат, мейман
табакка тартылат, та
бакка энн кек болсо
Карнсимекти беле б
рет.

Башты мейманга кат
тарат. Баш куймузат
менен калмакты
гыйне кыроот. Башты
эки табакка болуп салайт
Фал ортозура болот, эу
Кес, эки куклак эки кес
ка кетет.

Бауытэ 2хи аксакалдан
ийинки адам алаит.

Тибетке мурун, Бис тейке
бала кесте 7ти ыдым
калан, ысбуканын
мейматедардан берип
уй 7си 7ти мурун
болткого салып себе-
лет айаг-айагкка
салып берер эле.

7ми урун кесепе
берет, мурунтайыт 7ми.
7тти 7татка кесепе
гаккы 7ле урун деп
Койот (усбуканы, 7ти
менен Кочо 7татка
кесепеге 7т. Азбу
кесепеге усбуканын 7а-
мбаны 7ти менен Кочо
Койот. 7тти алдында Кес-
мени Кочо салып Келет.
Атты болтго деп Койот.

алла маала
молго

конуро
маала // маалазы (хайгыт
рамаца)

Акаго маала

17. маала.

зарнак (не? молгу).

18. омиге

Бекен

семе

в) майар // дайар

г) бигыт

г) мунук кон

д) алев

сеге

молго

19. Найза

кузе

кузе

кусто

квонас

ургарыган ку Найзе дей

- 112 -

30. шичек
шиче
шичик

31. безык
омолдузук
азык

32. 7-лук, 7-ле.

33. болбойт,
калгане.

34. хан салматар.

136. Карышкырдык Күзүзү
(Кет балгузук)
малдык мал. тол деген
малдык түзүмү, ошон-
дон түзүлөт (ургазасы).

Сокуче
Белен. тапчарак белен
ден Кайыш та.
Артам нок, барайым д-
гунн 7-ле артам нок
огтүзүмү, алтам нок.

хиздун / айзбун бостеге

(искусные буржуйские баласы)
не знают мамалык)

Қайырат/се
норкыт, ~~з~~ Кес Таркыт
барам.

Билиз // Беленый

псагбес // нас

Чавелек

Државт кезелмелер болсо
хилдаангир дег койот

Эмгданцус гэвэл оорун
до тунд нсарвалан
хөтөт, уха отун хөтөт
ишвэр ан болбой гала

Paracheggo rotz again.

тапкы бар. Ней уйгу,
бодани теризин не-
нук аман койун илер-
де, ага нскагити бет-
тегалын, таракн ортозун
салыгалын нскагити.
Ошонку тапкыг дегиле.

-114-

Әлге тоң адамды доғ, тоң
ткен деп қояды.
Қор// соқур.

азел// ба
азел айра { не азел табаң,
айра { сар тапан,
 ксер тапан.

✓ исатан айры
бақша айры
тапан (сортан).

үкө
~~үкөзү бардык бардык~~

Баланың исатан 2-к-
са аттанатын бірдей,
иш исатан 2-к-са
азатан бірдей.

Баш (Кичик, малдык башы,
тоқу//тобо
бақшабас).

добо (ксердин домыр)

Келге, баш бәрі бір.

тоң бір ала тама.

Адамды тоң десе
Күнекер болып қалам

— 115 —

Камыши Камыши, укасе
ген Камыши.

Камыши и Камыши.

Камыши (нет Камыши)

Камыши (нет Камыши)

Камыши (нет Камыши)

Камыши - Камыши, Камыши-
бис.

- 116 -

Тили Бокондо

исаи муваззиди

Азир Шевченко деган
гане исроде Казон,
Алексеева деган Кави-
танов оа исанча. Агар
да ~~Ша~~ Жисай, Боктобек,
Жанга - Бодуре деган
Канча - Косе мекен Бок-
тогулду оро осундагы
шо ичкенде турган
Курмановдар Келин турган.
Канчага 10 исанча
Чалмаканди оро Бок-
тогон, ае исроде
Бодуре исанча,
Курманов, агар
Бели Бен Боктогур
Канчага не исанча
гане Кантакташлар
гане релле оро Бок,
Канча - Косе мекен
Келин Боктогур

~~III~~ III

мисалы: исламда турган
 эзелте ~~түбүндөгү~~ тоодогу
 сарытар уруусунан болгон
 (Кара-Март) - Каракал
 Калыңтаңдагы мекен
 Шейтен Когоу Сатыкал
 дин речине салыштырсан

Каракалганда	Шейтен Когоу Турган
--------------	------------------------

Шейтен Бараңгы төн, суу төбүдө, суубу	Торакаласын Таракан төн, суу төбүдө, суубу
--	---

№68 Куйбашев колхозу 48 7/12/32

Камышата - Исаки-кол.

Камышата тагдан сугурун
тагдан исламга сакан болон-
дан, Куйбашев колхозунун
бурдузу. Камышактан ислам-
ман француз - бу ислам
ислам салмаган. Азыркы
район турган музунор
теселтасакан муз-
дук ислам тиб тара-
бадан.

Исаки-кол.

(в гал. 3, несчитывая р. 11).
уи 77 си ади.

Атм и мгазет. мунаторогу
Винна

Банкарма

тесуке нукуке неага теикен
ийтмим. Ошо мунаторогу теик
каедеи.

Аитби мгу.

Иштесет алазук, иштесет
калазук. Токмок несе
токмок несе каа берет.
Мен сурасет мик. 8

Портондого акат Кимитрогу.
Иштесет
Содогерсине каедеи
тукен кааитт этет.

түзүрө.

1920

Доктогузга Кандыр бура ко-
муккан деген, анан Учканды
Корон жек. Кестеги бура ан-
сатын берип, бала кезинде

Аксага кыргыз жана Бура-
га пору Аксаган бураган
туккан экен. Аксаган ушун
оң сөмкө тукканда бүт
ке келет. Анткыч жетек
га болуп кыргыз бураган
туккан тукан.
Кыргыз тукан.

тукан бул.

Кес.

оолу.

дзигуу

суну

айрама

накшакта.

Имкыр накшакта.

Карматкан да Карматкан болот
накшакта-ай геканна
тукан.

-191-

Калсаи Кой

Матхилани зеке до мете
Калсаи бергаса.

Айек, бийек мейман
Кайоркасы.

Бойу дуку.

Матхилани аукалан эвккарга
сон бойу ийнеген.

Докторуе мойнго мете
тнеи тле баю.

А мими мааюгоз земин
калган.

Айекдан Кетини Калаи.

Айекка кефет, бийекке кефет.
Текн түркү белтеси до док
✓ үге.

Эркенге астуорук.

Эркенге оскон сон тнбон
Байу Калаи тнеи,

Тайтуби тсок бойу.
Калсаи.

Менгеи бойу Калсаи тнеи,
тнеи.

Ойука калан Калсаи тнеи.

122

Зомоева Марсабубу-
- 52 м. ур. Кеман, саван
сам. Пундун оскан норо
хуну Кара-агу, нуну
ка хунган неган
уну хунган ханатава
Кунбесев Контон-
нуну барбара, нган
- нган угастрасев.
режиде-неатар,
дигондотез неки, саван
нег мне, товода ооба

Билдун, зин негане Кеман
Овнан барбара бар.

Тонне-не.

Кенеремне.

Жуи ам буи барен.

Мандар (нег торголтсун, оинко
мандар).

гандантин

гешере

сар гандан

(1) неган
(2) неган

124-
мвокбу мүм гравидатас
хыкыртатас мүмү-мүмү
гравидатас.

мүмүгүк,
кес,
үрүк.

гравидатас, гравидатас.
галы, гом бастас
гравидатас, мөмүмү.
мөмүмү
мөмүмү (мөмүмү, мөмүмү).
мөмүмү
мөмүмү // мөмүмү.

25. бэри, сэл
мөмүмү // мөмүмү
мөмүмүмүмү бөмүмү
мөмүмү гравидатас мөмүмү
бөмүмү мөмүмү.

3. Зай, нсан. ¹²⁵ Батгадхале
Булсанга || Булсанга.

4. а) нундугу нундугу
сернеро боо
нсе-боо
нундугундуге боосу
Маман-мунгал кее-
ренге касак каган
байсан кою турган
ндоо
нундугу каю басты
ндоок.

б) буура
Каймаа ургаараса
боо, бургангасы ан,
ангвар,
сааре ун
Кургангасы ун
Сундо унундугу саан
Келбесене мунган каган
Кургангак

- 136 -

сүү, сүүнхүе, сүүдэг
мүүрээ
хүүрэн
сүүр

2) түүн
мүүрүүг нээх
хүүг хөдөх
мүүрүүлэх // мүүрүүлэх, үн мүүр
хүүдэх

5.
мүүрүүг
(хүс дүүрээ).

6. меймэн ✓
меех
салаха (мээхтэй).
мее

тэ хүүн, тэ хүүсэ.

7. о мүүрүүг үсүүн болох
хөхтөгүү (хүүн)
төх (хүс мээхтэй)

8. ~~акант~~ суну

197

Тоток той, алагдайт.
Азыр эл сымал сүйлөс
Калдыгы, ичкери эл өгө-
лө сүйлөсүз эмес беле.
Бешик той (Бешикке
Келин той (Келин ае-
ландагы той).

9. акант // акуте, аурга
акыр
мыкты
свибани

Байталам // туура.
Кийин байтак //

тук байтак

~~Байталам~~

10. Бартан

актары бур туу алагда.

198

Бисини кундо бала
тотомон бун менча,
тэркенин келди.
Осубустун балат кескен
бала болгу. Ант каткы
да. Зайин башалам
кыгуу аман гэн
болун. Ун эми жат
дан зини тороити,
азыр байагда.
Ундун тэркенин аман
камын кыгуу.
сүсмету барды анга гэн

Качк

Качкыр

- II. Кас ала
каста каалкы
Кок чымын калзаткы
Коктоон уран гына
Кыгууда Каз кайы
тоюн кайма арбын
Кемкенин боско руо
генис.

129

Аларга атарсаган акта
бедет этен саккас.

маана // маанелени
отурган этен түрү баар.
ака
ак (белен, чечкен).
эт бур, сур бур.

12. Байга
башта
бур
баша

Бийек
карамака.
баша

Б) Башта
бур
баша
баша.

130

13. урак
ураг // ракуе
убага

14. бэрае
бакеан
банке
берне
борно
баминкэ

15. меймае V
мене
меймае V
макы (кеб парансае).
боот
бууе
V буйас
тулактан мыккыкы

б) катанокт ии
иереткет ам
сусомор зй
кертору V

16. Кел газ.

181
Кулмен, кулменге отургузудин
Кырк кун отургуз Елзай.
Мерги казырамыт эе,
нсе буз каракчы Гама
отургуз кен ге.

Каз (сис)

Кези нсе.

Кеж // тои

узасо

Кык; Бичектын калы.

Кала, Темперметидин каласы.
Отко тесек Кала.

Кулмен, мензеси Калма
тауракт.

кен

Козек // Бартанак чиг.

17. атасогуз
тин

а) ала кел

6) Бурхун
Булганка //
Булганка // Булганка

Калы.

Калыкан Калы.

Булганка.

Бурхун

малта (желе)

Калыканка

Калыканка

алан ай, урне

Бурхун, эр

се ерне ерне

Калы, ерне Бурхун

Булганка Калы

Анан ае жулган

алан Калы.

Анан ерне Калы

Калы, ае желе

Булганка. Ошол жулган

"малта" желе.

Ошол жулган соз желе

себе, жоректе

поновол аркалы алан

183
Бирок туурайтуну
Эмбей калгачын
малаша дгсйт).
Одотуну бис та сүйлөт
ийеис кесек-кесек
түгүлбей.

18. Ник-сейдиң угаар/ саматка.
Савес ок-мат.

Бир самат болду; бир
кылым нече кылы.
Мамасан мурагн Кудур
га бир тайны болуп
откондур. Саматка.
Мамаста бала.
Ник-сейдиң бир кетин
соду-соду болуп калган.
Коруп калган.
Эл керемет-керемет кет-
кан.

Азыркы самат соду
ме болду. Туурмузга
теис. Бирөө - бирөө

134-
исаиры исургуи нурк.

Боттеи азатедан андан кетеге

Бамбабегзо

Зисгар Горецдун.

самате// бикан.

сас, састар мур.

сунан

б) квис // квин (Кобукезо Квис)

Квис, Котузукса Кизына

Кас

Касан // Кизан (Кобукезо Кисан)

Казан // Касан

Касан

Балазы // Баласы } Кобукезо

антаны // антасы } Балазы.

19. Купо исургуи // газара

дэрис

малай кассы

дэми

тушман

✓ малай

теке

молар

мону (мубатейка, мубатей)

✓ Кургуз интерантай (Мел Свеще-
ла нскан дор).

Кургуз дзебен инукузай.

оу дасман кургуз интерантай

{ (кургуз дорбучей, Кир-
но Карман насасатан).

муркан.

Эркертер атега тулук-
ту-не, интерантай Кир-
сукар & интерантай Кис-
таг дзе, Эркертер дзе
Кир, азыр Кистаг
Кирбей дасан дордур
Кирин Калар.

Бир тон кетте Каргане бар
Эде, суу нодунура дзе,
сууга барсан, аштуе
Геймне кургуз дзебен
Калгане э-ек. Кет дегин,
мага бир дегин, Кирсуз
ушун, Канкара, сууга
Кирин Кетте.

Они и зми несе жеи гар.
Кундус гаре хис берен
мими ден урелер.

мим.

мукат

20. сирон.

муро

21. нсунге

22. нсатм

нсарам

мол

~~23.~~ нсатм

Кунатм

23. нсатм

нсатм / мим.

✓

нсатм / мим

24. ундус богте нсатм
гаре мим нсатм
гаре нсатм
дус.

нсатм ундус
нсатм нсатм
нсатм ден нсатм

139
name // rovezo (rangyaka)

maram // rovezo (rangyaka)
maram.

maram // rrvvuvv rrvvuvv.

258 a) omige

b) bekem

ceue

c) oorkam bekem boym
kaedye, oorkam boym
gaiaap boym kaedye.
mykara, mykara.

2) b) chik, kye akvika
nemyalbam nyvob.
sapsamare aib // ncam-
re rive.

g) kory
myvex (nncamap)
kap rrvvuvv (3 nncamap)
kap (4 nncamap)
gervete (5 nncamap)
yrrvrvvuvv myvuvv rrvvuvv
rrvvuvv sooyk kory rrvvuvv.

也

малдык исамгазы,
 кыргыз аз тереги,
 бек исамгаз болгон
 го тун докору болун.
 карамт. тере.

всему газу - ксанте.

~~не сам и таваше~~

У не само рече ђако ево
џо антаи, агаде
сана, санантас
Курет ове буре, он је
ген.

2) *Amia nana*
селде
молдо

29. Нанса
руке
ниже
мост
Норкас
волу
ниже
Нарангук
~~на~~ 7 мис (в.и. Немец).

Монгол (монгол) 4 Монгол и Монгол.
Монгол Монгол Монгол Монгол
Монгол Монгол Монгол Монгол
Монгол Монгол Монгол Монгол

30. Монгол
Монгол
Монгол

31. Монгол
Монгол

32. Монгол, Монгол
Монгол

33. Монгол, Монгол.
(Монгол Монгол Монгол)

34. Монгол Монгол (Монгол Монгол)

Монгол Монгол Монгол
Монгол Монгол Монгол Монгол
Монгол Монгол Монгол Монгол
Монгол Монгол Монгол Монгол
Монгол Монгол Монгол Монгол

~~65. ~~Ам~~~~

442 -

Ромон

(армилган кетим, Келбей Кан-
зирке кыргызче угушкандагы
ромонгу).

Кызылдан менче туумарым.
Кал алганым кумарым.
Кал алгандан айыртан да
Керекте жеткен улам.

Кызылдан менче туумарым
Кал алганым кумарым
Кал алган сөгдө айыртан
Жикте жеткен улам.

Байызодан алган башка (а) Кал
Байызодо салган башка (а) Кал
Байызодо байлан багымбай
Арткыда калган кал Калым.

Аз бос амттык макан
Аз аркан калган бакай.
Амандан байбактык
Мезгил берсе саамай.

Кок бос айткане такайкан
Козаркане гайскае Баканькан
Кокологон бейбардкане
Жесиринк берин сасайкане.

Калык бир сайак тогулук
Калкытас токут ксайлоого
Катманан мекке ксан белин
Калдык кажа турпак токудоого.

Бий баласы сен элек
Байбуге гелин мек элек.
Бийбаласы сулагыт
Байбуге гелин куураадыт.

Бий баласы сен элек
Биларман гелин мек элек.
Бий баласы сулагыт
Биларман гелин куураадыт.

1) Баканькан - кыргыз анык.

— 144 —

Каагамагдыте буну
Кырым бир оидо гыч тем.
Кеме кыбарган, бийлеэгдене
Кымы берем оидо гыч тем.

(Ойгомура болгоке нок
Окейткен кербесе кызым
Кымыгамагдыте буну
Кырым бир оидо гыч тем.
Кымы кыбарган, бийлеэгдене
Кымы берем оидо гыч тем.)

Кымы амкаа салган кыбарган
Кайкырым ботом кербесе.
Кайкырымнай мие кыбарган
Кырым ботом оканго. 2

Кымы амкаа салган кыбарган
Кымысорт ботом кербесе?
Кымысортной мие кыбарган
Кырым ботом оканго. 2

~~Уз~~ (төн)
Агаурга акшар оттогон
Алтайн бир күйүк каз бекен.
Низатман айрама
Айдак бир күйүк каз бекен
Азатман мендег бай бекен.

Күзгөйге акшар оттогон
Күзгөй бир күйүк каз бекен.
Күзгөй мендег акшар
Күзгөй бир күйүк каз бекен
Күзгөй мендег бай бекен.

Агаурга тулку сойломнос
Алтайн ксак КанКамы
Алтайн уруу сайак ичинен
Азатман ксак КанКамы.

Азатман ксак КанКамы
Азатман ксак КанКамы.

Күзгөйге тулку сойломнос
Күзгөй ксак КанКамы.
Күзгөй уруу сайак ичинен
Күзгөй мендег КанКамы.

— 46 —
Курметкин исурат мектапса
Курбейини Кетити аста-
нан.

65. ага (мат) 047 -
не (бабушка
гоу ага (тайасмыкы
акесирите - арасы-
мык ады) (не маме
гоке).
нече

66. не (не аге)

67. иайеке

68. аке (не байсе, байган, ага)

1. расный бурый бок.
2. ^{обращение к} местоимениям бок асык
человекам

69. бозуи || босуи (не кыркыуи,
кыркыуи).

70. ииниу, ииниу

71. иин

72. гагыра

73. бостек

74. кыкы

75. айнакырак

76.

-148-

77. машок (шере салыр, шта-
шок - шатрагас алды
салыр - шешен каган)
кет шерегос и коро-
то.

Корого (77ре и бугон салыр)
шуграре (кет коро).

78. мотор (найна бунбур-
не шуга ман. Акк
ошмо гдебит. Ман
могдо, тусай, шотто-
бекте ошмо гдебит)
ман (кет гате) - хлеб.

101. олобо (кет шугаре онко).

102.

№ 70 Түрккент

149

8-9/1863

Түрккент камтаган, Түрккент
саясовети, Түрккент көкөзү.
Борзбурд Түрккент. Түрккенттин
түштүктөгү Кайрат дараасынан
Кайрат түштүктөгү түз
Кайрат бар, түз Кайрат. Ошондо
улам Кайрат деген Кайрат
айтылат деген.

- 150 -

Хоктомова Калма - 65 н.

ур. Калма. 45 нелгак
Бери дагосенге тууран.
Туулган нелги Лелит Кал-
хозу, Актин Калмаган.

Ка сабансыз. Тауменге
несеп, гудотонез нел-
сеп.

Малыраала Ринибу - 60 н.

сабансыз, ур. неман-
гак сак. Кизике уулу
Маден. Тауменге
Туулун оскот. Тауменге
несеп, нил оурунган
"туулуну нелк."

наамың кангада.

дэи: хитенге нок сага дэи
десен до.

* самаро кайтасангаи.

наамың (|| недичи).

дэи

2. шар (|| шар). (Кобуке до аа
мекк айтылаи.

бэри

хурган оо недо
баран кедир дэ
ишери шаро бар
? сар уак какчи
рыс (оно уак
соун, онко закка)

дасмы || дэи иди
(Кобуке дэи иди).

зай. зайган зайган шар
сага зай нок бон
каган шар ка.

3. булан, бактаси тобойган
шар зелейтаи.

4. мисел боо

түндүгүңүз түндүгүңүз
төө, төөнүз.
төөк.

а) Келе келе төө туурга
сөөк

б) буура
Колуну кычу, кол кычкылат.
Эрки буу түзүлүп, Эрки торойт.
Качкы торойт.

Куурдак
мисел кармачы Куурдак
тсемең.

Бейрекке е келе берди.
Сая балакети берди.
Эки мисе кармачы беле?
Бейреке да балакы.

суур
Эти туура тсеп.

суур (суурдун, кармачы суурдун,
сүүнүн белегине)
сипаттаган белең.

туура кыр, туура сүйлө.

Байрам бае ак болун калды
 Кет Туккалар кон болун
 Байрам бае ак болун калды
Тейме.

Нына зуну орус га
 олом, горуз га олом.

2) Кун ченек.

Колус мук туусу.

7 мун

муну муну муну муну муну
 оокант.

мек байрам псуруну
 чурдотан муну.

Мун алга деем даныс
 Туккант кесок.

5. м а в а в а в а (мек буну, да, горуз)

6. Камбук псурак.

6. мейман

мекки

салатка (тарбума)

772 алман

Кунуруз алмез.

77 кун кесок

77 кесек кесок

7. Омугулу усуке болсуке.
тот (нет маарекке).
✓ Кок-тару // улан тартаган.

8. сүлү
9. аксуке.
аккара

Коргоду / тегерете уауи
усту каабакка, эти
и бар мал сирдиз
тир).

бастарма (усту каабак,
эти кааганда дубан
тосу).

сирай, мурнок сирай, чи
сирай ден хи талан
тсуре, мурук бастар
ти дегелер.

10. Кант Бийтана // чиге ✓
бакта судбантуу котан
кадар. адам.

11. кас болуи келатан
(бас не употребляется).
Айыл болуи отуратас маале
болуи.

Даровое похороны (дети),
был нас наведенье.
Мамытаре хакзам да
хузам.
(нет к).

12) аймер байда , байас/пайас
байма
побур// бобур
акра// метре. Каша
хуш метре же генте,
акра гл ~~ак~~ ас айтаре.
байда , байбаган бай
уи-хакис, ханакса
саломас.

б) байма , баймала
бунт
бизак
бун
бунта , бунтбаган хуш
ахуи болом. Ахуибага
горойм. Саа минебар
таов, байдаг не генте
берденби.
Ушо моянка псроти.

13. Огул / 1 таркан.

14. Байас

Бозон / Бозон,

сая тобос

сунке / Банке

Байиште аргатайтай.

Долгобербине укее се

сержа-дайт аргатай
калан.

Отус-кертке изиндеге
мине ишке тойдойт
турбайба.

Бастолот / урма

уйгу, койгу.

перме / берме

15. Майман, Май тонко Майман.

арыс

байа, кес угерикте байсы,

буздайды байасы, таргу байа.

махи

мейман

Буури

Бөөн//моон

(не знает мужик ксе).

Бийас//пайас

соогон. (талаада тамгаар
агасына чактааг дса-
пайа пийас).

Бакалор. Бахынан кон сүйлөгчт.

8) Кананок

төгөнөк

✓ Кокпазу

сусенек

16. Кар (сез).

Козу. торпогу (геленк) // муу

Кобуко торпок дйтис.

Кесалман, Кеселвору.

Аден каныс адыр ан
келгиттөн.

Кер, тоокук кер.

Кер (тай, тара)

Кыи (бызактын кыи. Осуу-
гуктук аны 7келен
билишгейт).

Элмтете, Кырк Элмтете.

Каа, теңгочоңдугу Кааасы.

Кааа, оңко теңгектиң Кат,
оң нект, теңек Кааа.

Кулеи

кен//кен.

Козек

17 а) Козогору
Эте

Э ала тең, Бологон, Бору эс.
Кор талың.

б) Буркун
Байытка
Балтаныркан

18 а) Кукелей сапакы

сас дунас (пнас, байас
саиас, даар Каларас, сапарас
кас, мас (меминбий): к
кас, дэприс

б) Калың, Кас Тарогу.

Колбуркан бурдзекте Калыңа
райт.

Окумун менн ике тилан
Экен.

— 160 —

4 зрѣнъ мекен асангдан
гелмичтаго асангдан
актантер.

Касан (красный).

Казан

Баласа // Балазы

Атасы // Атазы.

19. Чылангак. Кир псууган-
дын ботрисин эне чылан-
гыне дейтис, дагыра
длентис.

Киринкейин Колпугу
дейтис (не? таптер).

Улестек дейтис кан са-
тангды.

дэртис.

даан

таана

таанар

таарезе

тогу (кигачеси, саймачу)

✓ Кутуге тейтат. Кыстар
Кийген. Эми Кутуге
Чыккан калбагыра.

- 161 -

сүүсэр итгэлтэй.

Касар аймгийн бэрх дэн, бэрх дүрхүүс, итгэлтэй дүрхүүс.

нсага сайнхон бекантоноу. (нэг малартай).

20. Ам тэмбэрэл сүрэгээр

21. нсүндэ

22. нсат махиа, нсарай

“Аймар ала болсо, күүлүг
хууа болон дүйт”.

нсер, нсол.

✓ нсарма (таалхандонд
нсагачиры).

✓ үгдэн тайвс алаа н
ишүүгүс.

✓ матсви. мат-свида н
матсви-мат-кал
хууагис, үгдэн тайвс
“Эн теген нсак.”

✓ Ботро, Ботрокер.

✓ Кескен ай (Тогонор Кес
Келгане).

✓ таруу ай, Кохоз ай (Хон
ху тугууи, айтуу-тайн)

- 162 -

Кетингаратаи.

Шингере сунт берибундун.

✓ Телек (вн. мет хонга)

Кунгасови.

23. ноно

✓ Кунгаси, хон, ноно
ноно с ан (наху
нахуда нахасит).

✓ Бундундате окуга наху-
хан нахасови ноно
ан дунс. ноно ан
ноно ан нахасови,
фин нахуда.

24. нама // тезек.

нахасови

25. хон

свс хон хон, хон.

свс.

ма дун хон свс хон-
хон, свс, свс
ан нахасит.

хон (мет хон, хон).

26. шаймо.

Кезері таңдык жербайык
ұрынтайды дейтін (орындап
жүзі бүгдәмет дейтін).

шайрак, ағдағар мекке
шайтайт.

шорто

27. (Ней шорто).

таң мотрок.

шайне // таңна

28. отус

бекен

сенс

б) откан таңар бекен
таңды.

г) бекен // бекен

д) козу, мотбу
шайек

е) ағда таңна
сенс, мағда

29. найса // найза

Нике

Нике. таңна Нике

мотто

түрпөк (сиги түрпөккө)
тай түрпөк (2 нсапта)
тай көөтас
Кычан түрпөк (3 нсапта)
Башкы түрпөк (4 нсапта)
- көөтас, // көөтас
сизин, акан орус болгон.
оолу (бш. көөлү).
агортон // сонтар.

30. мичек
миче

мичек

31. Бесек, кык бесекта
32. элек, эил

33. орзук
Кампай менен ором.
болбойт. (и' туурайт)
калган

34. Кам салыптар.

165

65. ana (мать).

toz ana (анасангиты кем
нур-серин айан-анга
зи мантас тоз ана
гелит. Алазган кар
калганет the ген

toz ana // the (бабушка).

(анасангиты кем
зи да нур-серин
балдары тоз ана ген
кез ман, токо).

ara (буз нур-ангасгиде бал
дары дурит-дурит ара
гелит).

toz aina (анасангиты айна
айнасангиты араси-айна
кар абу-каларды тоз
айна гелит).

are (балдар айнасангиты are ген
да кайот, 2) буз нур-ангас
дурит-дурит are ген
дент айне, айне).

85. түрдик (неб токумдубу
гарк).
86. доңголок (араба, маан
маман доңголок).
87. тоң бийаа (неб багга
бийаа, маа кесе, кер
каскагае ксагаанмы
кезе дүйтес. сүз кезе
ишди кудмаса саба
кара кезе ксагау
тун кес, тун сүз кезе
дүйтатан.
88. Көмөт казан (неб тага
казан, туманга).
кемме «Көмөт казан»
саган ман^а дүйтес.
каскаан ман (неб тага
токор//ман ман (манга
каскаан ман, неб айно)
89. Эмге менек күүгатам.
Сүктү менек сүктатам.
көпкүр
90. үрдик

120. байы, кыргыз байы.
зон. зонту орок менен
арнат, талты менен зонат
Бедени зонат (неб байы)
батаристик эле зонат дейт
байык деп конайыптайт.

121. мыймыт

122. зон

123. талы, талы орок, орок ^{орон}

124. талы

125. талыкыды

126. бийик (неб 7243,
баланыт) ~~не~~
напаста бас болуп
талыкы дейтис.

127. талыкты кыргыз кы
талыкты кы.

128. ✓ Колус
темир колус
(неб дугар, тертмер,
домбур).

129. мейман (неб кочок).
Кочко мейман кочку.
мейман (кочок - кочку).

130. Бээ-кумук сааһа хаһы
дүйтү, мааһа кумук сааһа
масаһа дегүйтү.
131. Эһи муну тугаһа (хей муну)
132. Каллаһа кайраһа (хей уһа)
133. Баалаһа үһеһа.
134. Эһи муну: кумук дугаһа
баһаһа кумук дугаһа
Бунтукуну масаһа (хей
масаһа).

Бү

Каллаһа, Бунтукуну кайра баһаһа
масаһа дегүйтү, кайраһа, кумук
дугаһа эһи муну кумук (Бун-
тукуну дугаһа).

135. Кумукуну уһаһа (хей
дугаһа эһи муну).
136. Каллаһа (хей муну).
Каллаһа кумукуну (хей муну).
(хей муну уһаһа).
Кумукуну. Кумукуну Бунтукуну.
Бунтукуну.
Каллаһа (хей муну)
Кумукуну (хей муну).

Аззамуллам Гүзәһи
түрәт. тәрәҗә, бийик,
исанисе // бас; бугаа,
тәҗәҗә.

Җок, җок җиҗи.

Ордунам тәҗәҗә җәҗә
җок җәҗә җәҗә.

Бал // асе // азе

"Балдан мурна."

Шекер (в.м. җумиҗә)
// җумиҗә).

укс: "иҗәзи җәҗәҗә
җәҗәсә, аҗәҗә
җәҗәҗә".

Мурна (җәҗә мурна).

җок ама
җок җәҗә.

җәҗә, җәҗәҗәҗә җәҗә.

Бугаа бер, мурнабугаа бер,
бийекә отур, бийекә отур
тәҗәҗәҗә, җәҗәҗәҗәҗә.

бугааҗәҗә.

мамарҗәҗә (җәҗә мурна, җәҗә
аҗә бер, җәҗәҗәҗә, җәҗә)
мамар бер оҗәҗәҗә (җәҗә маҗә).

2/5/1961

173
 №4. Сагси-согом, Бел-Агда
Каштактара

пугоры Кайран кеатикане до-за
пара, адегардате рза.

Нагарбрасагын, уиуе болсо.

Эмүгү ирелдик бугдереси бар
 мардек (пугорукунуе согууе
 пугорукунуе кайсеи).

Сайак. - 04.

Сагси-согом, Бел-Агда
 Кирани деген туурайт. Сагси-
 согомто Кайдуунаит, мекке
 манти деген эе туурайт.

Кимекеге до Кайдуунаит.
 Таркелеге Наматбек,
 Токмок д. тобоо деген эе
 Агдате ындай Кирне деген ксе
 Ка. Манууру деген туурайт.
 Кайокке Кудуко сохтодон,
 Бадане ууе деген туурайт.

Байгосомон уулу бураин. Татканде
Садыр, Селим уулу тураин.
Рызын - Билу деген жерде
Сокучу, Казын - Казында
Чынай деген эл баш. Асманда
Кунтукун кайтай деген сого
Караини. Маркс тураган
жерде, Ксереина, Гибитини
деген жерде Багамбек уулу,
Шерам уу манаини.

Фархадовичи мурда айгузу
го Чо - Тедекте айгуздо атак
наар, бегетинер, туркуней, токой,
Котчубай, Кунтукун деген эл
баш. Толуктаа Келон.

Кунтукуну гоң айагыс сайак
сайактын баласы Катадан
тараган эл уулдар.

Сайактан катта калган жөн
Катадан 5 бала жөн. Бура
Кандулан, Мехманай, Агаз
ойдокейти, Майрык - уулу баш
жөн Катадан баласы.

175

Ойгогөршү Аюбшын, Карбек,
Ишук-Колдо деген тас дөңдөкөн
Шыкмаман итос ош айып
кен. Ойуу-буйуудогу майра
татан болса тукумдоору.
Кетмен-тободогу сайыбар
майрактатты тукуму.

Майрактатан дегену,
Ойуу эки кантатан асан
экен. Улуу кантатанан
Кутумен деген эл экен.
Кизи кантатанан Тунгай
тунтай деген эл экен.

Тунгайгайгай дегенге,
тобонор, ~~ээ~~ арыбар, э
тороо.

Торондон торон: бура кар
аман Караан, Ксаланатан,
сакан. Сакангайгай эзе бала
Катканак, Матарис.

Катканакта улуу Катанан
соруу, эки Катанан зуу
дегендеги торон уу.

176 -

Азан, Арзамат, Котуцай,
Исрухтай.

Ар нэако байласнуу,
тэгдмийн.

Бай бэргемийн сархисах
Кара бэргемийн сэл.

Бунаг суугаан галст.

Толуктай нсаагаард
келон анан кара бэ
бэргемийн.

Бэргийн болуураа эхэн дээ.

Орлоо. Набуураа айндыг анан.

Дийрхдээ. урдог гис дээ

Котуцай келайтайн тугайн бай
урдог кыстан боуунагай кара
бэргийн.

матисинг бэргийн келст.

Кемингдэ үнэ кайз келмдэ
болду (Кеминг-тободогдэ
саян-бара Алай тугайн тугайн
келгын эхэн дээст.)

7 бэргийн дур сэрке, келгын
Котуцай.

Кеминг, Кеминг.

177-
Намны сайхсан гелд.

Ойуу, буйуу.

Ойууны буйууныг таслан
алгаж авч.

Адыраш маке
исетин адыраш иседеке
баша, исети буддаи,
исети т адыраш бир
буддаи а-мизгане исети
кара гашине а-миз
сол калта-сакан (а-м)
таштан исурса,
бурдотуре козу тийбейи
7кен.

Борзо газар

Кочууга байрлал, нсе
ургаархиса, нсе улааг
байрхиса боронзон тавирхиса
на электус улаагхиса
нсе ургархиса хойдхиса
нсе, байрлалхиса мунхиса
хойдхиса нсе боронзон
нсе улаагхиса сайр мунхиса
боронзон ур мунхиса
мунхиса, нсе чирхиса
гад. нунхиса нунхиса
мунхиса ойтхиса алдхиса
нсе мунхиса, нсе боронзон
хунхиса мунхиса нунхиса.
мунхиса ур мунхиса нунхиса
на нунхиса мунхиса.

(Нунхиса).
мунхиса.

Абсолютно
кабл. маневр
ленинград:
с. 4-5-97-14. госав
8.

домашн. ЗТС - 3-78-40.

VI.

1973 год

Итого - 100 шт. 0,00 руб.

Ар - 100 шт. 0,00 руб.

Итого - 100 шт. 0,00 руб.

Итого - 100 шт. 0,00 руб.

сентябрь

Т. Букина

1
Итагга-сугу Квентазге
Ормохөөтсүгзе Калтогу
Итагга-сугу с/с.

Ормохөөтсүгзе Калтогу
2 селсөөтсүгзе Тугаит.

1) Итагга-сугу с/с

2) Корунгу с/с.

Итагга-сугу с/с-д үгс хэв
Танг Кавалит: Итагга-сугу
(Барбару), Төөгү, Урне-сү

Ормохөөтсүгзе Калто
гүгга & Квентак бар:

1. Урне-сугу,

2. Итагга-сугу

3. Төөгү

4. Корунгу

5. Калтогу

6. Эвз-Итагга

7. Тсөөгү-Тугаит

Орисоникунге Кольто
да Бир наместник
Кусу 4789 адам. А
ушине 2560 адам
хон муссу. 854 ту
дугада-суу селсовети
Гурани. Селсовети
председатели Абер
Асареинелли
94 тууи орусар музубуу
Аллы-суу наместа
дуга райониреде
руезде 17 км. ал
тереквал маарбери
- 1 - км.

Орисоникунге Кольто
малгарда, гон та
Кольто. Кольто
болбеев, 10 ный
Кольто, узе Кольто

Бар орто мектеп бар
Нек (бар атал), селно,
суу бичуу (то
зес (окуучу мектеп
районго баар селно
бар. Клуб бар. Колхоз
мектеп селно. Колхоз
мур-колхозчулардын
үйүндөгү мектеп
бар. Балды-суу Кыштак 191

1918-мектепте уюштурулган.

Кыргыз орто мектеби бар. Анед
суу тулундун класстар о
Анедун балка Кыштакта
балдардын 8 төмөндө, 10 тө
дун мектепте бар. Кол
дун теснө-7 мектеп
(окуучу), мал зарбалар

4. Саввинский уезд Кавк.
губ. — 86 кв. саба
у. — 10 кв. — 1 кв. уезд
Кавказе. Давидов-Сун
магистратура (Кавк.
соз. губернского дивиз.). 1 кв.
магистратура.

Одвозные артыбасары. 1
установка белых гусей а
ткане. Одной женщи
зедей несаоды некаеда
совет. Николасейдовне
саегады аткане 7 лет
Николасейдовне Казар
арысу Баткен турусу
тиги отыоткой. итуру
Буренкофде.

урагуи тисаибики билибест,
аху 714, бекер ушар
билибестли дегу.

715, ахуи мерики
ресуректени. Саидаттар
22-дугави тилибест,
ахуи-тумур тилибест
бегерне 716дуге
билибест бегу дегу 01024
билибестани, билибестани
дугуи сурани.
билибестани 717дуге
билибест.

билибест сурани дегу
урагуи билибестани
билибестани ресуректени
билибестани. Ахуи 718дуге,
билибестани дегу

билибестани 01024 сурани
билибестани 719дуге

- 8 -

Какая англичанка
вредителю давлению
ваше участие и
дней жале. Впоследствии
будете более ас-
пекта гленте жале.

аллел
 1. угузугу Канбер бөлсө
 аллелбик туу
 угузугу сокур бөлсө
 Кекзугу нугу -
 угузугугуе нугу-гу
 ку бөлсө, аллел нугу-
 гу КККК аллелбик гуу
 сугу. угузугу
 угузугугуе. угузугуе
 менчуге, гуууу.

Кайтаңга керем багын
 он алтынға кайра кел-
 гил. Ойго эететан
 олтураң Тугу бирм-
 селме, сезиме жие,
 Кайра ойго кайта-
 гын Тугу. Мукалы-
 гын айттың салгатты
 Кайра ойго. Кайра
 гын айттың Тие.
 Бирин келсе салгатты
 келсе жие салгат-
 ты Кайра. Ураңга
 эр келсе келсе келсе
 келсе келсе келсе
 ойго. Ойго кайта-
 гын Тугу. Айттың
 келсе айттың билет
 жие, ойго айттың.
 Кайра салттың келсе

Через Канзасе жд.
и при соединении с
Тверской жд.
очень выгодно
для экспорта
железы и
угля. При
этом не
нужно
беспокоиться
о безопасности
железнодорож-
ников. В
этом
большой
успех.

[illegible]

болгу, сунук болгу
анга. Первизгар
арзайсере тектин
исурбаны, бурд
ондон. Первиз
гын бон чун.
Текетин исурон
ура бабалаган.
Та исемсегер.
Буну иргасер исемсегер
ма бурдун исем
ле иргун. Саман.
Тер, келен келен
жкен, бол тактаны
бар жкен, ундун ж
гелмун, бонун чун
го бол несот жкен.
а да баралканды?

2. Иллытэҕэ ресурстары
 тоҕо бэҕэһэс аҕа-
 бастык ресурстар
 кинилэрин аҕа-
 тугу. Бастык
 үҥкү бэҕэһэс
 үҥкү. Иллытэ
 тургуна. Бастык,
 бэҕэһэс, бэҕэһэс,
 бэҕэһэс. Мөҕ
 бэҕэһэс бэҕэһэс
 бэҕэһэс бэҕэһэс.
 бэҕэһэс бэҕэһэс-
 бэҕэһэс бэҕэһэс-
 бэҕэһэс бэҕэһэс
 бэҕэһэс бэҕэһэс
 бэҕэһэс бэҕэһэс
 бэҕэһэс бэҕэһэс
 бэҕэһэс бэҕэһэс

оргоо дотори үч.
ондундугу бүрхээ.
хүндүгээр, бүтүгү
хүндүгү. Азрын - зөбүр
үр - баян нислүгү. Өлбөр
сүлжүүгээр зогсох.

"АККАМ аралда сугаат
Ог агар үндүгү ардугаар
даскын" үндүгү
хүндүгү үндүгү
сүлжүүгээр зогсох
баян нислүгү.
маса айтыл ормекен.
масын.

"аралда" (суг масин)
"аралда" (хүндүгү)
сүлжүүгээр зогсох
маса айтыл ормекен.

свѣтъ и каменъ дѣла
иссѣкаетъ дѣлѣ каменѣ
мѣсяцѣмъ багдасъ
иссѣкаетъ осунъ каменѣ
каменѣ, гдѣ багдасъ
мѣсяцѣмъ, иссѣкаетъ
иссѣкаетъ каменѣмъ
бѣлѣ дѣлѣмъ сѣмъ
дѣлѣмъ каменѣмъ, мѣсяцѣмъ
мѣсяцѣмъ каменѣмъ
(мѣсяцѣмъ)

мѣсяцѣмъ каменѣмъ
дѣлѣмъ.
сѣмъ каменѣмъ (сѣмъ каменѣмъ)
мѣсяцѣмъ каменѣмъ
бѣлѣмъ. каменѣмъ дѣлѣмъ.
дѣлѣмъ, бѣлѣмъ дѣлѣмъ.
дѣлѣмъ каменѣмъ каменѣмъ
каменѣмъ.

чигбаре - тарзигаре. айгуру.
иссургуз.

уу. катар илениши
кудайгыте алыгы
менере кайда окуп
бык

серитибийеише деген
жатар.

челбай, молотиле
морт. Киробузуу ант
менен бекзуба.

Беек кеселеге кесил-
бийе. Барзакотко

Тулун Аукенчого

Барзакотко. туура.

Энегере Таласка мур.

ка маа байл тектер

тур.

Бурзун.

до камен

Белославский Квездов
архивный
Белославский Квездов
архивный.

архивный - из Бурзу
на неслыханный, а из
бермет Бастарат, сел
Белославский Квездов
Бастарат. Архивный
Квездов Квездов Бурзу
свои, из Бурзу Бурзу
Бурзу!

Бурзу (Бурзу)

Бурзу Квездов Бурзу Квездов
Бурзу. Квездов Бурзу
Бурзу Квездов Бурзу Квездов
Бурзу Квездов Бурзу Квездов
Бурзу Квездов Бурзу Квездов
Бурзу Квездов Бурзу Квездов

Менен тесемизке тинне
тсуро. Намысак-сору
Талтыр - эти баладан
Маллы. Меле Франко-
Сыңаров? Ур Кармаша-
ревинар ойуруна.
Сарытастан аяры (он
Сарытастан аяры (мечет)
И аяры (ор).
Монсу (не кв. асма)
монсуга таймет-а са
рой. Кызылы, Кору.
Камекар таймет-иен
исоту болуи Кетти.

Иени сарттан чыккан буен
Камекар таймет (мечет)
Ити Тирмун. Бунак монсуна
мойну койуу, бу
Иташхан таймет исоту,
тесепат.

Кунзаре дагуу, тунгасан
(Богдодогон)
онгш мэдээт, агуу мун.

Ахисебен - Манахсэв

(Хөтэй - го.) Үг ах манах
аймгын, бурдан, бозеке
түүс, үг агуу ахисебен
хөтөхөд нэсүгэ гүйт.

Клас сунхагтаа нэсүгэ
мэсүгэа шүүн, буй
аймгын ахисебен талын
үг түүс

Түүнээс нэсүгэа
манаста түүс сунхаг
сүнхүүр бозеке сүн-
хөтөд. Кунзаре бурдан-
дана - Хөтөд

Бунд. Түүнээс ахисебен
болго. бозеке талын
Кунзаре бунд. Түүнээс

Манахсэв

гаваре (колегор)
милан (лук)

гаваре (колегор) гаваре (колегор)

гаваре (колегор) гаваре (колегор)

гаваре (колегор) гаваре (колегор)

гаваре (колегор) гаваре (колегор)

гаваре (колегор) гаваре (колегор)

гаваре (колегор) гаваре (колегор)

гаваре (колегор) гаваре (колегор)

гаваре (колегор) гаваре (колегор)

гаваре (колегор) гаваре (колегор)

гаваре (колегор) гаваре (колегор)

гаваре (колегор) гаваре (колегор)

гаваре (колегор) гаваре (колегор)

гаваре (колегор) гаваре (колегор)

гаваре (колегор) гаваре (колегор)

2. Миндбаев Ахмеджан
 93 калта-ур. Фелектуре
 татот уулуруе Салаууру
 нате, сабатсыз, Салауе-суу
Калтазакте

3. Миндбаев Ахмеджан
 - 70 калта, Салауе-суу
Калтаза, ур. Салаууру
Салаууру.

нод, огуу ногу. изу, орунат

Камбелз

К Аген Бамлазарга роза-
 га ден Бамлазарга камбелзга
 урму алаи конои оаи-
 тка сааи. Несаме абаи
 байгалигу. Тур уредо абаи,
 ое тзе сааи. Сааи абаи
 байгалигу урму алаи
 сааи абаи камбелзга
 абаи абаи, урму урму
 сааи, тур абаи конои.
 Сааи ~~не~~ несаме абаи
 несаме абаи конои
 урму алаи, тур абаи
 камбелзга абаи, урму
 тур сааи, тур абаи,
 Камбелзга абаи, урму
 несаме абаи. Несаме

рвен төрлөт. Нүбүс үсүт-бөккө-
зүбүс көүсүс көүсүс.

үмүс

манганын норууна бөрү-
тө. (нег. көб. тегерег. норууна
бөрүтө). аягына тег-
ерге көкө, тегерге тег
бөрүтөт гөйтү, манг-
ганын аягына тегер

4. музгун музгунуна музгун
көкүз (нег. көб. көкүзүна
музгун көкүз).

төкүз//төк. мангунуна
төкүз, атар, бөрүгө гөйтү.
актыкка тег, үстүгө тег.
төкүмө музгун чыгышына гөйт.

[illegible]

содержит дань селаме атом
бидеи. и уездное
судно караимарга
бидет. судноарго и уезд.
Кургуз Кара судноарга
бидет. ордого селаме
контракт и уезд ка-
гал кургуз. Каракура-
га и уезд судноарга
бидет. селаме.
Кургуз и уезд селаме
судноарга. Келатан
и уезд и уезд селаме
судноарга. Каракургуз
судноарга и уезд.
и уезд селаме
Контракт ордого селаме
судноарга и уезд.
Кургуз Кургуз, Кургуз
судноарга и уезд.

Туркменлер гүлге дейин.

4. Каркунлар гүлге дейин
(гүлге) урзаттасар
Каркунлар гүлге.

Каркунлар гүлге дейин
га келсин.

Алтынлар келсин
ага гүлге Каркунлар
гүлге келсин.

Алтынлар гүлге:
орунтул гүлге.

Алтынлар келсин
Алтынлар гүлге.

Бул гүлге, келсин
гүлге гүлге (Келсин
гүлге, келсин).

Алтынлар гүлге
гүлге келсин.

Алтынлар келсин

шамаагуаы 200 гыйми.
Куекеде пролоаре ресек
ресекаре еалге, нтокан
го болот гыйми. Кедеаре
те нтоканеагуе баарыга
эле бар.

Кееланке таккан мее-
мвек да ресекелевек
бузгине ресек.

5. уй. Канар ебевек гыйми.
Куеке уй эле гыйми. Куеке
мунтосе. Уроаеаеае
мунтосеаеае куеке эле
екет болот.

мунтосе Канеаеае
мунтосе, ебевек
болот. Ебевексвек
Канеаеае, мунтосе
да мунтосеаеаеаеаеае

кайеинт оает дессе дса
мугуаидеае зееите
ицете дейт.

исаеве ресодеуае
урзаевеае уи
куеаевеае мугуаидеае
дессе (уигуаидеае)
мугуаидеае зееите
ицет. Вугуаидеае
закте, обевеаидеае
бука.

бука - буттебевеае
аидеае - буттебевеае
букаидеае - (букаидеае
дессе буттебевеае 2-3
дессе тректеае).

маи топтор - букаидеае
тректеае дессе // дессе

из нас ³³а, Герт расклевала
открытые зияющие язвы на
руках.

асман, там некуда
перелетит. Боже жас.

до того как закон, органи-
зации ассирии. и после
того ~~затем~~ ^{после} ~~затем~~ ^{после}
февр. 1934 г., 22.02.
анкетирование. 1934 г.

Kannan gen
necceat.
Kallale.

~~Massachusetts~~ ~~Religious~~
 Massachusetts - Massachusetts

узу болот
алмаш охуулай. Базиледа
(фртыг мессежкэ, торт не-
жесай).

Девидовский анализ 01.04.2015

6. Чемове, червее.
 саба. мур сабабаткан-
 дай башка.
 маенатъе угузъе баш-
 сунан, мевелъе баш-
 маенатъе ресадан-
 ганданъе (келегъе
 маенатъе).
~~Чемове~~

7. Кумурска. Кумурска-
 ные угузъе башка, аман
 келевекъе башка, аман кумурска-
 ные ресаданъе
 селъе.

Келевекъе.

8. Кумурска ные угузъе
 мевелъе башка, келевекъе,
 ман, гами башка,
 аман келевекъе башка
 мевелъе, саръе башка,
 гами келевекъе башка V-аръе,
 ман.

Чинель карзат болор.
 ал карзат карзат, аббегате
 солеуе. Карзат карзат
 ресивагы сары пеллуг.
 Телге. Чинель карзат.
 тем соу.

Сунууе озоуе ордоуе
 ден Келбугу.

9. сары пеллуг, пеллуг пеллуг
 сары пеллуг пеллуг
 сары пеллуг а гилл сары,
 колдоуе унотугу пеллуг
молукте самбоор а
 ал самбооругу.

Меллугте Карзат Карзат
 унотугуе зле сунууе болор
молукте карзат, пеллуг
 Туган. Карзат Карзат.
 Молукте Карзатте дур Тугу.

10. Тара мезе, Кезы мезе
 оттоо эне бөлсөз мезе.
 Кезы мезе не исакы,
 айткан оңдогуну бурат.
 саатта мафсаат,
 саатта маилеи басы.
 (не эб. бакыр) бакыр
 Казаргыте илм, кабат
 га, эиуле Казаргыте
 камак бакыр ошол.

11. Мугу. беракелуугу
 мугуе мугуе келет,
 беракелуу мугуе мугуе
 дотуу келет. Карау-
 готур болуу, келе-келе
 дотуу.

Кыда менен кызаман
 келуу кызаман калса
 кыуу, кыуу кызаман келет
 байлап барат, бир астын
 мис аксир, не кыуу
 болсо, ошолор байлап
 келет байлап.

(несущий - все кукла).

12. Коледордуге тунга, вогу
тунга тунга галаа ген
Ройот вогу тунга. мабу тунга
сантаалдык. Баскык
ан тунга вогу, Кел-
тунга.

Каама - боз уйдук, берган
кайрагы пелвизаг тилеги.
нган уйдук тилек (двер).
Боз уйдук тилеги (түндүк, тиле-
гине таа тилеги тилеги кайра
тасалат).

13. Кимин, мугурзук, кисази
ишмери, ресавбадони.
азиманини бадабаре, уе ата
отун кетти.
сарайгове астеми коизоке
болу. баром.

Казарск. адан келун ?
габар ылым-вертайын калгын

ууу. сөксөтү үз ууу болду.
 заманарак. бааровке динер
 эбелген келдиги сөзүмөн
 келдиги. эне керекти
 алаары болду. келди
 үй. ~~А~~неке ууу буу
 эне. буракезго
 буу келди-абызба.
 ба энеке энеке
 туурузго.
 ууууу туу-ууука эне
 деген.

18. Знамен Косе айдаганда
7- августта монгол
исарнао саланд?
исарнао исказат.
арабнае ком-ондот
ибн-и-...

- 4 -
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз

модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз

модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз

модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз
модом нугу нисваз

Синьгиги.

20. Мсагытатасынгар;
 Эсин-Есин Кенгу.
 Кече ур мсаа,
 дурогдугу шототу
 не мсе мезин
 Келобити.

Эсин-Есин не
 Косе аны мосте
 Мсаа мсагыт
 Келуге. Ту гле
 Свильна гле
 Сингиге гле дарк-
 ныз бар.

Узере Тугу Элес
 ален Кенуге
 Уке мевора
 не Эсин Келу
 ерота ален Эсин
 Эсин, ону.

43
Масгорт болон нугуура
лаагаз, нугуу кеелэг
болон бичигдүүлэх
сүймэлдэнт.

Угс гэгддэгээр
Семанетика

1. Мсэлмээс өргүйт
гүнзгийтэн мсэлт.

Капан - өлсөгдөгсөмөгч.
мсэлмээс - мсэлмээс мсэлмээс
уураг, бичигдүүлэх бөгөөд
өлсөгч мсэлмээс мсэлмээс
сэлмээс. ~~Азвур астер~~
Этгүл астер мсэлмээс
сэлмээс. Мсэлмээс бичиг
баримт гэгддэг болон
уураг, мсэлмээс мсэлмээс
болон.

орозо Кадар Карматда
Шертук җыланд. Шертук
Кызылгада 75 жыланд,
май жыланд, кулукжар,
Кезинде иейт, амаз
өкүлөт.

[illegible]

ушун кыргыздардын көзүн
(көзүн). Көзүн // Көзүн
(оң).

Бор кыргыздын бардык.
гарматан бааламалары
аа кыргыздын ага
барган.

арга // арга
кыргыздын кызы.

аарган кыргыздын.

арга отко кыргыздын
гүл + тун орточун кызы.

Але кыргыз кызы,
алега отко кызы

га. арга (кыргыздын
саба тун откога отко).

7 кызы кыргыздын
май гүл + тун кыргыздын
кыргыздын. кыргыздын
арга абдан кыргыздын

Кыргыз (же ев. мана)
 жун кый саралыктары
 илтикарар жетимик
 илтикарар илтикарар
 байыт. Айтканда бул
 залматка салып, жун
 кыргыз. Эмел
 кесилебиз илтикарар.
 жунга (магнитофондо)
 маани маани
 илтикарар жун бай-
 тал - жун байтал
 жун табайт. жун
 кыргыз.
 жунга алтын кет-
 калар, жунга кыргыз
 болсо жун кыргыз
 болот (орон), кыргыз
 (орон).

своиной.

- 47 -

буламбек (каша)

Койдур майбек эсолзурт 719
урдур самбек 2 Куурзур
инк, ун, Койдур сунур
Куурзур буламбек эсолзурт
куламбек (он), буламбек
(она).

арка, кескандат арка-туз
икот, кикот арка.
сунур, ак сунур.

Кескандат аркаевин Катке
оурин туурин туурет.

оруктур 719, оруктур 719
икот, сунур кескандат.

гарик, оруктур гарик.

Койдур кескандат ка-
лант, Кескандат бонур
туурин калса, анна
Кескандат бонур
калант кескандат

75 (неф. мисс в зме. роже).
исеминке, тургазале
тургазале заведат.
Эти соддун адмиде сунд
мадай тургазале гит.
тургазале. онезакте.
бейем зенге
актинке (он) - активдун
актинке (он) - пассивдун
исеминке // исеминке
тургазале заведат.
бей. Тургазале геле
орус. тургазале зыкне.
бей.

2. мур. он пересидит мур
исеминке как
дейт как тыне
болсун // исеминке
болсун.
Омочундун зыкне буну

ген району. Ал төмөк болсо.
Кыргыздарга.

узак саатка.

Кайсы түмүгү жерге
ош түмүгү кирет.

Кыргыздар, монголдор -
муну айтат.
сөөк түр.

Калкы. Ош, оз.

Манастай жерге ал сөөк
саямга бар ойууда.
маканай

Ош - Ошуну менен же
Ошуну ген району. Кыргыз
Ошуну өз жеринде муну
жүз жер жер.

жүз калкы, жерге электа-
шка, жарыка ж жерге -
ли, жерини, негизин
белгилейт.

Негизин (кон агамза,
Жа агамза).

(Ош - негиз).

Калк - Калкы

асылкыттык эл, озыгузун
тунуу. Маккодогон
бери Калк. Эл геле
ан нерсегин

3) исурт геле да керектүү
геле созу.

исурт (бз. марас)

Кечкере исуртуке каде-
рине озу керекте биле-
син. Озуу - Кечкере
исурту (бз. стоймаса,
кочевая стойма).

маедане всайыты, ору-
шуну кет билсе.

(негов. бз. место настоль-
ахата)

исурт (глев)

исуртен турган исурен

исурт гели

исурт (мудмаса)

исурт (ахата)

исурат (наурат), родившая
сексое население, а в Турани
же не было там.

Морфологический

онгус, несви́верие
кверт, зур, айтмис
кестемис, сексе,
итоксе, неус,
мис, о мисе саре
болсуб. мисеит
мис-мисеитан
оте мисеитане саре
болсуб.

Батманов - он то же самое
был батманом итерке
айтмиса.
Батманован. Кефун

52

небесконегаи ебизат гетин
созау.

3. бакари зрелити крив
келлине, зрелити, крив
бакари гетин.

бакари гетин брелити крив
го алау, алау,

келлине, келлине
гетин зрелити бакари.

букарау - брелити крив
брелити крив

букарау зрелити,
крив крив (крив)

крив, зрелити крив
крив кривити крив
крив кривити крив
крив кривити крив
крив крив, крив

53

Клевирга едресвелеге турты,
сигдаге энй ие тие таяк
бер тургандаге энйи саяк
бидет.

айварга, балагай, балага
макалай - и кизилекке
Таме рвгалак балага теса-
лызатек.

макалай, макалайды
тине геле энйи тесатек
Кыштане кыгу (тесатек
тесазатек) (вие ит. макалай
кыштане, кизилекке (не во. кизилекке,
кыштане кыштане).

макалай - тесатек балага.
тесатек тасатек.

касыр - тесек менен кеме.
Кыштане ортосунан бурканы.
тесатек айгыркы
тесатек бажы.

Кодар кимд; бастек бонгу,
гарда кимд.

Кимд ан бастекте гарда
ден гардакт. гарда
бастекте айтылган.

Гунарта ойу.

асман. Кол сардакт
сардакт ойу сардакта
Тимот, Кимд ойу.

мергендер кутуру аман
несуру, Кимд гарда
бастек кантартуу.

Саадакт кимд, кутура
ден сардакт, бастек ойу-
таарда, иди ете, кутура
дендене гарда сарда,
кантарт дендене

Кимд кимд бастек
Кимд кимд, кантарт
Кимд. Кимд кимд
сардакт.

Кисе метеркизицине
БайКеси.

Канчан га булганавдан
песачаизак.

Куту - ~~Тех~~ Тох Тохерини
молноуране, песачукезир-
тане молноуране песача-
тане, койуну тугай, канча
фазл саеса бата берей,
суз ойгоовин, канча
песачура ресурса га.

Ал суз Тох от албай Канат
молток.

нго агоот болно тундранге
болно го ноте адоот-гаре
не (машине).

Келвинкар-атаре

Келвинкар агар.

амган Келвинкар.

унаагуу Келвинкар.

малк нго агарге

басага, аилметадан
гейт. нсау баалай

болно, малк нго

болно аилмет гейт,

нсау баалай болно

созу. малк нго,

гейт баалай.

созу нго нгоу созу.

гейт, созу нгоу нгоу

нгоу нгоу гейт.

महाराज

Большим зрелищем исследования
Тай Большое количество дей-
ствительности кон.

~~Майя (перевод названия)~~
Большая ацтекская орг-
низация Канзаски Майя
(теперь марксисты).

арнаевые листья,
буздинские листья.

кет харкан, эвегарт үймэх
кет, үймэх, кон.

бузгальские цинкозы
аркановые цинкозы (не св.
каждый).

Зонти узурі змелені нові.
са сама змелені цінно
дешеві.

Кустиктың қызылдан
малдан қызылдан
малдан қызылдан
малдан қызылдан

Кейинкүлө 18. Насалдан
Кейинкүлө дейт.

Морфология

1. амитобе

бүл балалары амита
бүл калкызыгы үйдү

2. амита

изображение Галилео Галилеи
и Габриэли.

Меню на панини маленьких
Раквиц. ^{аранга} Ванна маленьких

бар. Аранга маленьких биссиди.
маленьких не океиди.

всех и гербой ганди.

[Ванна маленьких биссиди маленьких
биссиди маленьких].

Д) Аксатберов муса - 78 ис.

ур. бөлөктөн токоо уулу. Балдар -
сууга тууруктуу; сабатсөз.
Кага кыуунуу - дөөтөн.

Е) Аксатберова Марал - 60 ис.
интерьерга, туурунук
чыккан кеселге да токоо
уулу, сабатсөз, туурук-
туу.

Ж) Сунтасеменов Муратай - 998 ис.
ур. туура - 76 ис. ур. токоо уулу.
араба, каткелга калса сабат. бөлмөтөн
акжунууна калыпкан бөлмөтө
малга салын калып
тесурун эебизде
окуткан кесунтуп.
Келет.

Ж ур

Малдан келет деп галат
гал келет калып.

[illegible]

Бүгдээрээ тэдгээр бүтэн багцтай
багцдаа мөнх амьтанай бөөгөө.

Зүүн, бүрхэн - хсарвалд
үн күйүн, тэгтэн нсан
багцтайнхтай.

- Нөгөө сурвалжтай сэн?

- Зүүн нэгдүгээр баг?

- Ахуйр аймгийнхон.

- Кем элсэхэд тэдгээртэй
Карол зүүн нүдээр харах
рөөн болон ханзвэгдэн.

Мал болон зүүн нэгдүгээр
багцтай. Малдугуу
Санхалдугуу малдугуу, түүн
малдугуу

Канцралд зүүн
Канцралд.

Байгалийнхон нэм.

Бүр мүнх н
нөөгдөх зүүн.

Болбохонд мекк уураг зөвлөхөөдөг
нэгдсэн үзэгдэлтэй эхлэх. Сөргөм
зөвлөхөөдөг нэгдсэн.

Бирман аргачин алт уураг
бар, жасал мекк,
нэгдсэн нэгдсэн, факт
Алслагч мекк
Факт мекк.

Алслагч мекк алт уураг
бар. Дараа нэгдсэн
нэгдсэн уураг - солон
Факт уураг, уураг
жасал мекк
алслагч, нэгдсэн.

Нэгдсэн мекк
нэгдсэн, нэгдсэн.

Нэгдсэн мекк нэгдсэн
нэгдсэн нэгдсэн.

- 65 -

Доконь турмохтурк.

Доконь турмохтурк бене уруу дөр:
Бармактуу (у) Баисесте,
Омон, Шикентир, Шаетакай.
Бене болюруу.

Бармактуу алыуу дөр:
Доме, Шабенебет, Турутай,
Кейселебас, Мурзакан,
Дурдугай.

Баиастандан Семеи, Берге-
зомо, Шаенебет.

Онтандур алыуу дөр
Ксауык из Маздуга
Мазуга

Баебай ~~а~~ хере шигаи сала
бунароге.

Эк тежеси Майи (майи)
(информацияга гомоге)

Алматы қаласы маңындағы
Жоғуыбай.

Молу шығаруы маңында
Билем.

алма алағы.

алма алағы.

бур хайбаны.

бесмамын

маңында шығаруы.

Бесмамын алағы қазаны

иеті қазан

Қазақстан алағы сары
Бесмамын иеті қазаны
иеті қазаны

Аз алағы бұрханда
Аз бесмамын алағы.

мужу. Бүгүн багд бие.
амьтан нэснэнтэ.

тэ күбөөгөө барилба.

үгээрмэст халдана.

Арванхоёрдо бүгд биедээ.

Караганукин балаа.

Руха Тогтоо Мызарттэ

Киевчиган мөхөөр
найдга.

Кайран тэ.

Болто мөөрөө хөдөөтэ.

Кайран мөрөө Кайран тэ.

{ Беселайба Сав хөдөөтэ.

{ Сав хөдөөтэ хүлэ бала
тэ. Ойр ахуй тэтэ.

{ үгээрмэст хүлэтэ.

{ үгээрмэст хөдөө хүлэтэ.

{ Хөдөөтэ хөдөө хүлэтэ.
хөдөөтэ хөдөө хүлэтэ.

сосу булак

соз 77се кылак

донец-донец донец-матон
 неслерген. нохойдун баласы
 батуркан.

7мне. бойгон кыргыз болгон

Алгасвар бастамактан

байбичеси кыз тодогон

7кере. дорого белан

андын донец-матон тодогон

7кере.

7ртер 7ртер беттеген.

кык мечалы мечалы

мечалы сурбазыны бутун

сурбазын отургандагы

дейт. Кым Ормону

алтырайт. сандык булак

Келесине Кесин

оогузун сандык

7ртер дорого антказын

69
Боромбай Агзаметов —
Межмураддин Евтаев.

770 дара бонирево

Бул бааламми анда

миниме иш ушага

миниме кучуру

Уминиме максатига — сироталар

кучуру.

Уминиме сироталар — иштин дара

миниме кандакчилик кареми

кери соловат.

Бул миниме дарага сироталар

дара. Олманбел адрасига

булбул.

Волкоздуке уша

ушаке катарга // ушурама // ушаке
уша.

басибон.

Бул дарага, бу дарага
ушаке бол салан.

Болды уидуре асте дейит.
устуре баитонек дейит.
Истанида бадыбал.

71,
 тугманын үзөгдү -
 нисрүдиги нисрү.
 тугманын да нисрү,
~~дээрнэв~~ тугманын
 (Тогончир).

атогу атак
 71н бетүү.

(нисрүмүдүгү тегир устасар
 нисрүмүдүгү устасар)
 тегир нисрүмүдүгү тегир
 тугманын үзөгдү. Тасма-
 нисрүмүдүгү тугманын үзөгдү.

Тегир. үзөгдү - аны тегир
 устас нисрүмүдүгү.

Ортондун ормондун тегир
 тегир. сатадүрөк

возвук (аттенту возвук
самозане темпозан)
сущук (текуще мене)
возвук-те отоду
игово мене
бурнуктарзан
иереу).

Бене камка даур - бене
кайаантам орон (иран)

Борук ние орус - кайаантам
иереу оне тне, борук-
иу, иуру оне тне
орон. Бене тне кайаан-
те бурнук орон. Орунук бене
иереу.

Куче-бене 22р // Куче-бене 22р
Куче-бене 22р // Куче-бене 22р
Куче-бене 22р иереу
Бене - Куче-бене
Вантан Куче-бене.

Вене-бене (22р иереу)
Бене-бене мене иереу-
иереу Куче-бене Вантан
Куче-бене)

8) Портубаев Асим - 88 кс.

ур. моток - аркы урук Белех-
арбаев баш окуган. Рези
окуган. Дамалык сууга турук-
туу. Кез айнекени газета окуй.
(Сарматовдун кайнатасы).

9) Портубаев Марат - 84 кс.

ур. моток. Дамалык сууга турук-
туу. Кез айнекени газета окуй.
Кез айнекени газета окуй.

кс

от мотокте кезин кезин.
Курман-Кокко, Курган
деген кез. Бери

74

на баурса биренге кесиле
аутиде митегини дуйкане
гаураге

маа бар кесиле (куйгу)
кесилерма жикере кесиле
Буре-Буре Кайатесвийт.
Кешикте кезинде эл гоно
кешиктин (к)

кесиле кешибай Баласвир
баган каламба, бура таега
Калламба, Камдасам Ко-
таега Кадам. итверсат
сорткы-Боккити Олобайду.
Буратого Зеленс Келури Бар
Бурасири и Баласы Бар.
ооба. ооба.

убатты менен барам ден
Боготке неок мунг
такы, теринте каатты.

цимизек пезгезе дагдан кыргы-
чумек беле.

3. Таткча маал - Татк сугагн келе
м келе маал; Татк сугагн ате-
м келе. Татк атегн келе м келе

аи келе миме.

аи келе гонон, аи м келе.

1. Балкык келе, меле балкык келе
балкык келе, буз балкык келе
Беле, кал кал келе.

Силер гелеге сугагн гелеге
гелеге гелеге.

Сугагн - сел келе геле, сел келе.

Келин келе, аи келе геле.

он келин келе геле, аи келе.

Келин келе, аи келе геле.

аи келе болсо миме миме.

Келин келе геле

аи келе аи келе

76
3. Сиздер дайдам элдиктер
түмөсү кыргызстан кыргыз
сүздөрү (көтө ~~көтө~~ кыргыз)

Кызымат иштегенде
алуугуруму, түмө ал-
байм. түмөк кыргыз.
мен алам
сене аласың
ал алам

согу кыргыз, арна
кыргызатат.

Создорду аткыткытат
айткандай - бурдунан
байканын кесипканды
дөгөн. түмө кыргызатат.
сөзү?

Кант кызым Түмө.
кыргыз, кыргыз
кызым, алдым

рейгук. и

бертер бербеси белгилер.
мен алаурманын алаурманы.
ама

арт. ^{наст} берган // ^{наст} келган (кыймыл; ^{наст} келген);
мен белгилерим белгилер-
ган келген.

Анелер келганын белгилери.
Менен белгилер барган же
айга барган. орточо тогу.
мануруну мен.

Ким келганын соз айтса
омонуну мен.

Барган келген.

Барган, тогу барган
(Бел. к. барган - не означают
ед. ч. тогу, тогу барган).
маа бер берган.

Анган ^{наст} каталан, ит мен.
иертерек // иертерек каталан.

сущности ⁷⁸уи, / сущности
ураун, эаак адан
уоуиба, уасеиббе, реск-
ку.

Внуку герою.
Внуку фельдшера.

перо от // отуз

Кел атыр (агыны, агуу, агуу-
кемүүнүзгө) (сүмбөт)

Кеминский дз (сильск, згор. м.
(не зов. Кеминске),
адамант)

антитаблицез.

окуп, тизе.

букас, гасна.

Великий же, великий
защитник.

արարտաբեր այլ արարտաբեր
նամական ւրդի քթեր
Արեւիկէ այլ - արեւմտեան,
արեւմտեան քթի այլ -

доктор турсоке жичине
сүү болсо келчүк, ээст,
ээстге сүү.

байлаооуе асан кысо
арык.

Келмей тие//кемелет тие.

окуй турсоке китеп.

башкарада сатылалдым.

мене окууун эелде.

мене алгын келди.

фотек маанимге туура
батарга барам, башкара келет.
~~барам~~

намерамна катарамна
алын келет барамна//але
келет барамна.
дүк оңдо.

аткын айдакын.

мыназ, сабыз, башкара.

~~о~~ Ныбертасе баядардын
 баараме согушунда глейн
 муруне уурушунда,
 уурун келди, мурун кел-
 ди глейн. согушка кара-
 нта не а зам а мерен
 согуштайтын дийн мурун-
 таанса м. Койун кел-
 бер.

аныкере
 ошондо Каркырага
 мсармекете тама-
 шага барын турчу-
 бун. Фурковго баткан
 бунду айту-бунду
 гелен Койун Койун.
 Тем-алте жоноткан,
 амане таира гелди.

Өзгөдүрүш мезгиле
гелен болуу. Анда арак
неск. Өткөткөн көлүгү
таанамга ар кандай
болуу, таадо эр содоомен,
балбате күрөш

Эмгекте согом.

Сам сүймө.

Карамане көкөлдөгүшү угу-
мугатат. маммилемен
готомом, умуу угулатат (3)
таанам келатат (2).

Анжун көтсө бур таанам
көткөтө гелм (гаанам - тоос
таанам - сукан).
звук.

24. Ураане

25. манактуу керге сал. (не
ув. кергедегес) // кер
Гонзев.

Уртаар маалда кыууркам
сал, алеймен салат.

Бамбука псаждатъ тоемъ
кой,

Гриво бале маанаме
тмес. охним.

Кескарума (граоуносита
сзегний 1, а не пзегний)
ба || батве

Бим, каноно чаквердк,
Келензете неок, бим
сзубим, каноноуштанеи
неонон кеттик.

~~маа~~ бубебарега несткн.
нимфне роб. несткнннн)

Каракаам ооде неакба
ушзатедай гериуеот.

Маснегдон. Моме
аожен

натикте, чулзас
бим, бубтне азу, агар
тмес тле.

Бутунгузга Тарат. (не зов аяк-орзго
наасибно).

исвигузы - Анна тарат-
мыш уркез, исвигузы, урар-
тар, асман.

Кисимекей кыскаа заооа
адам (малеметий) // Кисиме

Бойуу, бойу угуу

паташ, кызыл келатат,
гунгроднел, бурхуеетун.
Кисиме (младший).

Кануакедун Туну. (гдо)

Менше пунгунгу уеэзои
(астатар), мотак Тун (аста-
тук ницу),

Туну Кардун.

Этунгунгу унундун буну-
ратентурумы.

25-11
Ан менен таарат кокобур-
ку. минутага анат,
малыра сүйүн. Баласа
ан келет (без галлет)
серине атыгы мен (без гал-
лет) // бесмелыга мен.

Маалымдыз да маалым
Калдык 20. Дүңдүрүмдө
Кезим атуун.

Каз(1) кас(2) // кас(2)

~~К~~ ичирга 20 произносит
Касан - ялгыз. - сен ток

Туралык (без галлет).

Каро кесалит. Токтор

ортого туулу кар,

а каро кесалды менне.

менне(1) Каро кесалды(2)

он күйүтатан(1).

асмари, аба, ан, зүл
ата анданын туурайт.

де кудан а кудан

баран кементат

ман кунула

литературну интерпретаци,
онои куне неке гени
аулауо.

интер кунулауо зобуна
ман гени(1)

ром (актив), гом (педер)
вн. фел) - кементат (нед
и поудави екевожатка).

куну аиникауа гени (гав)
аистик (мерко)

107. чотого (не об. то. то)

итавит, гавини дитави

107. итонгу (не об. гуну)

109. кунула (не баитави)

115. мсааге (метаст.)

гавини

118. мов мсама || ресови

- 884 -

- 116- иски за избор на избор (мет
обтационел) на избор на
мет.

шабоб бунта.

колесо конструктора

119. Будак, итакоже
 члвк каменге будак гелт.
 небулмн ~~бу~~ камен (е не заб. будак)
 самаге фс камен
 члвк камен сургу кае-
 маго гелт.

119. илгѣн кыкысуманн
кочок гелу. Кочок
кыкысуман. Магаскы
га кочок гелу, кыкы-
суманн га кочок
гелу. Кылган магас-
кысуман кочок гелу

- 291 -

See

24

2

1. Сон узгүрө Таротун үнөөн
 үнөөк сонту бур сары
 2. Сон узгүрө Таротун үнөөн
 үнөөк сонту бур сары
 3. Сон узгүрө Таротун үнөөн
 үнөөк сонту бур сары

20
чирок, боз чирок
бугаа,
бугаа аз ноксбугаа
келерин келентат,
гунбун бунун (не зев.
белкане, белкане бугаа).

Мал атон канткан
несерерин аттор
несерерин сактан
аттор гелит.

Ам нокс аттор, атто
келерин кел, убак
белкане тугаане.

Керин-тунун нуга-
норм арокелерин
келит гелит

(не зев. анткане
сан, от орокелер)

125. замбынды (кеегев. хатха
уон бөлүк кеего
тсараанга дейт.

126. кассас, бибигуртук
(мент зунз).

127. светта ксарык твевен
кост.

128. кочууз үе твевдүү бает.
Качактыкка тха зам.
(кеегев. ерттеез, домбуга,
твевуу кочууз (кеегев.
уон кочууз, хатх
кочууз).

129. Кудайык кочок - таамык
заке кичи кечин кеего.
Кочогуу кееит - таамык
бараанга меймак зеегейт.

Көмөт алдым (үлү эоз
 аңе, итөөгө мундотуу
 итүгдө көш, итөө-
 зөөкө бөлүп бөлүп,
 буу ууруу көш буу
 айтканеи бөлүп көтөрү
 көшүм).

130 Б77 Күмүс санды (мезов.
 тапталды). үш мундо санды.
 Күмүс бөлүп бөлүп
 итүмүтү дөшү.

137. эоз-акт (бөлүмдө)
 зор, итүмүтүчү, көш
 көш, ит бөлүмдө көш
 сөкүр (мезов. көш)
 бөл (мезов. асөл).
 дүмдө (мезов. көш).
 эоз үткөтө санды.

агерену гажу / маке ковои
 гаже гелем мокрог айтат.
 (гаж - массивно, маке,
 мокок - артемерно.

Он аитавелы, аежестивелы
 нсвельке каюовелы баласе
 кепрелы баласе ит катары
 кепры бадыбелы. Аелите
 болбосо еаже кывелы
 салат тле. Нилан мекен
 келайга гажелы барыел
 келдиге. Келайга тле
 тесыел кепурдиге.

Темел эрелмелы, баажы
 ле урубулду. Орустар
 джунгул нсасасат, нсак
 наса балта мекен бир
 егават.

— 25 —
молитву - сый - сыйдыне баары
ле кыргыздын алуу баар
мне.
Кыргызга замк Тунайбаар
кыргыз.

Илери молоту кортуру
баары не тал, карга
болуу. Мечене неведга
бери агаи баары
зайы ~~не~~ некткел
Тунайба. Илери мина
молоту не талы ~~не~~
жойко не молоту
молоту, эми бир да
жамк таппаи свит.
Калкы болуп отуз
бурмиз неведга
укумтурагуу.

Егоу балу, вагда в
иттиберекки

мавви атоо иок-
кузутле иттиберекки
береккес. атоооооо
иураббес, деге.

Салук, весаккесекки
ден кайауаке
кемел иузакед
алекки - баасе ресек
митаан болоттукки,
ресаккес калбак,
иуиуеуаиуаиббес
тукки.

иуиуеу ресаккес
лес иуеуеу итти
иуиуиуеуеу.

Мен абынган кезек (к)
сене абынган кезек
бул, нгизе абынган кезек
музе, ал абынган кезек.

мне кажется, Казым Гурбанович
мне кажется Казым Гурбанович.

Тамарадак ил саркаралык
Кезин Калды.

ჩუქიერა? საბავშვო გვერდი.
ჩუქი ღირს ბუნდობი?

Университет ректор тагдыбы?
бу кичине там, бу чоң там.
Кичине балдар,

7) Кенесары кыргыз, зыкен,
бегерен, кенесары глн
баламбе.

и переписать по канонам
белого нуклеуса.

Чар нерозростке зно гурз

изден. - 98- Кетк невогосеке
мивин, келаткане
несасно едору зорат
та. мотуиата кетта.
итини гермезе баграт.
несасно едуратат.
Кайра зенет.

Бурдунгар. Килре тарти-
ти неог тле тл тлен
несасно едору.

то тин несквелеган
келатта. талмаз иткенде
несасно едурат. - илери несквелеган
актао. илеме. тоакен
калмиз болу.

Кыргыздар

Бул менен баскынга илген.
 уу менен бу баскы.
 ошуну токтот, кескени
 ден, аяктамак буу балага
 кырок башы койгу уу
 кыркын келаткан уйдун
 башы токтот алды
 ууру. ~~О~~ Он кайда жонмаш
 ден айдагу. Орто кырга-
 га малы. Малдыга
 ичкерет ичкерет уу-
 ларды. Малдыга кырк
 ошон бууру ичкерет
 калып койгу. Кал аркан
 менен бек кылып
 ууларды бууру-бууру
 кырк калып аман
 айдагу.

1000
тава сүрөз көзгө алат
баладар көзүндө гана
буураңдык.

Айдар буткөндөсү кинди
токою менен чогуу
аккан сарысуу чурок
менен. Шакарда
айдар гел, айдар гел
сеп ышкырыган ша-
ман чакыруу.

Антангар болуп тешик
басаару. Актенга чык-
кангаровка бир
кеш берчүкө.

Айдар гелар таман
чурбегу, галге кини-
мен чуркыгын
Келбаманд, Кокор.
Лар.

Дардоговине Келмелер
7кел синекеелер, бул
синекеелер барды
огузго. Дардог Канд
аймгы эонгу, Келмелер
болуу. Келмелер
бул асгарин геле,
он - булгуи зунегин
астеме калган
ингалсугубе сгу.
Дардоговине келмелер
несукурине илурен
несинте несару.
Келмелер Тар.
Дардоговине - немин
несон несару.
несагаге аркаган
Келмелер Келмелер немин
Ту откериу. (

Анжурская // Кеммере мееде
созот ормекты. Анжурская
лар чий эвурмазанды
билбейт. эаекар, сенте
байларзине анжурс буре
некоу.

и много других и много.
(не рев. слова), биндер.
сейчас это, сейчас, сейчас,
сейчас сейчас сейчас.
мне абы мне туру
и сейчас.

Reise.

Этүмүзүмдө түрөктүмө
үстүмө үмү нсакамактар
кемек көмүрөтүрө
баба гүйүмөкө эверөмө
нөөмөтүр гөм маңгалы.
Бакагүрөкө гүрөтөкө көмү.

2. Зингеу, чашао, ваан
 Вайгу, переаинное,
 иркуе сабен, итеге-
 рете самаке сабен,
 амаке таллактар, оро.
 20. 20000 алы.

Азиркеске талбайы
 менере эатаи 7111
 гуну / 11 алытук гуну.
 Десменне неолупсан
 гуну. Мамеуле менере
 Кызайыде алыт
 Кемин Кирматга
 илат. Кирматга
 бузайды. Зингеу
 нечунгулар бору
 мамеула менере
 тажалайт. Зоттух
 алыт бору - очитат
 2. 20000.

Сагави вер Келлен, гинеге
 Квермалсага Квероган
 Келловун. Малга
 Бугдасуге Кверган
 Калонка - Калонкага
 Балеун Калон.

Калонкаларга Бугдасу-
 лар галвине Калонка
 серт толон галвине
 Калонка. Дандусуге
~~ага~~ Калонкага Калонка
 Урондуга алам, сине
 Калонка Буг Калонка
 Калонка Калон.

Урондуга Калонка
 - галвине Калонкага Калонка
 Калонкага Калонкага

Бугдасуге Калонка
 сертон Калонкага, Калонкага
 Калонкага Калонкага

- 108 -

Азиз Күзгүш бугдай -
Безартай бир гезеке бугдай.
Кычанке гезеке бугдай
болуу, эми айдайт
талды, ая пазыкан
бугдай болуу. эми айда-
ганда талды. сулуу
айгачтарды койду.
жесети баскыч бир
талкас болду. бираак,
директе облус болууга
тоң талкас болду.

баскыч.

талант сөөк - пазыкан
барам.

Көмө, бироктук зыя.

Калаа, пазыкан
аркылы

Карагон таласы, бирин-
вал кийин койду баала.

- 107
Итергетти атро тегералктен
калан келиони. Итергетти
калан келизге.

тешакен гои, гер
герин, гийчелес беме.

санзсангдэр зунд нэлдэг
мэг болуугаар. Санзсанг
дөрвөл (нэгдүгээр) үзүүл-
нэртэйг хамт хамт
бүр арга ~~т~~ санзсанг
бүр аргаг арга нэгдүгээр
үзүүл болуугаар.

70. Меле тилеи гадарун бир
 тиле кара гой койун
 койун. Килекал киле
 мийса. Койаатка
 Койаабаз. Баз ой,
 тилеи грам илти калыи
 бек ой, Куп гадарун.

-108-

называются же о сун.
и ни киевского же сун.
кесун. Состоятся
же болгарские? болгар.
какого кыкаровского.
Кие атеизм маа.

Айган киевский.
Киевский киевский, киев
сун. киев. киев
киев киев киев киев.
Кие киев киев киев.
Кие киев киев киев.
Кие киев киев киев.

15 а)

- 108

мөөн үгэн.

мүүн; колгуял мүүн-
хсан мүүндар.

Булкундарту бикбене
бикбенеде кармантер
бикбенеде мунстантер.

мүүн (мүүн)

мүүн (мүүн)

мүүн (мүүн)
мүүн (мүүн).

б) Катаган ит.

мүүнтер анго, эамаа
мүүнтер.

Катган. Катган

Тартане // улак Тартане

Катгане эамаа

гн жк - жк Тарт

Катган эамаа. Катган

мүүнтер, эр мүүн

Тун мүүнтер ба
бадам.

терме гезене - керсизне
ате. Тер булакта суу
бар.

мал илае - кай илбизар
исантат кер. ил
отуу кер. илбизар
исантат бар, ил кер
исантат илбизар кер.

Каю илбизар ил
кей исантат кер
кетпейт, а илбизар
каю кетет. Бас туу
каю, ил исантат
бекер.

Термекте байат илбизар
айтканда малды
тетиз илбизар кара
дейт. Керуу менен
илбизар ил, ошол илбизар
каю кетет дейт
мал илбизар ил

Балдо. ^{III} Гүлгүлү каргизин
Булго Балот тиле.

Таме карина *
уруу кунго эейини жукат
бербейт тиле.

Орауатар эбелдер
кайтарат тиле. Бураа
сисса минисага айт.
итарын каматан
төөөтөйт. Орауатар
бестройкеде миниметат.
меле таматка кара
барам. ксалага.
Торбесе тиле уурдаман.
ба тиле уурдайын дөө
тукуре тиле.

Киргизтер өзү антасын алган
жетимин кайтарып.

галыкка жерок. Кудайга ишкүүр.
жумушкан жер, бузган ишкүүр
Катман жер.

жумушкан алган Кайман
жерине (жумушкан алган -
га с антасын
айтылат).

Ам. Вассе району

$$18/\overline{18}$$

1973

Рамак r/z

Крайна-судьба

Dr. Francis K. K. K. K.

Капитал отъ живыхъ ре-
версаляризмъ. Капитал
отъ живыхъ реверса-
ляризмъ асимметрич-
ески. Бумажные се-
годня аса делятъ на
два, дотеперь озо-
вудея реверса. Капи-
талъ Арсенъ, Москва
Болгое. Капиталъ-евидея
бу дотеперь Капиталъ,
магдугуларъ реверса
евидея реверс.

ууу калкка угууу-
 танга бек кесе,
 алды кесе түтүр бе-
 ток. Үе ууу ууу
 бу калкка ууу-
 ууууу; акелетак
акелетак, Карабае-
таре дээр ууууу-
 гал. Соң ууууу
 кесе. Акелетак
 дээр бу уууу
 кесе бекелуу
 кесе бу ууууу-
 лар дээр калкка-
 ко-7к кесе уууууу
 аелетак түтүр.

көрсөтүү тармагы.

Жуну жуну камчаткан
~~Жуну~~ Көрсөтүү тармагы, ак
 ийгиликтерин жуну жуну
 бай. белгилерин жуну жуну
 Кийинки бузулган жуну
Көрсөтүү тармагы жуну жуну
 жуну, камчаткан жуну
жуну. Ошундуктар
 бузулган камчаткан
 Көрсөтүү тармагы.

Жуну камчаткан
 жуну камчаткан
 жуну камчаткан
 жуну камчаткан
 жуну камчаткан

усть Рок:

Болетна менен косу-ван
зауот отгу-гу-
монуактае кару.

• Записка о лави пел-
содок, лави мени
кес. дитиш. Трајносту
дееу, чиниоакти брени-
уни уредо расагасиу ро
зине биниоактиу на.

→ Материал содержит эти.
Описание печати эти
большое для печати
эти. Печать решила
для печати.
Увеличил эти.
Печать, большая.
Эти большая,
содержит. Увеличил
для печати.

мороженое кудогеле, заан
сальгата герандам.
түрөтүлө келандка
зи. мозувитте.

Орако не ас, байбур
карнаута туурууау
сүрүкү.

Бу калкка галла бир
калккестон бирок-
кара. Ознок бир кал-
кас, Каленен
бир калкас, дээр
сун бир калкас бо-
муу. ~~Кал~~ кален не
Ознок эркине калла
улуулукта. Агазле
эркине кал-
ла улуулукта
же каленен малы.

[illegible]

126
Давидовичъ роу озо.
Августъ бѣдговъ
уѣзъ бѣдговъ
роу оу оу. Августъ
бѣдговъ уѣ Кентеръ
серебъ оу оу (сѣу ан-
~~хавъ~~ роу оу оу).
Августъ алаъ сѣу-
оу оу оу оу оу оу оу
Кавказъ оу оу оу оу
сѣу оу оу оу оу оу
Кавказъ. Августъ оу оу оу
Августъ оу оу оу оу оу оу
Августъ оу оу оу оу оу оу
сѣу оу оу оу оу оу оу
уѣ оу оу оу оу оу оу

Колхоз - 128
музыкальный, студия
искусств, коллектив боевой
бульвар невинных женщин
1932 - невинные женщины
защиты женщин
академия искусств
институт искусств
академия искусств. Ст. - Академия
героев музыкального искусства,
Коллектив Казань
Колхоз музыкального искусства
бульвар коллективистов,
институт искусств. Т. В.).

Контар нсок. шыгартыр.
Шыгуур тунгун (сөз унгууру)
Анжар нжр эе суг артам
Кандыган болун канбепер.
Морехе тунгун уртаган.
Силер нтамаз эркен эе
уктаевонго го. Анта(ба)
бунжар.

Далаз мураге ур сирейдор
тунгун, тунгун тунгун болун
Колды 7.

Тунгун тунгун болун.
Анжаро бабагыйкан ден
тунгун. Тунгун
тунгун тунгун тунгун
Анжаро. Анжаро
бабагыйкан тунгун ден
Когордуртано айткан
тунгун. Тунгун
Колбейт. Тунгун бабагыйкан
тунгун.

малелетер метер-метел
бурас бур. Балтасу метел
 атырду. Касу. Колчан же-
 не болдерек? уңду зеленер
сакратант. сукотак.

тонкосоо кесел оот ^{бурас} ^{ка}
метура атырду.

Колчан метура
Тортас. сукотак
уңас. Колчан
 кесел дее ие болдерек
 оло дору Турган кесел
 дый (маласовне коре
дый). сукотак сук
сен боло.

Колду коро сукотак Колу
тур.

Курас мукотак.
 ту ама. малас малас.

131
агетиги тисо йгун кэтте
мекети дугурдугекии та-
мекети отагадун ийгиле.
мывунай осундуктор
бываага? тисте плати-
гука мекети ийи. Келем.
сук, сукун гана кайык.
зонке айдатаат, сондана
айдатаат. бу мывунай кыса
караат тегекалай, тоо
дугундо зонте баары кар-
ототон кайыгайды самар.
самардуге мывунай кайыга-
гайды келем. камыстик.
бу кыс мекети кыс кыс
келем кайык. А-та кетте
кетте де айдатаат дуге.

Келем

1-ый - келем келем келем келем
маса дуге.

Алтынхай Мамбетресунов
 - 66 жашында, ур. зерик,
 фамилиясы К/з, Ний-баиыс
 району, Кара-суу к., сабат
 свз, мугахты, Кыргызстан
 башка ниймдүүлүк. Тугулган
 жери Бокунинск полкту.

Мамбетресунов Абдыраман
 66 жашында, сабаттуу, эски айыл
 актив-башкары, мугахты,
 мектепке жерме, мам башкары
 ма, жеткен башы иштетет.
 ошона билдейт, бригадир
 башы иштетет, нускалар башы.

Бас үн

Башындагыдагы түр-
дүр жүйөсү. Евгений канба
кечереке болот. Джигит
канбагы жерге Евгений
касаса калат. Джигит
да заманарак. Эми уука
челелетке-уука, ал сөгөт
жерге Евгений касалат.
сөгөт жерге Евгений
Кеңеш устанар Бас
ден кейин, несте
сүйлөп калыпты.
Маманаракы ичкен.
Маманаракы ичкен, уука
Башындагы не түрү-
Кеңеш канбагы.
Джигитке кереке жүйөсү.

устье батискафа ба-
на термометр ба-
вазы нагнетан. Две бой-
ботки. Воду краску,
песок. Воду сары,
внутри интерьер
песчаная болот.
Водоструйку краску,
а газы интерьер сар.
сегментов песчаная.

Бүтээгдэхүүн үүсгэх
метод, нэгэн бүр нэ-
рвэл 20. Өнөөдөр
~~кадэвэл~~ агуулга
математик, мандал
нурун хөршдөн
кадэвэл мөмөт,
Кок дон, Косон, Кайв
2011.

135
Кайсенте ~~шо~~ илун-
илун келон илунгун
сабагаведан зыбон.

Касматке ле аиду-балду
ебургагане свр бар жес-
те, омону менем свр-
ган койон ак зыгайге-
ле, кесви свр менем
сврданит бунт жес.
Кел, мене онту (бала
сверса).

Омонлоготуне жес ден
Кейон. Емте свр-
малит дити. Журау
кесви жес, жес-ке,
саровга, ресави жес
бойонит. Омону зыбон-
ле свр малит илун-
те емте жес менем
жесит баме менем

аваргана кажа ксуреде
 чурмайт. Ордоауреа
 ксуреде, ауре, ауре,
 ксуреде ксуреде. Ауре
 ксуреде ксуреде
 ксуреде ксуреде, ауре
 ксуреде ксуреде. Он-
 ксуреде ксуреде. Ауреде
 ксуреде ксуреде ксуреде.
 Ауреде ксуреде ксуреде.

ксуреде, ксуреде ксуреде
 ксуреде, ксуреде ксуреде
 ксуреде. Ксуреде ксуреде
 ксуреде ксуреде, ксуреде
 ксуреде ксуреде. Ксуреде ксуреде
 ксуреде ксуреде ксуреде ксуреде
 ксуреде

ксуреде-ксуреде ксуреде ксуреде
 ксуреде ксуреде. Ксуреде ксуреде
 ксуреде ксуреде ксуреде ксуреде

137
земле цинбарини бадегурса
го сорнагу рсетней замде.
Ар бур некуте зкедене расе.
сод - сол болуи турсаме. Оне
невети некуте, амаве змде со

Тсангра алам некуте

мурдасу. Зне касеи туреуи
звине. Курк мурда ген
кейде. мурда закиме закиме
мурда ген кеиатро.

Абам касеи мурса оакте
уизу кесте некуте оакте
некурчу. мои (баласе),
мои (року змса).

Зи ама (року змса некуте
се закиме закиме). Зи
некуте оакте оакте.

Знеи цинга ле бур закиме
некуте оакте оакте.
Бз знеи сагу.

(Агсабан болуу тие агсабан,
 Ичинт-теге арасуат тие туу
 албай залды.

түмүккө байлаган меле дөө.
~~меледере~~ түмүккө ийет,
 бойко бойбойт, урмат-
 ты согот, таарыгаче
 сюту. муну, аялы да
 ат муну каевен, көр
 бойко бойбойт. Аман
 домор каевен тууру
 тежен согот. Уртаган
 каеве.

Кутука кечире муну.
 муну талган, кетеге
 каевен каевен
 сабайт. Такаеве дээр
 ге бойбойт, каеве са
 каеве такаеве бойбойт

Аса-сура болбайтун (оно)
Бур баса келейтун (оно)
Саган бурткерегон тейн
тейге салбаталын, атыр
болбактайтун сабаа мекен
Аныне устуне окуе
алмайтундее ген
нез. физе бур катер
песурегон тейлант окуе
ген. Аныне тейлан бур
касане сурун кайба
тант касанага. Аныне
коткага кутун тейлан
мекен мекен селет
суу селетт ген. Аныне
сортн болзореде тейлан
позомортон тейлант
тейн мекенс Аныне
мекен тейлант. Аныне
басант, аныне келейтун

сурган. Аман сурман
 Кайан туган. Кичик
 болуп калганда
 кичик эзелемиз,
 Кайна ошол эмгек
 үчүрүм болуп
 билеги мекенимиз
 аманда калды. Аман,
 баски кичик болгон
 доң кичик идоң-
 лектон туган алды
 сурган болуп
 аман, калган
 үчүрүм сурган кичик
 болуп, кичик Калган
 болуп мекенимиз
 калган. Кичик сурган
 болуп болуп калган
 кичик калган

Кеелитсуд на кеелит.
 Как кырозатангоме зии
 Кайра алаагар зогур-
 ванан, кутегине батане
 Кеелесте ресакане
 лан, кайраат сугур
 севит батане.

Анане нугуан туган
 Кайра басант ба-
 лертен. умуу
 кинис баласуо-
 натарас гийн. Нге-
 гоме как кырозат.

Анане батане алаа-
 гар зогур алаан.
Усук келлелен кес,
 сеаона метеке талит.
 Омону уи ресакане
 ван гийн. Усуктук
 тиненне, кайраан

142
Балесыны интерпретацие
бимь исззк кармашим.
исззк уцур ак исур-
горн зидан ко изо.

Кисвеле бо лако бо бо ин.
у Анел уцур ин из е-
рете кармашим.

уцур е е у из е
и е е ин е, Телес-
ла ин е с е ин е.
ин е ин е бо у,

Кисмашим бо у
бо у е е е
бо - и е у, Телес-

ла у. е у е е е.
е бо у е е
бо бо е. Телес е

бо у е е е е
бо е е е е
е е е е е е

143
Белонь Колесей Бельско
Бельскит. Свесеа песаннак
Белонь.
Белу песере мелен Келесей
снуду сунити.

Знун - знере песен Бел
о актаи не позови
Келесей. Свесеа песен Бел
Бельско Бельскит.

Келесей, мел Келесей
песун Келесей.

Андрей песен Келесей сун
песен Келесей Келесей. песен
Келесей песен сун
Келесей. Орел
Орел песен песен
песен песен песен
песен песен песен
песен, песен песен песен
песен песен песен песен
песен песен песен песен

Несколько агентов от Комму-
нистической партии. Их комму-
нистическая партия, как
известно. Адам один
ден занимался Квасом
Квасом младше как
Квасом беден младше

4. музыка один. Адам
и орган первый как
ден первый
Квасом младше
как первый
Квасом младше
Адам ден (как)
беден.

буржуазии, музы-
ка и музыка как
младше. музыка
младше (ден) музыка
как (как младше).

Насупи ¹⁴⁵ геле нецентрално.

Лагрове кве политиче ~~важност~~

Всегда, будьте на

изобразил каждую вещь на свой манер.

доказательств защит. исков

Libreem antenken. Kortom

Березини, Кас. Рибуссидиус

пшеница - все время бор и т.д.

Борода. Ыйккесе амане бызак

more frequently.

The work requires further research

Звезда на кинисте Корее

интерв. Архиве устурее

Классы с антидемпинговыми мерами

басант. Весна, расставание

Бве? Алевна выдвнхса.

Ученые из Института химии

договор, который заключен, когда

интерес, материальное благо

делом, назад

Маргаше Туиндоме
ден мей нугиземне
Ренки-мандаше нуга
Алде ^{болон} ил нснвурал
Кос. Рел нснн.

Дте минимална работа
којасе есе едни напред
исагледва квалитет
за мислен резултат.

мелкая александровская
бар. бар. медведь
белая пшеница

которым распределены
мере качестве распределены

грозд растёт, и у нас
найдено много грибов
(Климов).

аста балам, балсыны ойго-
суну. Кытмыскан.

-147-

Өлбүрүңү алууза салам, Ымбүрүңү
Ымбүрүңү салам деген баяр
меремге устун саккычарын
аревите устуна кийинти салса
кийинки ибүрүңү калат.
Ага даары уурататан, окур да
уурата.

197 -
 Ойууруу ойууза салган, кийбууруу
 кийбууза салган дегене бар
 менен устун салып алыш
 аревте устун кийишти салса
 кийилип кийишкен калат.
 Ага даке уурадаткан, окур да
 уураган.

Кезгелешке жеткендегиз
саясат кереге тапшыт.

Анык ишине менек сыкт.

Эке керегери тапшыры -

канчыгы тапшыт саясат

Саясат ишине 77к кара
кара
кан
кан

уук тиктик - ууктагы

билемдери тиктик бай

кайт, болбосо канча

кан тапшыры кетет.

ууктуе тапшыры кетти

уук баа. ууктуе баау

мереке керегелери ба

ишине байкайт, уук

туе бир ууктуе туеуко

сыйат. Керегелери тапшы

кан тапшыры ишине

тегират калат

Керегелери апар калат

Идеология неслыханная
же каковы, красивые
 беломое зачем же.

море беломое, беломое
 (красивые беломое же)

ба сара неско беломое же.
беломое кайра ин. (беломое
зачем же). море.
самое же.

функции зачем же
неско беломое же
море. море же
беломое же же. Иде
же же же же,
же же // же же.
Каковы - же же
атма беломое (беломое
же же). Иде
неско же же
же. Иде же
же.

- 190 -
по имени, фамилии
и имени отца действ.

и имени матери
руководств, к которым сатис
материальным и матери
независимым. Все что
было именуется некоем
независимым от Европы
Кавказом, как независимым
действ. ма.

состоит из а-а газы терм.
и не алевен газы гас.

(балеары). Заключаются
только ^{крупн} крупн железо-
пайбы, незначительные
сильно бале незначительные.

О алевен газы абстрактно
(небесные фазы).

Менее, незначительные. Имена
и названия, Кундучу

1. ^{через} через (через) // матугай (матугай).
матугайга матугайга
матугайга, матугайга.
(не матугайга матугайга)

2. мугай, мугай мугай
мугай (мугай)
мугай (мугай).

3. мугай (мугай). мугай.

4. мугай мугай // мугай (мугай)

5. мугай (мугай). мугай мугай
мугай мугай мугай. мугай
мугай мугай мугай.

мугай мугай мугай мугай
мугай мугай. мугай мугай
мугай мугай мугай мугай.

мугай мугай мугай мугай
мугай мугай. мугай мугай
мугай мугай мугай мугай.
(мугай мугай)

153-
инекти зрок, ургары-
сын айынанан айткан,
тос алкан саян уи,
суган уи, гелен.

Кейди кассыр залды
гелен (~~уиди кассыр кал-~~
~~ды гелен~~). идууан
Калзане уиди кассыр
Калды, кассыр калык
гелен, кассыр уи, бос
уи гелен. Кейдире
несембине - росу, зрок
болсо барук, ургары-
сы болсо марту.

гелен. Иортугане келен
ургары кейди кассыр
залды гелен. Агдане
Кейди кассыр залды
иуузанегане келен
Киликери неваеи
сону бален.

Анегате кийине урзакел-
сви сараа теем болун
касады караведат дейтин
тукени баруктае кийин
тартыт тинети кыгар
дейт. Анегате кийине
коар тогоон сарак
болот; тартыт кескээр-
гате кескере, ачкырате
тоңойгодо.

ууруе балеааи мусо//
тартыт. (паракеллелло).

Ики кескээр бую
кескээрдене мусо.
бойдоре кыталат. Ики
кескээрдене урзакел-
сви тай кыларесви,
тукени болсо кескээр//
тай тартыт дейтис.

-155-

шай кырагесине, аман
кырагесине кырагесине, башы
кырагесине, аман уй//
тоң уй. до лот, тоң уй баш
көңүл ууек дейтес.
түтөн иса кырагесине
андан, башы кырагесине
аман, кырагесине
кырагесине (кырагесине)
сине кырагесине
кырагесине кырагесине.

ууек ден уурагесине уйду
түтөн кырагесине.

сүтүнү кырагесине уйду
сөтүнү уй дейтес. сөтүн
(кырагесине).

6. кырагесине, кырагесине кырагесине
кырагесине - кырагесине, кырагесине
кырагесине кырагесине. кырагесине
кырагесине кырагесине. кырагесине
кырагесине кырагесине, кырагесине
кырагесине кырагесине кырагесине
кырагесине, кырагесине
кырагесине, кырагесине кырагесине

бас нолонгон саста кел
белрэн, талсагда болон.
бас нолонгон кинимд газар.

7. Еуркеи а тесвектес
тесвектес. Еуркеи сугун
кеткеледе геме шимши
калси.

сон эмнедөгүдөндө
агураат мекеле
барант (кызыл ба-
оунык).

1. Наравнегун шынсун
тангсай тойдун.
Кантаргун оосунда
тырайт. Эртон кан-
гай болун баран.

Айбаньга бара нугане
несунуну бар тле.

8. Караган

9. сас//рен. рен салвкатат.
ретур (не роб. сасур)//
рен сал.

10. бае. магару төөтүн баарына
 ие бае таятат, каекоотун
 баеи. бае зееи. кееи
бае зей гөөтөө // бае зееи
 (кее зев. асеи).

оймон.

11. кесуу (сват).

12. туик (боз уйдук, т
 каалга (боз уйдук кевеат
 туик).
 итаси уйдуку га каалга.
 мурау, асуу.
 итону. бутукуу таят.

13. Кибис

14. ас, осун, осуидук.

15. отуралбай тее атасеи бае?
 сеи туеи сунсан кееи
 итонуи (баеи).
 т Бурдун, итосун каеи
итону кееи.

-158-

узуру бэйлүү. бала.

Кичиректэй (не зов. кичиректэй)

Кичирткээлээ бэрх.

узуру
мөхүүн кочоуузу,

сүдэр бекер? 7 кат-

уу, суу талдаах алуу

Келин нсагоаа тх

сүдэр 7. морно

мөхүүн боло (балаа)

15. буйрук - талдаах буйрук
а буйрук тэд.

Кичиректэй буйрук

гүдүүн, усуу бэй-

лүү, орто буйрук

Кесектэй буйрук

Тархы буйрук (не зов.

бекер),

16. кесек, кесек сар күүсүү
кесек, не күүсүү.

- 159 -

он ой нэсүмүсү (нэсүм)
Кеибант нэсүмүсү (нэсүм)
устайт лексе?

14. Кейгу бур антка менен
каран кеибейсина,
+ Кайобай (баласына),
ар мекте атро. ба

15. ман, байзын мангы таан
Кел. о
Кей нэсүм кынан келет.

16. Карови; кырозан кичи.
мангы карот ан, карот
уй дейт. Кичинен
каран кичи дейт,
Кырозан кичи дейт
(бабушка).

17. арага кыро, арагань сурайт//
арагань кыроан
Кичи келет.

Койду набигита салдырап, дара
га - карачча салаат, катты
болбос чыре.

самане наандырап болдур?
таңгак - ~~жээ~~ кыс кызы
таңгакке таңгак деебес.

Берки келессе тогону
кун кетпесек.

таок келе.

Мени кечинде астаныкка

Найнама салымаган.

Кечинде келтир ун сая-
маны болукатат эле,
таптыр туте калар.

Келтир

Калкыткы Кочун Келтир
ден келтире уттун?

Мекке белин корун

Кованбай аттун, кааткан
эле келин турат.

161

авта, кесчирөө
унд сас-маса тэвчлэн
дэгд 20! Ойготу 20. сасра
келматангай байв
бадгаа хонзон.

инне, кайсе (бабушка)

кайса-бага багвин.

норнон ур ур байсан хонг
нуо, тэвчлэн.

Айгонт-майгарт урвал, нр
→ хонг тугаа тие нойр
сүгдэ?

Барзангану деге нун багд,
хөгжснун деге нун багд
(хөгжснун).

Нун хөгжснун тугаа

аста (ви. айгонт), хонг,
хөгжснун (хөгжснун), хөгжснун
(хөгжснун).

163
исакане керген барме.

уну беким калды.

тобойке, отга# (денем)

тун дег окурба алмат

бис отга атарсабис

дубис бакарга. (

кестеме// платар (фатмарасты)

от имне платар тете?

исаканна майн (исаканна; центер, занан миде).

бейкасаны исаканна

исаканна бейкасаны

дечуру. бакайбе, отга

бакайбеке кечура

камайчуру, анисе-

тете каймак кичуру.

10. сис какас исаканна
исак (тени).

Кыне алмат кичура

исак, исак келет

-165-

Анане глежден Касрид.
шотуру (баласхана река)
Онону балас гелбис,
баласу ресумнади-
расан болон, суу менде
ишона болон болонан.
Тармасверена сууас
Кунан. Тармасверена
маибе, суууу даас
болет баласгелбис.
оруктуе сору, иштеде-
мек дарен.
буудан алсак менде
турган, оруна тиле.
орондоре Кунане балас
рекеге турет Кунану,
Онону балас ген Касрид.
Тунура, илке келбана-
тааву?
арта, буудан, суууу гелбис.
асуууу ген оркнатман
Келбисе илери, Кунга
Келбисе билбейбис.

166-
исцеленъ дѣлѣ

баше некорреспондирующа

исцеленъ Знаме глн

Колонн. Аукционъ глн
Знаме. Орденъ глн
аукционъ, Корреспондентъ глн
Знаме глн.

Корреспондентъ (орденъ глн)
исцеленъ баше Корр.
(смерть)

2. Зн||Корр. Аукционъ глн

исцеленъ

Корреспондентъ исцеленъ

Корреспондентъ исцеленъ

исцеленъ исцеленъ (марс)

Корреспондентъ глн (марс)

исцеленъ исцеленъ { Корреспондентъ

Знаме исцеленъ { Столбъ

Корреспондентъ исцеленъ
исцеленъ глн.

мислел асугате анкер буларга.
Булар тун кочетончару
калыга бис мереке.

Айааа баааа. Жаласка
барчуру. Кучурусу мереке
еке бие кичи баргубу.

Тугагусакка баргубу.
сарту. ^{машинистка} Кучурусу ^{Жуу} кучу
кун, бие нелек кочибис
салыталган баргубу.

аннубу. мучуру саат
он тунга баргубу жаласка.

Кочуру карата маар жде

Аден кечин буларга
кечин Тугагусакка ^{Кочибис} кочуру

гарубу неен келата-

тис; гучурусе кечини
мепаргубу. мичини карар
там мочон мочу бар
хоче. самолот келат.

Бүтүктүгүдөөсү каруу,
 келүүсүзү, басуу болбойт
 жерге. Күдүктөбүз
 көчүрүк. Атай-наа са-
 лбыраа жана түнүсүсү.
 Көчүрөсүзү барзатга кел-
 келгүсүзү.

тантан - (мына жерге,
 айрама кыдат)

тегер - берсе

Нургасиев Болмолди-80
 ир. ур. керик, керикте
 ишмере Кусибастан. зина
 кучука, азыркыга билим
 келип келет уба, 77 те

Нургасиев Батайлы-58
 ур. моголдо, ир ур. моголдо
 Аксар. 30, моголдо баша К
 миме 1/2 га кучука, 1/2 га
 мучка чокка. 30. 10. 10.
 окута. Азыркыга окута.
 кочука.

Бобоев Асаткан-77
 ур. керик - Кусибастан. ары
 баша 1/2 га кучука, 1/2 га
 мучка чокка. 30. 10. 10.
 окута. Азыркыга окута.

Ошондо таабыл келип келет.
 Кечелес келет келет. Кар
 гондо, мачи ордондо. Кар
 гондо бери карата мачи
 Калдыга да мачи сарта
 ур. 1/2 га. Азыркыга
 га да баша 1/2 га кар
 там Калдыга, Калдыга
 берди га.

Хүргэе оогтуйн тогтоо. Оог нел-
лэ биее эгэсү нелбэрлэ
7кел. Мел биее антаб галр
нан барзансана каяа булзаа-
рел жел. Анел сел-түрүс
селел келсел булзаарел
галр кантабел. А нел-
гел гелр-тар 77р-гел жел-
нел галр-селбел.

Эгэсү келр-мел

10 селелел бегел мот, аитул элел
болул келбел. Бегел бег
аксател килелел бегелел
алел келел жел. А нел
утулр-мел нелел.

[illegible]

Ойроонг
 тааранг нэвчлэл - тааранг
 нэгдэл. Тааранг
 нэгдэл тааранг нэгдэл (нэгдэл
 нэгдэл нэгдэл) нэгдэл
 нэгдэл тааранг нэгдэл
 нэгдэл нэгдэл.

Оймонугуу — жана бет.
Болот. жана кичи жана

Там же и саиберас, сего тааба
сору сего катасику, ади-
най килсан, мери катане.
Океебуц оинеебуц се
ле. Океебуц

Иркен болгоого алам
гелит. Анда игогустан
болонт. (анда-тамба)

Мен кеекелем андане.
мус болбас уруе бур анда
идаридан катане.

Иркен болгоого тамба
мкен болбоит, идан
болбоит.

Бай-матане уруе
Кен болсо бай гелит.
Байберику алам гелит,
он уруе таме, буров иркенде
он, он алты болсо кен

Бошун канлаит, ан гур
сан, анеби албайит.

Ойсенге ~~д~~ ур, бие, исең,
итәгүр, оңе буга, тевитер
леа буга, тевитерлеа ур
Бошун канлаит албайит
Бошот да, анеби албайит.
исагүрлеа болсо да ала-
сик, икун болсо ик
буаи алаик болсо ик
алайбол. икун икүрлеа
икот икун болсо ик
алайбол.

7710 Zaryu

Зиру (булгасуава из турурун
 кустору (уру маюгадан-
 зане, жинден уру
 на те мур каван-
 зане кичине
 каване).

ойуру, ой моту - ой.
 булгасуава не 7710 кав.
 тасуага ойно савант.
савант (муну-
 зане, ой уру ака. ##
 булгасуава астана
савант каван турун,
 чыруне савант
 мекен сурун кавант.
 омонго бутасуага савант
 каван болун каван
 Аки (ин) турун каван)

- 175 -

Вн, округом ибазам кезденден
мааминиңе зинне Толуңу
Бил-ида - аксаткан.

Зорки
Билкас

атт-иңи - мык сугурусу.

Канкылдаг донгозду
аура менен Тасувиинде
77ре оңгон Тасувиинде (1)
77ре окшоштугун эатат.
Канкылдаг Билта, зорки
менен айтат.

Та мангудула Тундот!
Тогузосага интермек
(не зев. Билкас).

алгачеа туганд. Бурод ка-
равеа кудай аргачаунааба,
инибегдеа катканеа,
ититирегдеа канканеа
ген. ка бур адаа оодеи

1) ам - посылка.

Кес мене итканеа
дегитис, ам кантис
ген.

итокот - итерканеа,
бур адаа канеа. Нобур
канеа 7-ле дейит. сарт
итокот - гачегура
кесканеа. Касане
~~фее~~ 20 кесканеа
канеа. Канеа канеа
(канеа, итканеа).
турауи кесканеа,
кесме кесканеа
ам дейит.

-180-

квее - кемидерге. светлая
окумеедтане кыккане
булгасарыдак таз мее-
сидеи.

- бу миеда бараеттеди.
саркееге кемидараеттикане.
га итарканту калкан.
буо кайа-ууоогу уи тураи.
Афдыралмееге га барает.
Кежееомиуре досудее кайо
туо (к). Кудумееебее.

~~Омун (бзт. огул-мее)
Омунууу тееботуу.
Икоууу оука огу.
Омун бар берее уиго?
Омун сат.~~

Магистры имеют
официальную документацию.
— по исамата, Каз-стан
Киевской, Казанской,
Орловской К/з
и др. провинции. Контенте
башкира без исамата
адресат. 10 км. Казань
местоиме башкир. Иные
Казань адресат Казань.
Товарищ А. И. Исаев и др.
Казань ген. адм. Казань,
и Казань исамата адм.
исамата.

мазмуну

№	Кимчиги	Колхозу, совхозу	семебери	бети	м
1.	Афлатунь ¹⁹²⁶	Телманат к/з	Афлатунь с/с	1-29	с
2.	Кемс-Анта ⁷⁶ Казыл-Агу	Аркын местогу	Казыл- Агу с/с	29- 49.	м
3.	Матей-Мол (11 Зор-Ар-Мол) ⁷⁹	Камы- Кузнец к/з	Матей- Мол с/с	50- 96.	19
4.	АК-Суг ¹⁹²⁹	Казыл- Мол с/з	Камыш с/с	97- 123.	3

№62) Арлантукт кантагы 1963.

Телман к/з. Арлантукт
с/с Ксацы - Кса районун
он адаскы.

Телман колхозу
мурауны 6 колхоздон
туран:

- 1) Ксацы - Курал к/з, Кхы -
тагы - Мур-ур.
- 2) Кхило - Курал к/з. Кхы -
тагы Уматар.
- 3) Ксацы - Пурмуш к/з, Кхы -
тагы - Арлантукт.
- 4) Сантсыйааган к/з. Мер-
ник анты - Корго.
- 5) Кызыл - Озгорук к/з, ме-
рик анты Кхило -
Дган.
- 6) Телман к/з. Мерник
анты - Тегерменсан.

Азыркы учурда кээ-
тоздоо биринчиси бир
"Мелан" колхозунда
"Бир колхоздук байр
бир негизги мекен
Кочо. 4000 доо адам
пайдаланат (бала-тарак
мекен кочо).

Колхоздук эли бирин-
чи эли кыргыз. Уруу
су саруу.

Колхоздо теледери,
фестивал, клуб, стадион,
дегителер байр.

Бир байыркы, бир
оке бир пайдаланат, бир
% пайдаланат мекен
байр.

Агайыгы Караба-
дан 25 км. алыс.

Колхозчулардын
негизги кесибі таш-
кылым, мал чарбачы-
лык.

3.
заметах и езеро
доплатува до своето
рејније ајтмакан дзор
мансар:

- 1) бо~~во~~и^т// бо~~бо~~и^т,
ка~~во~~ан, ка~~во~~ан, бо~~во~~ан
- 2) те~~ла~~ти^ра~~во~~// те~~ла~~ти^ра~~во~~
- 3) т~~мо~~го, т~~мо~~во^ун,
т~~му~~ро^а// т~~му~~ро^а// т~~му~~ро^а
- 4) н~~ту~~- т~~ан~~ за~~во~~к
- 5) ма~~а~~// ма~~а~~а
о~~а~~, о~~а~~о, м~~а~~е
- 6) м~~у~~но^у, о~~во~~о^у
- 7) т~~и~~и^ет, б~~и~~и^ет,
т~~и~~и^ет^{те}, б~~и~~и^ет^{ан}е
- 8) а~~ке~~ле^дер (вн. а~~ке~~а).
А~~ма~~ли^дар о~~во~~и^аа^{та}
т~~и~~ро^аи (вн. а~~и~~аи).
- 9) по~~во~~
т~~ан~~а, о~~ле~~и
па~~и~~да
- 10) те^керек те^кирмен.
- 11) о~~во~~ле (о^{во}ле^ке-)
к^еи

4.
дамдар
бүрүкчү / бүрүкчү
элек / өкөө, үрөз.
ички, барычак
кычкыла

төө / төө
жылака
оңолон
кычкы

кычкы

иче, ичкен

кайыс

күйүт / күйүт / күйүт

күйүт (б.м. бүйүт)

күйүт

кыс (дөңсөк)

сөз / аман / кычкы

сүз / аман / бүйүт

W 621

Уркундаарла Асамтаа...

18 нсанын Агс-самтаа II

магдарт мерин-бичин

11-нса асанага огуунт. Орус

за бичин, мек-бара бар

Кенет, Олдурумдук

Орусчага айткан

Англи 3 унучу, 2 сий

1. нас || Кал гучууну алуу.

Кел Уркундаарла бага

Кор || Керек

Заман Таран, нсанын
герин кой || Тогуз кой
тузуте

Кер гучууну
нсанын ^{нсага} аам
Казы аам гесе Кгуз-
мет жетк, нсанын
сүйөн жетк.

Камукази бек.

Туургула, нсанын

Оушанка тоомук

саманер.

меймане.

Уркундаарла бага

бурови нсонг ула тапураниго
(3 кл. баласа).

мен мектенге баратарам
мен мектенге келатурам.

Бис мектенге баратурам

Бис мектенге келатурам

Бис мектенге келатурам

Бис мектенге келатурам

Бис мектенге келатурам

исуркан (коту, прова, ка)
тошот (исуркан, коту, прова, ка)

ка исуркан, коту, прова, ка
кабан, бур кабан
болот.

Керно (1. жерге салган
тошот)

2. эрдин устунга
салган керно
га).

Колдот (Келдмедере эне
каскаган кернога).

65. апа (мать, мама)

тее (бабушка со стороны отца)

таиенне

~~таиенне~~ // баиенне

тоиенне баиенне (таиенне)

тоиенне баиенне (таиенне)

сиде ан, ан, ан, ан

тиде тугуру баиенне

ке, ан, ан, ан, ан

тоиенне баиенне

баиенне

ан, ан (отец)

апа (старший брат отца).

тее (его тещина).

и тугуру баиенне

сиде ан, ан, ан, ан

таиенне баиенне

апа (тугуру баиенне тугуру баиенне)

тее (1) сестра старшего
2) мать тее)

8
исеке (оңулуке менеси, итуу-
заттардын арасында)

Уротукеуева тукуд-
48 не. сабансез. Боу-
таунакын алы.
3 баласы да. Агаукуд-
да турам. Оротукеу
Аркунте турам.
ур. сару. Рен Таза.

Нечену нам накве
✓ наху резике туруку
ка тыккан тукан.
Балдазы накветига
уиледик, тукве огуватан.
тук уукуу уиледик.
уиледик.
от-оту уукуу уиледик
огуватан.
тукту накан тук,
наканга уукуу, тукту

10
т. мас (~~кэр~~ айталам)
кэр (сирек айталам)
кэр, палакка кэр,
түгүкка кэр.

Перини керн үр түбс ан-
тан туган керин калып
кайып, аман отуруйт.
Кер кутман.

амурауи
кэр

Эки пашар
Суду урар дейт (Кичине 2
пашар ба калып
сун еткенде айт -
кара).

✓ түгүкка

морго

Бизе тамыр (Кичине киз)
түгүкка аман келитамар
(Кичине киз).

Умберун айтара (12 пашар
бала).

мереа (эти ала болгон аору)
нес II тукума, нес неса
(пойун безине несар-
ман, тарайат. бичур
калган аору).

б) аилате, несуау паву
несре аиланкавату
оцондо олунтук
болсо керек.
Кед байака, бас
байака.
тасторкон.
Аткендо гвелеп кесе,
тасторкондо неси
нан кыгу.

- ✓ несиуе
- ✓ даба
- ✓ дэри, из арудуе дэри-
су
- несилодо

Камы

12

кас (лето и весна).

Кус // куз куз

Камтан // кас

айы, кыи ала

касмык, кандага

тунгызге каскытанды

Канзынбасы тунура

тесей, тунура туней

шукте (не повертай таттуу).

// тунгызге (сено сирек).

Тунган мунанерге се

2. масар, камундук
бармизытас,

✓ отрунне кемингатавн
возукен кемекте анта
кемекте анта.

3. тай, тагда мама за.

✓ касмык ар // чунгор

Канзын тисерге.

муну чукане,

муну кочкане,

тунгыз чунгус.

Тотом сир гондас дег
Тогуй берет.

мен оуи есетейи
Ты-санеинане ацагва
метееи Тугуй-уугу
дег хойулаи.

4. Мей-мангала (Там-уи)
мурауи чи дег, Кийсе
касалангане чиди айты
чуркен, Тим "Курган"
чи дег хойогус.
иселбон
уугулане Кийкенде
тисне дейт, тисн
лит хойот ко.
Уухотуне бонуре уук-
туне богбу, дейт, Ои-
хосун бай-лайт ко.
тоок
Улуи кай-мондо
тогдо, Мал огуго

Эвизин, Квирга/Квизин
Квинер. Порогун Эмел,
Порогун Корусу. Р
муноргуз сэр мунсун-
рээр болсо керек

д) тооонун тайлаги (Кер
богосун).

в) бура тоо// бура тоо
бистин калкостид
тоо нсоя.

сун рун, конун нунун
конун нунун.

Элтин муурайн,
Картоукасине суган
муурайн, майра
Кура Курруйн,
Олорун кинине оромун.
Анан сун рунат.

Булалын Куррулат ба.
Нсалан, а тин асун
не курса Куррула//
Куррулак гейт.
сун

15
Эрки марта, бир марта
тууйт. Эрки ага болу
ка бадабы.

Унго уура уурди дейт.
Сыкык айт, туура
суйло, сыкык айт.
Туура сыкык айт.

Мунанкенин кала-
мы, калык туура
болсо соо да мар-
га туура кала-
мы дейт.

мага берат.

22210 (ески).

Кызыл ма бер-
туйт, туйбдур калы-
мы кызыл ма бер.

5. доргузу саптуу калы.

6. мейман

илети

Эркин (72 аягы)

Ой номур оуурау (Кайга).
мме
Уйге 77 кум нок.

7. Оуурауу усуу болсуу.
улак эаагаанай,
улак кылан той бер-
нур.

Кокмолл / тартарк
Кокбоуау {

8. суу
9. акуре / атане
акур

макмата акуре болуу.
туулоо { (Кобукто бай-
байталаа { талла" демен,
аниси буу, бут.
байтуора, бай-
нов адогон 77
аншуротки-
пайт.)

музосу таса, свидаст
ади 77е.

10. Кадгучо-лүгэ, пархтүгэ
Канси.

Уалк.

пахтаа || пот-таа.

Түвийн сүхтэснээр Кегес
ден сийдэнэ, 77, тус
пахтаа гүйтис.

11. Пахтаагай нусууцак
77-е гүйт, 77-го
К 77 дуо суган муну
су нусууцак болсо,

Тулагай гойууцак гүйт.

11. атаа (нөөд х).

12. атрайга

нула,

пахтаа

анисеүке

пардо

нулагу атра гүйтис.

б) балтаа.

12

бүтхсөө болсоо, бүтхүк
гүйгис.

хойнуу ааруу хейти
нэрдэ, айнегтүн нэрдэ,
тегезе.

хүсхү (хочу).

хичине // хичехей

хүсхү ~~хө~~ гүйтис

хөхтөгө салын

хсүрөгөөрү (хей "айн")

хоч хүсхү,

хичинее хүсхү.

бобок (хичинее бала, ма-
царга хейнх).

базын калган бала.
хсүрүгдүн хсүргө
бала.

хичинтү караан хейтү.

хыгхук / хыгхук // хыгхук

харагхук (хыгхук. хыгхук)

кызыты, кыргыз, кызыл
✓ кыргыз кыргыз ан
кыргыз кыргыз ан.

13: Кзыл кызыл (кыргыз)
кыргыз кыргыз ан

14. Багоне

Кызыл (кыргыз)

кыргыз

кыргыз

кыргыз

кыргыз

кыргыз кыргыз

кыргыз кыргыз кыргыз

15. кыргыз

кыргыз

кыргыз

кыргыз

кыргыз

кыргыз

кыргыз кыргыз

кыргыз кыргыз

каур (смерз) . 21

Каптане, каннакаса и
Кедаи кер, суга
мае ксугурузе бол-
болит.

Квине, кветантин квини

тепирмекдиге каласи
калси кой

килемди тепртин кой

суйлениш отурарис (неи
2030 20н)

17 дсугуке башай,
ногого ксааи
томои, ылдуй ксат
ойдо ксат.

✓ кте ден айткелбайт
бинерге отур.

тинерде тугуаит,
уй сайдо тугуаит

пигице, пийгоде 22
пийгоде
7211.

б) алаа ели,
Байбашови, Байбашови

в) буркунт

18. Биске асарови саман
псарови.

Кемпцонер пинлейдун
саманови тодоу да,
Кайови саедау тодоу да.
Бис алаа байбашови
да.

саман (саман).

Будун
тамекки

тар

пакан дех саманедау
пигице айттай,

бу там тодоу да
Белунов да.

сас, састек (белотное место)
сис, сис отым детей.
Кызыл, кыздары и бар.
Кас (кадыбыз айткан-
ганага дубовка).

Касате (контел).

и Касан иши // Казан
иши Казанкадыбыз
га.

Кызыл.
Балады
айтыды
Кызыл

19. мас, масик

маси // Кипу масууру
(не волыныт газыра).

Оны газыра дийи Калмар
масуурау мураады.

Ке масуурау мураады
Белантук // маси. дийи.

даргес

24

таалын коргу канда
экен.

дересе

таала

таар

(иер таала

наалном - аитка наалом
да наалкасы, нечиг
кезде негде наса-
лал, ичеге наалга
дан наасазар.

тикер, уртук - (аитка

наабулгу калыгу
кечире наабул).

Аны да нечиге
созун наасазар.

Уртукту кийиктер
наасазар, сайла-
лакате, дайымы калыгу
наалал, нааста наал-
наал.

ицурдук, саймаланган
ицурдук, кайык ицур-
дук. Бирокундасай-
тан квестар токун-
тан ицурдуктун кайык
бир гүтү кордук.

Квестардан кыруу тап-
тыларан кайык.

ицурдук эңгекте алдында
токулан (в. бердук)
Азыр кайык эне токун.
Бисте тердук дейт.
Эң аягында токун деген
токундук аягында
токунганда тердук
дейт, анткени тердук
устуно сааттарда тер-
дук дейт. Окей ичкер
ден да айында. Кордук
то тердук.

26
мсаас (кет тегдус):

басмайылы ээргин чогдсон;
мунтанга коргохотуе;
устунок ийсуудаман.

гонул тахмилан.

м кугедус меремей (кет тегдус)

сусар меремей;
корго меремей;
меремей.

могolor меремей (кет
малетай).

Кулсаарга огуны ач,
оноуны ач.

мунгану промолгу

булсаарга то кур дымн.

молн

Котурорги оорун калды-
мэр,

20. Билдасорон сунзон
несуот.

24
судурелит нсуреет
арыт // суреетте.

21. нсунге

22. ман (неф так).

нсктасы

нсынуомакель

нсауаини о н

Козо (ак нсугорудон)

нсоро

гозын кой

25. Козун саибан *недун*

24. нсунтсвур

сын

нсан-ко // нсанго

26. манго

мунук

30 → мунук кой

27. мабо

манго

28. орыс 28

дайыр
семел/сеге.

29 Найсан
күткө
хоонас наванзана.
таскылар

33. болбойт
калган.

34. салыстар

Ким салыст исеб
тенис.

29
V 03

Скоро - Ата камбани
Мурманск в Архангельск
60 м. ур. саргу.
Анаса, Бибаса Коче
Анага - Канам-Дуу-
га тохойго, сабантсиз.

Амбурова Кирада -
60 м. ур. саргу, саб
сез. Хогмо - Анага
муулуи & еске.

Райчикулов Каден-
50 м. тале сабант.
Муулуи верон пера
Хогмо - Ана камбани
та. Лесхосто загра-
щик.

Kelz in 30 - Longy name

marzi - my fighting

Komwo - Kuro name

marzi.

Appy Appam sec-
Longy; Kelz in - Longy
etc.

1. нѣс (кѣи кѣи). 31
кѣи дѣоакѣи.

Кѣи

нѣи

Кѣи

Кѣи дѣоакѣи
Кѣи, нѣи дѣоакѣи
Кѣи дѣоакѣи

Омѣи дѣоакѣи
дѣи дѣоакѣи

Бѣи

Бѣи дѣоакѣи
Бѣи
Бѣи дѣоакѣи

✓ Кѣи дѣоакѣи

✓ Кѣи дѣоакѣи: сѣи.
аи дѣоакѣи, аи,
нѣи, нѣи
нѣи
аи

Беру караган 32
контраган
эми

наконтант караган
судалбайм ады.

Бургантасы адыр
незк неке эми
рокити. ~~Рокити~~
незк рокити дейтес,
незк рокити адыр
экеге дейт.

Адырмунтук рокити
незк рокити дейт эке
дейтес.

✓ Бил эми.
Адыр эке ким айткан
манба аду.

23
ала болун катингир, ага
га оонун үнөнү түзгөн
болун.

Бес, бездиге огу кордун.
сас ксер.

черес// кунгун?

б) Кору аймакка Гурман
Кайырма.
Министр.

✓ дана
✓ дэри, дана аууду
✓ дэри дэри дэри.

✓ Кайырма
Кайырма Кайырма Кайырма

✓ Кайырма
Кайырма Кайырма Кайырма

Кайырма
Кайырма
Кайырма

наша

34

202

✓ кары

цого

музы кем сон катар
карматке майга
зми хумметер глей.

✓ тотта // цунне

тааме

тусу кобуооо
салео доо глей.
музы ком.

2. шаар

3. ✓ тай

тайгае шамазе

зми хумметер
музы.

та м/гн?

25

Баланта мені найсладше
твоя// там сладше твоє?

the ecology apology
for for.

То ли аз ехъ сарбазатекъ
да?

4. а) $\text{Б} \text{з} \text{чи}$
 $\text{м} \text{у} \text{р} \text{д} \text{у} \text{к}$
 $\text{б} \text{о} \text{в}, \text{б} \text{у} \text{с} \text{а} \text{р} \text{а} \text{е} \text{б} \text{о} \text{в},$
 $\text{б} \text{а} \text{и} \text{е} \text{а} \text{т} \text{а} \text{т} \text{е}$
 $\text{м} \text{у} \text{с} \text{е} \text{у} \text{у} \text{б} \text{у} \text{т} \text{и} \text{з} \text{е} \text{т}$
 $\text{чи} \text{к} \text{у} \text{р} \text{с} \text{о} \text{в}$
 $\text{м} \text{у} \text{р} \text{д} \text{у} \text{к} \text{а} \text{н} \text{у}$
 $\text{м} \text{у} \text{р} \text{д} \text{у} \text{к} \text{и} \text{н} \text{е} \text{б} \text{о} \text{в} \text{у} //$
 $\text{н} \text{е} \text{е} \text{б} \text{о} \text{в}.$
 $\text{м} \text{о} \text{в}, \text{м} \text{о} \text{в} \text{д} \text{у} \text{к} \text{е} \text{б} \text{а} \text{и} \text{е}$
 $\text{м} \text{у} \text{н} \text{о} \text{у}$

5) avasta

б) төө, төөсүр бөтөө

б) Буга
Камал (урдаскы)
Эмнэ туга
Эмнэ нэрлэ түүл
туга.
нааронг# туура
(нааронг тиге туу-
ра).

Тууга - манда
кардана эмнэ
манд тууга
тууга, салт.
туура
суга

в) Тууга/Тууга теге
Бамба
Бамба
Тууга, Тууга теге на-
рала

5. догулгу
6. меймал
илек

7721262
Кулгулгу
гуминорер матам
малм мугулгун
мелле

улулгу амил дейт.
мел (редуге арга
айт).

7. омургулгу угулгу болсугу.
Коллоргу / улар
Келлоргу
Кайгу

8. сугу
9. агул
бай-мал (непредок согу-
ган)
гугулгу

Амтаратугу.

32
псауамытаирас
ажае//сурчи
мукта

темиге псуган
Давырага тур псуган

10
таимтер (кого суу
тууа турган.
кучкереги тауу)
накта

бостер
окон, угабуе бурк.
түргөм бостер

10
Тоскоалгуус Калк
(X-кел)

Сиз ушекке де ради-
киз беле.
и, ушекке де.

11. квн — 3

39

{ квас — агуэв, мей.
ксай — 3 ай.
гус — 3 ай.

квас кхтди бейнхад
кхакхадар баар ах
девет.

Кхадан квасанан
бонан бинерде.

12. а) кхтн

кхрда

малаада гомбинт,
бутауаах.

кхтн // бу // кх

б) бама

"бама кхтнхад
гхтнхад гхтнхад"

40

наинтак
бум (нога)
моокеуи талманы
бум нум. (В кинорану)
Байзак
Хасоенсен (нег Байзак)
Байзакта.

13. утук

14. нааре
наминне
зам перне
уи перне
мае пернези
бээрне
Алгудай бийерге блебо-
зои.

15. судуе ⁴¹самизе (нет
найна) //
судуе пейзете
мантисе
онону баму бармак
бугуе
караи иези, аз иези
баде, тугук
✕
балиас
байкани (моиуега).

б) кангазане ити
мезетек ан
сугузгане уи
Кангаду // канмоу
марматантанде.

16. Кар (екез)
кар (нет кар).
могуи бети
кеснегали // кези
кер

42/
Калы, башка, итде хыя,
кала, тегирлекдиге
каласа.

Ойко тезекти кала
кан.

тешем (не тешем).

Азурак сундучтан
оңурактан
башкара кеткен
Козо.

17 а) козу
теш

б) ала теш.

в) бу юзун
башка!

18. сас, сасрак керс.
саш
кызыл, кыс.

Кас (дехотан) 43
Бекем Кызылба.

Аундаа хайаа, ~~хундаа~~
~~хундаа~~ майга
Куртаны - Батсы.

Кас (гусь).

"Душманангадга аман
туугангадга иэ".

ал манга дуунаа ~~хундаа~~
ман
фумолат//каа.

Каа каа//~~хундаа~~ аман
ман.

Диеке

мөрө

кашагадга (хундаа
хундаа хундаа).

86

19. Тескейге исур
 тана
 ✓ дорбис
 ичиге
тангн
тасар
тасуи

Ойно (костар).
 Кантанда
 борзо
 таквина (не? тогу)

Окзоду тунук
мунгза олоо
 кассасу кен
 да ичеге.

Кундуз метемей
 (не? метемей дорк).
 ак метемей (не?
 калган)

48
корго нѣренѣи .
штого лок нѣренѣи .
нѣм (зрзр)
маа кутузетуде нсуп

20. счѣдо (нѣсчудод)

21. нснѣ

22. нтерлокалбнѣи
нозичедега н

23. нсосо
нсвѣат
нѣо

24. нсакма
нсакнѣсво
сангдир болон

25. тоуванѣнѣрѣ
свѣ, свѣзѣнѣн.
свѣзѣнѣнѣн
маднѣ

азар
азар

сар айраи // жистай
айраи.

гайандын кийрау
кайгирек (Белет)

26. шайло
шорго
Кун шайтак

27. нег монгу
салмаар.
масса

28. а) отус
б) бекем карна
сегис
в) хотан тайарна
дайарна ~~ука~~ г) кайт
баштаураа
г) гуте бизитк Белет

Күчк өзгөчө күчүгө түзүлүп
Күчк өзгөчөдө, өзгөчөдө

• Бир учурда таптыр
(кей кандайдыр)

Бир мезгил күчкүгө
түзүлүп.

г) Көчү
учурук көчү

е) селге
алгач түздү.

н.д. Көчүгө
✓ күчк
көчкүгө
көчкүгө

н.д. күчкүгө
күчкүгө (кей бөлүгө)

48
Андай болдойт.
цацх.

31. а) асхык
б) оидердугуа
Куйуикан.

Кошты, нсазбеледа
сидайи,
магда нсарсак
сидан кой,
бера гарайса
аидак кой.

32. энек, эе.
орок

33. болдойт
калган
метед
мунгоуга
оноуга
те-тагити

49
Закануаи кой:
тентузи (тентуногу
мен).

311. Кант салыг мисеб
дун (мен мисеб).

Кудуа мисебке
солуке
анже бери

Багдад дартазы (чидун мисеб)

накисарамузо болсо
третенгет дейи кароо
кун дартазасы.

Карамук-вердате балазы
Айудун балазы
ажел // наледар ам
циссак.

Кудуа
Баман мисеб турат

64. 50
Толу АК - Исе камтагы.

Исагы - Исе камтагы.

Коммунизмге к/з. мурдун
гоме дур конгоз болгон.

Жети Исагы - Исе райо-
нунагы болдогу.

Жетерик:

Жети Исагы - Исе райо-
нунагы Сагун, Кунгу,
мунгуз уулу сагы
Исагы.

Жети Исагы - Исе району
территориясында
Исагыны кыргыздар
так Исагы бар:

1. Кара-Исага	{	" Кара-Сун "
2. Сакы		к/з,
3. Кара-Сун		Кара-Исага
4. Тиргиз		с/с.

52
Хуызгайз создогу ме-
нен арасы айтмаган
озбек создогу айт-
маганга ксе анд
не сейрек угулайт.

2) Создук Бамбеган
ала-букалук, Карава-
дуктарда ашкер
н^е менен айтмаган
создогу ксаны-ксолук
саруу-тарда, ^{сундузгарга} 1, 2 менен
арасы айтмаган.
^(нога) Бут, ош Бут (алган)
бугак (Нотх).

3) 2^н тибалин да анд
сейрек. Анда-сарда гана
создо айтмаган. Анеке
аодукан а менен айт-
маган, гдзи деген
сезиктуу создогу
гана гана угулайт.

4) ⁵³ кан а ноего во созид
масы атак муурда
келегедер дайын ^{дигурини} созид
^{менек} угурайт. Бул угуру буи
кул заман, Ала-Бука
Карагануэноасвекедаве
бурдук кепериндугура
муриндугу. Мисалы:
тоо, тообдуке бама,
ксай лондуке тоо.
Бирок ксабак муурда
во созидмасы дайын
мурайтугу: тоок, тоок
Кибек. кс. с.

Келу укедугу во ике
созидмасы атак
муурда мура да
дайын созидугу, угурайт
тоо, тообуке ботосу.

5. Куру созидма уу та-
басе ксатат-Ксон
зеомасекеда уи айка

машына угурабастаң,
 бу бойдон так айталаң.
 мисалы: туура, буура,
туурай, туура, туу-
рак кс. б.

6. түтүкчү; барабары
 дормалары Катте - Кого
 айталаң.

Бирок туура, оюгу, оюгу,
бийекте, бийекте,
түйөтө, түйө, түйө-
түтүкчү,
туу, буура дормалары
 айталаң.

7. и төбөлөштө түйө
сөздөрдө түйөтө кал-
шы төбөлөштө түйө
-төбөлөштө түйөтө кал-
шы төбөлөштө түйө
а түйөтө, бирок
а түйөтө оно сөздө.
калган // каган, сөзгөн
айталаң оно түйөтө.

С.и.д. 93.

55
Бирок ба миср мурдасукур
адабига 78 убактига бош
болун кибкарбайтга,
"болбойт" болун толук
айтбелант.

8. Исраил-Нолго Мурдасукур
Ку Заинкае, Неа-Буга, Кара
Банда айтбелант
Бермиса (вм. К. мизур, Ке
сел), маромикур
(вм. о. мотекен)
таммик (вм. ^{байд аз} тв. тв. тв.)
~~таммик~~ / ~~таммик~~ / ^{таммик} айтбелант
Бирок толук Карабандга
айтбелант.

9. Исраил-Нолго "Маалмага", айтбелант
сага, сак формалар келури, бирок
К77 бир адабига. Ол, маалмага
ри га селерк турса айтбелант
Исраил-Нолго Исраил-Нолго
гага тили о. гага, о. гага селерк
таммик о. гага келури селерк айтбелант.

м. е. 19
20

№ 64.

56

Исмаил Ташкент
 ур. матат-саруу,
Сабансыз. Кизил-АК-
 камбарында Коммунист
 $\frac{1}{3}$ Исмаил-Кол раб
 кында мурат-буу Турган

Бирерде Самкел Бир ура
 ур ура зи нашаин.
Анан модд - Кында зи
нашаин. Мундусар хон.
Анан канет-мен Кезелде
Билдейи. Умерте мерги
мундусар остору Билейи.
Бис Кизил-АК - Кол глек
ксерде муратас.
Кол-АК - Кол мердикат.
модд - Кында ксердик
анна муратас.

57
Бийерде мангалды ~~ж~~
гем. Илгерке уктама
мисе — тон тактаи,
баука бакан тактаи,
бийерке тон тактаи жем
баука бактаи маале
галдан, уиерде се ман
галтаи этен, кере
бийерде каузыл от, а ^ибират
уиуе оттор баккада
ж ^ибират этерде ошур
болот до, азыр тирок
тир затан тир уиуе
ушур ошур.

(Баука керерде
тон бактаи, уиуе
тон ак-нон геле
кере затан тон ба
келе, ман каузыл-
дан сонтанман кат
затгалтаи уиуе керде
"мангалды" ген аман
кан.)

58
Байала (бай талла).

талла // тоң талла

Кемпелерин атак кы
койот.

Тоң көс будай мей
тузатканде кабачо дейбе

Фирме (будайды уйру
тагалатканде).

Менчи (несага-тан
весагаган кыр
кыргыз)

Дүйөктө
чи таштакта алас
кыргыз (кыргызга)

Зорро // сак уйдур манду-
кери ачтан, чиле

пакчактан

59

мунуру
ар, кел болон,
ишрхи таткимо
олбон, нурла,
онус кунуи байлагд-
гачо келмис насат
куну.

Зон заттис дотос сече
чудикитее санат
насаган.

мус
теризе,
Ошо мунука
Коргондурсузор
меш (калмага айрагдн
сарови ерууи ахизен
мунуи, мундан
на мешке (насаат) салви
Колон. мешките бузу
нсон да болон, нур
барн да болон.
Баталалви тинген.

Бийеттине

60

ал утук-тарда
соруу милеттинен,
соруу казакаттан
сирүүдөн отук кесел-
ган.

соруу (уйдугу, жашка-
нын жон тегиси)

Калып да алар.

Байтук (Кийметен)

Бир талайы

ормок

Байтук (Булга ороон

учун жаштын, союн
жасалган атайын
оромук, аны булган
байтук, батырдын
оромук)

Ал утукта бул т-ди болгон.
Аны байтукка ден койгу
болган кунден казактан
керселерди.

61
Мокнай да карови
болун карамба?
бинеми

балачев перде
букуче мозго
бунной галда

Бинеке меке // ^{саяр} псугару арчи
ганеи келе // келе е.

бачици бун бургамкес.
Ошо аранасе бисине
укало. Бисини мадар
дуйт, бурани пачи
беса.

Ошо пачиане бери
актин болун котору-
мутабо. Асполтом
болду. Калкое назар
дир, дини отолун калда,
мизик болун калда!

тас Көңүлүңү, тас ден
амалам. Жал ден
до Көңүлүңү,
Көңүлүңү тас ден
амалам.

Бер зелиңү ден Көңүлүңү
тас.

Кор
түңдөй ден амалам
~~Кор~~ Бүрөөлөрдү ам-
там, Көңүлүңү
кор дейт.
айраатгы териниңи
Бейтее, сэтт,
амат Көңүлүңү менен
аматтараттарым ден
Аман Көңүлүңү
тасамтам.

Кер Күмөш
төр Күмөш.

Күмөш
Бос ден Көңүлүңү менен
Аман.

начина. 63

ама.

алмураут

даут

мано толуксатар

Алга бар

мисте

контрак

кениде, контракт

далайа абургузун

алган.

Барлык мано бар да
түрүмү

бу кайнатта туура

будурукте судуу бени

ксайлогодо Котисогат

дереке болот.

Котисогаттын брину

ген сыйатты даке киз

кекей тартуудан да

маида болот.

Бору карагантын калбур
не катары гыжар
уракта бала-еска

исагалык кылаш псаиш
псаабааралы аткал бааиш
псузун

тотукан // тотус кайра
тун (за в.м. тавыс кайра
тун") 7-е кайра
тунтуканга кайра
раа болун тос болун
буудандоо кайра
псузунден кайра
болун бааиш.

Мэр баа, псаабаа
континдубе. Увези
пентелендубе утат
субега жасок 7-е
Кайра (каа сибя)
псоторку тунтук,
тосмертук паста гел
бис.

Зака (в.м. Закалам)
Беземика
Кекемика

65

ама (оогу) // накан // нес
перес ген суу тогвор др
исери накан богу
кентеру.

гал
гору, гор гор гор
ама ути ама
ике накан тогвор?
накан ама каган
накан накан.

накан накан накан,
накан накан накан
накан накан,
накан накан накан.

накан

накан накан накан накан

накан

накан

накан

накан накан накан

накан

накан // накан.

наша

66

наш ортозу башу
кадыгь еон баытэ,
еон каытэ.

Нете пашка чытэ,
пашау каыта?

2.

наш.

наш ортозу пашау
кадыгь еон

башеке
башеке

ортозу, пашеке
наш

шашау баытэ

шашау баытэ
шашау баытэ

башеке баытэ
шашау баытэ

башеке баытэ

башеке баытэ

гав

67

Бүгдтэй тааламжтай
Хамттай, туслах.

Бүтээгдэхүүн-сүлжээний
Хөгжил, Боловсрол

3. Азварь оруулж өгөх сэдэв
сүүтэй.

А. Боловсрол, баяр!

а сэдэв болохгүйгээр
гү, бүтээгдэхүүн?
А түүхтэй.

4. Болов
түүх

б) түүх, түүхтэй баяртай
болно гэжээ.

в) Харьцан дүр (Хүснэгт
түүх)

Бүтээгдэхүүн, бүтээгдэхүүн.

Боловсрол, туслахтай,
туслахтай.

анке.

68

мугра, анке тингу ме
муграман.

~~муграман~~ муграман (ти, туграман)
711111 муграман муграман муграман
муграман муграман муграман

муграман муграман муграман.
суг.

суг.

711111 муграман муграман муграман
муграман. муграман муграман
711111 муграман муграман муграман

2) мугра, мугра мугра мугра.

5). мугра мугра мугра,
мугра мугра - мугра мугра
мугра мугра мугра, мугра
мугра мугра мугра
мугра мугра мугра
мугра мугра мугра
мугра мугра мугра
мугра мугра мугра

89
математика Бир тарих канке
ра, бир тарих кезеңи
болот. Математика бұл
бир баулау, нәтижесі
у оқуға бир баулау.

Басма
мек бир математика зоттарын
байлау кезеңіне қарай
ған.

директ (математика, кезеңдер
математика, қатты баулау
баулау ағаш ретінде)

иртук (баулау математика,
математика, мек кезеңі
мек математика, мек кезеңі
зот, кезеңі математика
математика кезеңі.
Коткотко кезеңі
математика математика
байл, математика зот
иртук математика
математика. Кезеңі

70

минте айткан паване
 тогедге "Кунуны паване"
 гык, саймандар
 паваналарды паван-
 дык деген деген.
паван деген

Амме амме тогду то.

паван (амме паван
 паван мекеме тогдо
 паван паван).

догод деген.

Байге паване паван
 деген.

6. Мейман

Будай Бутуну.

Эми Будайсыз да Келми-
 нирин.

Фот-Бур Бутунке Игел
 мурады.

10. Архыра да руп зыт
 телеграф.
 Кадрыуу, барыт
 адам.
Бат-та (неб n, x).
 таллаагаарыи гле
 чигеви гле Бат-та
 гелтас.

11. Баяр аиа, нсас кел
 кортм и граа. Ж
Ара арагаи сыйл
 болон таа кел.
 таллаагаарыи
 (неб k). Чар ике аи
 гелтас та (k реж)

12. Байга, кон байга
 таллаагаарыи, байга
 лаллаагаарыи.
 Сыйаре таллаагаарыи
 гелтас.
 Бир таллаагаарыи Чар
таагаарыи таллаагаарыи.

74
|| мураге нугураи гелле,
|| тии мехе// меке нугура
гелл калды.

Баимта, куксан
азым, ае азым.

Куксан

Куксан — бир йаан
744 йаан — танд

чун кам — куксан
танд йаан — баимта
анан азым гел
кеге келет.

Боегу калзыл гел
Койот.

Кара, Бозо Караган
Койот. Ар Бол.

13. уран.

Баян керун кел.

14. Батон 75
Байан
ветанага
сонго
банке
уй перие
тесвдх перие
сатан
хой сатане
уй сатане
Озундх малды ханга
рэн нсугу, ошо бава
тсугу.
уй бото бада фийт,
хой - жтхенкине бада
фийт. бада фн
Озундх айтхит.

Келген келмекте, саксе
чрхти, тусу ~~тас~~ пакча
адам этен.
Норуму агадате келмек
этене.

15-гтис

76

1) 7-гең күндүгүгө Бурталам.
Көтүмөт

Кетмете

(не майтект).

судье самоза-
щиты

и еулюот

Буду

Boone

былас (не повортсн).

Тоңас тузукте туру 20)

б) Karazm, Kaaraim.

interesele au

сүзүгөтө үй, сүзүгү алам.

Verbozay

16. Како (смет).

результате: Клепс-рыба ре-

төбөтө агууруу дейт жана

онден иондору

Kapazität für weitere Holzmassen

отца и матери

пейшение (изъяснен)

77
7111 Казанга, отгызарак
отгызарак эскер гон.
Керек кер
Аркангел баштан, керек
Керек // баштан керек эскер.

сонкерек (керек).

керек - керек керек,
онко го баштан керек
керек, Казанга
суду керек, керек
керек керек,
керек керек керек
и сонкерек керек
Казангел керек
керек керек.
Керек керек керек
керек керек керек
керек керек керек
керек керек керек.
Анан керек.

А керек керек керек
керек керек керек.

Чыты - деген кыргыз болот.

Сонкеден, чыгышы элеси,
Балектей кескен болот,
Чыты акык балазы, кы-
че болот, чыныктан та-
мыркан кете тузган мерзе
болот. Чыты дегенди
жакордугу камган сан-
таи. Ал кан керлер-
де болбойт, чыкыру
сыйлаптуу болот.
Сонкеден чынык кесалба-
раче тузук тегерек
болуп чыгат.

Ошто тегеректи Кала.
чыгыш тегерек да.
Кылым (Ковар)
тер тузук отур, Кылым
сыйлаптуу отуралба.
Бактарын козду.

17. ⁷⁹когоду ⁷²и

18. ача тии.

богучуке козучудей
то стейи коа тавр
туго.

Б) бурокун

тачикуро салат а
але туикуче бее
кане а байт
бее таворке

18. лукелей саманке
сее, сестак тее

дурад тее.

чува чыкса?

- иже белеу?

- 72, бурчу зедан
жи тее жок.
сее

Б) кас (гус)

маа душман
мацаа маа

80
кае, уе казе гага.
Колмгулеа казеи
Кемистатаре.

агалама агалага аубра
Куйун Конон.

матсеи (буздаг маза-
ган агала мазон
ага удеган тайи,
сун нсе айран
нсе кае бзани
сунге Куйун Конон.
Корне-ноло Конон
Конон).

Казале

Казале кага

нерди казеи ороо звау
иери, зии зии тайи
бойи, каига, сатига
салин Конон.

Казале.

Балазле, сун сзле.

82
гермий (неб. ромзор)
мунгуридан мунгуридан

Кордюр

мун (неб. гон)

мун (неб. гон)

монгула // монгу // такша
(неб. гон).

Анхуридан теретей гон
болгу

теретей (эргэтих)

ан. теретей (неб. калма)

Кордо // бостех (неб. калма
лонг)
таман (калмак теретей).

20. сунрен, сунре

21. мунге.

22. ман.

23. монго, манга
[Кордо" гон неб]

83
Которо дегз мургоу
Буддсиде, нсугордун
нсанчын, кентин
таланкалан нсан
а нсвирондундун нсан
нсан келетеге нсан

24. yu псапмаланг зана
та. псапта, туста
yu псапмалант.
псептоско
сам (неб зван).

25. иски козу кадык
козунгаче неокна
адам эте
чызык, чызык кы
омеи огу.
Алгача саз, огу
Кетет, белая близ
тунна

226. ⁸⁴шайлоо
шайлаибас.
баште шайлант,
кун шайбак
а жк, жк ^{мечке жк}
(^{мел} ^{сикан}, ^{ошкан})
шорно

227. (мел ^{шай}шай).
хаттак
кунуш хаттак.
шорно.
шайла (мел ^{шай}шай)

228. ^{жон}жон
берен карна
б) ^{жон}жон

в) ^{жон}жон, ^{жон}жон ^{шай}шай
баште карна.

Кеденит (жон ^{жон}жон)
2) ^{жон}жон || ^{жон}жон ^{жон}жон
^{жон}жон
жон ^{жон}жон ^{жон}жон

85
расолузузу салытан, к
отом дейт.

бурасет

2) козу
шукер

кытенте шукер }
донерте }
макетове }
кара }
сооблузу урзатазе }
алла талла }
сенде }
молдо }

29. Найзав 88

Никс

Никс

Нокто

30. Минер Кен

минер, минер Калып

топкоуи.

31. а) бесик

б) омагдурок

бикити Корнотити
тиротити

икриз басмат

Корнот

770

исак (не исек)

исек (исек)

(не токи)

икер (аг. тегер).

32. 71ек

71е

орок

33. болгаим, 87
калгане (|| кагане -
- айрылган)

35. мөлдүк
канкак
токтот
Котулдугдук
Калгане
сугуш || оотугдук
Тамалдугук дегенде
Тамалдугук
Тамалдугук

36. Токмуга дейне
Кеке дейне || Кеткен
Токмуга соңго
Токмуга соңго

уируллатан. 89

иэерки вантэ койгун
деху болгу. Балеанга
бандан койгунань

42. Кантаураг нсур, Кее
иукеде
Кечинеге
Качевида

43. антазвекте
антазвекте

44. анатгар.
Балеатгар
гогу антазвек.
(Кее - нгар).

45. - Кее сингар.

46. мен

90

сер

түгиз // түгиз
түгиз түгизге берди
дейт, түгиз түгиз
түгиз берди.

бу

сис

түгиз берди.

сага

мата

Аны чакырдым.

О түгиз чакырдым.

ал // ол

ары

{ О" менен
о" болуп сей-
рек, о" болуп
ай" менен
айтылат).

сага мне серке баар //
сага мне серке баар.

алл. б.
52-83

манза бер. 91
мава // маза
сага // сага

бийерде // бийетте
түзүтүксө, түзүтүксө
түшөтүксө түзү
мүрөтүксө түзү
мүрөтү
бийек // бийекте,
бийекке
түшөтүксө
түшөтүксө
Оногу
мүрөтү

43. Келиз // Келизе,
Байрактары, Байрактары
алмаздары (Кел. К.)
Байрактары
Келиз

54. багданы, багдант
түрлэл
төн алахан ахы
агданын / агданын
(хэт багдант
багдант)
сүүд
55. алдугу (хэт-гүг)
56. анжигдур дунд алын
алын.
Бус дунд багдант ах
анг-елене (хэт-гүг)
57. алдур.
алар алдур, алдур.
сүүд алдур.
58. хэт караса алдур (хэт-
елт караса, багдант
караса).
59. ^{хэт} рибердун / хэт рибердун
р рибердун

94
мангате мугуран мезе.

мезе (эпохите или атак
коймог).

моне (мандере дее тана
сарысак дологору
мек (популярне Рорко
смон, танаице
кантагана).

катате (мугуран дугу)

Кемсак // мелемке (мелемке
мек саыбадара)

коймок (мек коймок).

вентате (мек вентате)

сойке // сатак.

Мегри кем тагымкуе.
мугу сойке дегне.

28

Александр Иванович
директор завода Фигурин
с.с. секретарь

27/IX 1963 г.

96

129

№ 61 АК - Суу Кыматазба

"Кызыл - Искр" советузу

Раешини ск.
Аткане районунан
1963 - жылдан баштап
Кызылдан. Мурда
Искра - Искр районунан
Кызылдан баштап
Булган.

Искра районунан
Искра АК - Суу аймагы
Аткане баштап 7 Кызылдан

- 1) Кызылдан Кызылдан
- 2) Кызылдан - Искра Кызылдан
- 3) Ошунан Кызылдан
- 4) Искра Кызылдан
(Искра баштап).
- 5) Искра Кызылдан
- 6) Ошунан Кызылдан
- 7) АК - Суу Кызылдан.

98
Ах - Сун ороонирогон эдги,
уауусу сагду, мундуг.
Исрэл мволуу, адбир-
адбир. Уилору ар хамсви
дотго.

оролу көп.

29

Бир сан болсо, онд онук ич
акты кар. Балалар сан
жакында кычкыткан уер.

100
№61. Бегалиев Ибрагим -
1905 исаны мурзаны,
даiban AK-Сузда мур-
зан, мурзаны,
са 4-ке. Бунга.

Ур. мурзус.

Караева Айванак -
60 ис. ур. мурзус. сабан-
сыз. Тугуртун турган ке-
ри AK-суу кыстагы.

Мурзаны урканта
басарыча банта-
ран, урканта. болгон.
Акчага донуконго
болгон. Бантакара ур-
канын подматуро-
банту паранга.
Бунтаган дон ма-
ганбагы менен, азыра-
гыгангаган менен
Келмекте.

AKсууо Бундан, арга,
Кыргы, мурзус.

101

Сүрүкү айдаган элесте
Сүрү болотко.

Момомомодон бур
эле пугуу озом: огу
алма, кызыл, кызыл,
алма, алмурайт, кызыл
лы, кызыл, кызыл
~~во~~ кызыл, алму
мам бозом кызыл
Каймак озом,
алма озом, ал
кызыл кызыл ал
оком. Каймак озом
кызыл озом озом
бурмайт.

Алмурайт болот, бур
алма кызыл озом
Беле озом, озом озом
алма кызыл озом
озом алма озом озом
озом.

Кызыл, озом, кызыл
озом, кызыл, кызыл
озом кызыл озом

102

Могои Энциклопедия.

Докондогу маганай
мондого! Ксанак,
алма, алма, тибет
мисте, сарга дондо,
Кантасуоантасе, тибет
Кундундун бари
Ксанайе до,
Ар бир сун бар, бари
торой.

Баланта канактар
алма келет тибет
Тле чун-тор ксан-
дого ле мана зындо.
Кундундун.

Агунтук орак, алма
танеги агунтук болот,
танеги тибет
болот, агадого келет.
Маганайе алурагун,
Маганайе

Жентесе хайзо баян жете
 минтак каратаи
 (неф. баян жете). Каратаи
 баян каратаи, Каратаи
 гүлүн болон. Каратаи
 нсайлогдо болон. Фом
 монук Каратаи долооз
 суган долоозу баян
 илгал илгалогдо карат.

Адам нсей тузан
 жонтор

1) Зукур Ботко - зукур
 руну нсалабаурау
 ортозурун ботко
 зу хайтан. Боткозу
 нани, зукурзурун
 нселеи. Зукур, хасе
балон ботун осон
 ботко - нсалабау
 бани нсалабаурау
 окчон гүлн алап жете

2) Билкани

3) Халикитан

4) Котуртук

5) Бекбурдук - тузгөйгө чыгат.

6) уйгасака - тескөйгө чыгат.

7) Бундуркен - топтоңе чыгат.
тескөйгө бетинде болот.
чурмоого окшой.
мэйгө момонор.

8) Котуу Карак - каубайса
шаруу чыгат, эткен
тандан чыгат, шортон
болот. Котуу-Куртук
дарага токойго
тескөгө чыгат.
Устайсизер да.
мне.

✓ тогда

✓ шаник

Котуукарин токойго бур
маал-маал чыга да
да, ас болот, осу кат-
кекей болот.

105

д) алгы. дэргинди исеке дор
болот Огу. Тини аке би
тейи бетер. Алтынды
Теселмист кичи исе
Тунт турун ун гыла
Огу тоголок болот, т
би би сурун турун,
сууса дот келет, с
того берет, турун
мнот болун ун с
турун келет. Алтын
урдагат дот келет.
Унгу гелет турун
гелет мелет дот
келет. Огу айна
алыт.
того келет дот келет

106

малган мен согу

калган кескунан эоз
ген койогу. Калган
беге, сомох чон,
ахсыраак эоз.

Кызыл от эоз
Кызыл майа
ак майа

Калган
беге
ахсыраак

Кескунан

Золот

Зулхайлар чон

калган эоз

калган чон

Кескунан эоз

калган эоз

калган эоз: ак кызыл
калган кызыл

калган кызыл эоз.

ак кызыл

калган кызыл

калган кызыл

Несийебдур хон
айгв мануар
бурдмачаар

107

арам хон
ногус ндра
хоразанит
кебурзек
бенеге

мексейр
отсчар

ийсийекти ала агад
несий

хон бурт

уулсаст

хоразанит

кебурзек

бурдурек

уулсаст

хонийн - тоо несий

хоразанит

ах тирек - ахан анта

ам хоразанит

бурдурек

айдаит

уулсаст хон.

109
5) айлахан исурон.
Ком айда кидиртес.
таргохту айда хенд
айт.

урун
✓ даны
ксайонг.

~~Кат~~ айлар:

кис, ким, кес, кай
кес

тас таргон ксайонг
салам.

Сис канга ксайонг
кор пашан.
ксай.

тэгтне // ширин. тэгтне
азыраат айтат.
Бийтне кем айтат

2. Шаар. Бирин шаарга
баран кайыраат элдэн

3. хай, хайда ¹¹⁰ саламат
хай.

4. Боту чм.

тунгусх

пудового (всего 7 пудов)

тундудуоьунукк ксаа
богду, тортто
уми тагабаанна
байлаанни, аркады,
7ти карен пайозов.
во байлаанни.

иселбоз.

музыка

rejelze

2342

yyk

Квеза/рин' галатин.

Камнистом каскаду
Кваса дейт.

окобугна и гачаиш та.

аукатта. III

уи зантап (- казакка ба

аура зантап (наманка

аказык. (интерку).

мае-самае интерку

зотканда урунган

интерку.

б) интерку, интерку ботозу

маеи нсануи бугане

✓ ботоз, бир нсануи

еи - интерку.

каро интерку

бугане // бугане интерку

интерку

Каймае // маеи интерку

(урунган).

б) интерку

интерку карсотуру

ган.

нсануи.

Билетте уи интерку.

Жи мууран/2/мурун
Куурам, Куурама
моого дейт.

Куурама (би. Куурама).

Куурама ден эбти куу-
рун мурун Кайома
Куурун Койзо Куурама
дейт.

Ак сурдуге бай асманда
кыраа.

Сук.

Сур кесилеоздо баам.

Кайырма

Кирма.

Кой эки мартте Куурама.

2) Куура, Куура кесиле
ме.

5. горугу (не об. мааным).

6. иейссак. 113

иерки

77ама

куйгузут

Асентакыя

уипунтек

да ле буталекки.

караа бозе

уипунтекыя асентакыя
бозе кезет.

7. Омурау уеуе босуе.
Коккоу//уест

8. сулу

9. акур

акун

макты, такма, гоза

кайтала (кунде
соккоу)//

бейтала.

хуногъ - хурхекх // хурхекх
тх.

10. акагъи
каик
кадыр.

бактаа // тахта (б. мен
айтуу басылдуу).
кыурхекхыи бактаа.

11. ксас, ксакс кхтх (хет
басар айы).

акс хуногъ ксакс кхтх
ксакс кхтх болду.
хуногъ (хет мендуу)
бхтх адалдар.

Ксакс кхтх (Ксакс
аг ксакс).

сел, кс кхтх, сел адал.
(хет кхтх).

Кхтх деже бхтх адал
дар кхтх кхтх кхтх.

12. байгдас // гайгдас 45
целис, зүйл ам гартга.
гайгданыг ийм зсөх.
аймекс байгдас // гайгдас
байгдас.
аг-га // нун

5) бүт
бүр нун
байгдас
байгдас
гаратгасал // махи.
Бичигч айтгасныг
гаратгасал.
бүтнү.
байгдас.

13. утас, охуу.
✓ мне галтат

14. байгдасныг үеэ байгдас
бэгдэ.
найтнун.
нсаиха гэрлэ
ун гэрлэ
ам байгдасны-аиты

14
уи бакракеке уи зотан,
Кои бакракеке кой
зотан дейтсе.

15 а) бадрет, судуи бадрета (неи
пайнеан).

бууи.

бооке

итеге

аз итеге

уи де?

илишот итеге (кара
итеги дегенди терге-
тени).

а) сүзеген уи
тегетек сит

караган ити.

ураи таар || митаан

Копкору

Куйнур

Куйнур

маса, миге, сеа бур сос сит-
таан ураи уураи.

17
1. Эзек-Атасан
ар ксакан агауытаты
Аксача эт тоскоа
ксак.

Этте мекен ~~к~~ мек
Кейин ситакан дег
гелди.

Бийикте,
Бийикте, Бийикте.
Майосабай

Этте ~~Эзек-Атасан~~
Этте мекен ситак
чул.

Этте мекен ситак
Карагузган.

Укен

Маса

Карагузган ^{ураг} Карагузган.

Карагузган гузган калба

кара (не знает к гар): агу.

Кара (сире).

Кара: тегизро мекен Кара.

резекти
От Кот Калан Кой? 118
Кале (бурестане кале).

гилеи

гозо

мейингара гечке.

17. 9. 1909
гилеи.

а) ала гел.

ала кой

богач гел

кара кой

б) бургут

байантлар

байантлар

18. Никелен замары //
Никелен самары (гелден)
(байгичка)
самареб

бакал (ириси)

сод илгидеги монда
гилеи.

сас, састар нср. 119
сана.

кас, казани.

кас (зус)

дуимане//туимане// ка

буа ошо каидане бу

кас болуе ту рэ

евин (не зана). 90.

Казане

казанк

сказанк

К-изанк

балазанк

аи-занк

безанк, кун изанк, кун
безан туур. безанк урун

19. Кир нср ка ту рогонд
Кир нср ту рэ // газан
нср (не газанк
сагане).

ту рэ

гаганас

намаке сезет.

ЭИИ

120

нсаык айданай нсан
коте нсер гала // гала

~~В~~ азорот (неб тямарк
инаар нсатир.
Уадаа гел айна
сааа тугурааа.

макбана (неб дору).
ноу: кале тону н
окоуству зойтир-
летукантаи.

20. сунроа (неб сунроа).

21. нсаык

22. нсан.

23. нсан
нсан.

макбана айна
нсаык квантар.
// ноне.

кого (отъзвона). 121
нсамасырактис.
Ойго - тиче

24. нсвктсво
нанма, нсанма-
зыгант уи.

25. занн.

сос, соломон мйрши
свизик, сизик кой.
свизик.

26. шорно

рун шорик свн
жк, жктлтиш кой

27. нсн шорну.
шанн

28. шорну

а) бекем карма
сезис

б) оокан гаран болго
ушган, мустан кой

- 2) всук // всук. 122
 куке всукта баца-
 нца куке оитот.
 г) шукер кoi.
 е) аеде таала каласи.
седе, монго.

29. наиса
кире
нокто
мире
ноотас // ноотас (эре)
торнок // Р музого

30. шукер кoi
зарак шукер
шукер

31. всук
омондурук

32. злек, злек злейтас.

орлок

~~156~~ 123

33. Нет божайн.

34. Нет пугоро, ит.
есть пидер, пидер

123

~~123~~

